

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΔ'	ΤΕΥΧ. Α'	ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308	15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1997	ΑΡΙΘ. 5
----------	----------	---	-----------------	---------

Ἡ Ἐκθεσις ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» καὶ τὰ μηνύματα αὐτῆς

Τὸ «Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο» (Metropolitan Museum) τῆς Νέας Ὑόρκης εἶναι ἀξιέπαινο, διότι στὸ πρόγραμμα τῶν καλλιτεχνικῶν του δραστηριοτήτων κατὰ τὶς τελευταῖες δεκαετίες ἔχει περιλάβει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὴν προβολὴ τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης σὲ τρεῖς ἐκθεσιακὰς ἐνότητες. Ἡ πρώτη ἐνότης εἶχε παρουσιασθῆ τὸ 1977 ὑπὸ τὸν

ἐκπροσώπους τοῦ Τύπου, τοῦ Ραδιοφώνου καὶ τῆς Τηλεοράσεως ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου καὶ ἀπὸ τὴν 11η Μαρτίου γιὰ τὸ εὐρὺ κοινὸ καὶ θὰ παραμείνῃ σὲ λειτουργία ἕως τὴν 6η Ἰουλίου 1997.

Ἡ Ἐκθεσις «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου», ποὺ ὁργανώθηκε κατὰ θαυμάσιον τρόπο ἀπὸ τὸ «Metropolitan Museum» Ν. Ὑόρκης, ἐνισχύθηκε ἠθικῶς καὶ οἰκονομικῶς ἀπὸ ἐπωνύμους καὶ ἀνωνύμους χορηγοὺς καὶ δωρητῆς² καὶ ἔγινε εὐρύτατα γνωστὴ στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰ ἐκτενῆ ἢ εὐσύνοπτα δημοσιεύματα ὁλοκλήρου σχεδὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου καὶ ἀπὸ συναρπαστικὸ «ντοκυμαντέρ», ποὺ παρουσιάσθηκε στὸ τηλεοπτικὸ κανάλι ANT-1³. Ἡ Ἐκθεσις αὐτὴ παρουσιάζει βυζαντινοὺς καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς ἐκ τῶν μέσων χρόνων, δηλαδὴ ἐκ τῆς «δευτέρας χρυσοῦς ἐποχῆς» τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, ἀπὸ τὸ τέλος τῆς Εἰκονομαχίας (9ος αἰὼν) ἕως τὸ ἔτος 1261, κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ Κωνσταντινούπολις ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τοὺς Φραγκολατίνους, ποὺ τὴν εἶχαν κυριεύσει τὸ 1204 κατὰ τὴν Δ' Σταυροφορίαν.

Ἡ Ἐκθεσις «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου», — ἢ ὅποια ὀρθῶς χαρακτηρίσθηκε ὡς «μὴ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες Ἐκθέσεις ποὺ ἔχουν γίνεῖ ποτὲ γιὰ

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

τίτλο «Ἐποχὴ τῆς Πνευματικότητος» καὶ προέβαλλε τοὺς βυζαντινοὺς καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ τὸν Μ. Κωνσταντῖνο ἕως τὴν Εἰκονομαχίαν. Ὁ ἐντυπωσιακὸς κατάλογος τῆς Ἐκθέσεως αὐτῆς, — ποὺ κυκλοφορήθηκε στὴ σειρὰ τῶν Ἐκδόσεων K. Weitzmann (στὸ Princeton) μὲ τὸν τίτλο «Age of Spirituality - Catalogue of the Exhibition», — περιεῖχε τὶς φωτογραφίες τῶν Ἐκθεμάτων καὶ τὴν σχετικὴ τεκμηρίωσι¹.

Ἐὰν ἡ προγραμματιζομένη γιὰ τὸ μέλλον τρίτη ἐκθεσιακὴ ἐνότης πρὸς προβολὴν τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης θὰ ἀναφέρεται στὴν χρονικὴ περίοδο ἀπὸ τὸ ἔτος 1261 ἕως τὴν κατάκτησιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοὺς Τούρκους τὸ 1453, ἢ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1977 ὁργανωθείσα δευτέρα Ἐκθεσις, ἢ ὅποια ἔχει τὸν τίτλο «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» (The Glory of Byzantium), λειτουργεῖ ἤδη ἀπὸ τὴν 3η Μαρτίου γιὰ τοὺς ἐπισήμους καὶ τοὺς

2. Συμφάνως πρὸς τὰ δημοσιευθέντα σὲ πολλὰς ἐφημερίδας, ἢ Ἐκθέσεις ἐπραγματοποιήθη κυρίως μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ὁμίλου τῆς Alpha Τραπεζῆς Πίστεως. Στήριξι προσέφεραν ἢ Citybank. Ὑποστήριξις παρεσχέθη ἀπὸ τὴν Παπαστρατὸς Α.Β.Ε.Σ. Ἐπὶ πλέον ἐνίσχυσαν τὴν Ἐκθεσιν τὸ Ἐθνικὸ Κληροδότημα γιὰ τὶς Ἀνθρωπιστικὰς Σπουδὰς, τὸ Ἴδρυμα Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, ὁ Ὁμιλὸς Μαρινοπούλου, ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ἀγγελόπουλος τῆς Χαλβουργικῆς, ἢ κυρία Γέλη Παπαγιαννοπούλου καὶ ἀνώνυμοι δωρητῆς.

3. Συντελεστῆς τῆς ἀξιέπαινου αὐτῆς τηλεοπτικῆς ἐκπομπῆς ἦσαν ἢ κυρία Ἀλεξάνδρα Σπυριδάκη (Παραγωγή καὶ παρουσιάσις), ὁ κ. Γεώργιος Νταούλης (Σκηνοθεσία), ἢ κυρία Μάρω Λεονάρδου (Ἀρχισυντάκτρια) καὶ ὁ κ. Σταμάτης Στανοῦδάκης (Μουσική).

1. Χαράς Κισσέ, Ἡ Βυζαντινὴ Τριλογία τοῦ Μετροπόλιταν, ἐφημ. «Τὸ Βῆμα» - Παράρτημα «Νέες Ἐποχές», 2 Μαρτίου 1997, σ. 7.

τὸν Βυζαντινὸ Πολιτισμὸ»⁴ καὶ ὡς «ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα πολιτιστικὰ γεγονότα τῆς ἐφειτεινῆς χρονιάς στὴν Νέα Ὑόρκη»⁵ —, προπαρασκευάσθηκε ἐπιμελῶς ἐπὶ τετραετίαν καὶ πλέον μὲ πολυπρισματικὸν καὶ πολυδιάστατον ἐνδιαφέρον. Συμφώνως πρὸς τὸν προγραμματισμὸ καὶ σχεδιασμὸ, ποὺ ἐγένετο ἀπὸ τὰ ἀρομόδια στελέχη τοῦ «Μητροπολιτικοῦ Μουσείου», ἡ Ἐκθεσις ἀφ' ἑνὸς προβάλλει μεσοβυζαντινοὺς θησαυροὺς Χριστιανικῆς καὶ κοσμικῆς Τέχνης· ἀφ' ἑτέρου καθιστᾷ φανερὰς τὶς ἐπιδράσεις τοῦ Χριστιανικοῦ Βυζαντίου στὸν πολιτισμὸ τῶν γειτονικῶν λαῶν (Ρώσων, Βουλγάρων, Ἀρμενίων, Γεωργιανῶν, Συρίων, Αἰγυπτίων κ.ἄ.)· τρίτον ἀναφέρεται στὶς συναρτήσεις Βυζαντίου καὶ Ἰσλαμικῆς Ἀνατολῆς καὶ τέλος ἐπισημαίνει τὶς ἐπιδράσεις τοῦ Βυζαντίου στὴν ἀνάπτυξιν τῆς Δυτικῆς Τέχνης. Γενικώτερον ἡ Ἐκθεσις δημιουργεῖ «μὴ διαπολιτιστικὴ Ἐποπτεία τῶν Μέσων Χρόνων» καὶ «φανεράνει ἀφ' ἑνὸς τοὺς διαύλους ἐπικοινωνίας τῶν πολιτισμῶν, ἀφ' ἑτέρου τὴν πολιτιστικὴ αἴγλη τῆς (Βυζαντινῆς) Αὐτοκρατορίας»⁶.

Ἡ Ἐκθεσις, ποὺ ὁργανώθηκε ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Προέδρου τοῦ «Μητροπολιτικοῦ Μουσείου» Ν. Ὑόρκης κ. Robert H. Luers καὶ μὲ τὴν —πλήρη αἰσθητικῆς εὐαισθησίας— φροντίδα καὶ δεξιότητες τῶν Διευθυντῶν τῶν καθ' ἕλην εἰδικῶν Τμημάτων τοῦ Μουσείου κυρίου William D. Wixom καὶ κυρίας Helen C. Evans, περιλαμβάνει 350 ἐξαιρετικῆς καὶ σπανίας ἱστορικῆς καὶ αἰσθητικῆς ἀξίας ἐκθέματα, προερχόμενα ἐξ 119 Κρατικῶν ἢ Ἰδιωτικῶν Μουσείων καὶ Συλλογῶν 20 χωρῶν. Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα προέρχονται 43 ἐντυπωσιακὰ ἐκθέματα, ποὺ φυλάσσονται στὶς Ἱ. Μονὲς Ἰβήρων Ἁγίου Ὁρους, Βλατάδων Θεσσαλονίκης, Σαγματᾶ Θηβῶν· στὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο· στὸ Μουσεῖο Μπενάκη· στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Κορίνθου· στὸ Μουσεῖο Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ Θεσσαλονίκης· στὸ Μουσεῖο Κανελλοπούλου καὶ στὴ Βυζαντινὴ Συλλογὴ Κυθήρων. Ἀξιόλογος εἶναι καὶ ἡ παρουσία στὴν Ἐκθεσιν δειγμάτων Βυζαντινῆς Τέχνης, ποὺ φυλάσσονται σὲ συλλογὲς τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης (Σερρών, Βερροίας, Καστοριάς, Καβάλας, Ἀλεξανδρου-

πόλεως, Διδυμοτείχου, Κομοτηνῆς)⁷. Θαυμάσια εἶναι καὶ τὰ προβαλλόμενα στὴν Ἐκθεσιν ἔργα, ποὺ φυλάσσονται στὴν Ἱ. Μονὴ Ἁγίας Αἰκατερίνης (Σινᾶ), στὴν Κύπρον καὶ σὲ ἄλλες Ὀρθόδοξες χώρες. Χαρακτηριστικῶς ὁ Διευθυντῆς τοῦ «Μητροπολιτικοῦ Μουσείου» Ν. Ὑόρκης κ. Philippe de Montebello ἐδήλωσε: «Στὰ εἴκοσι χρόνια ποὺ εἶμαι ἐδῶ Διευθυντῆς δὲν ὑπῆρξεν ἄλλη Ἐκθεσις, ποὺ νὰ προκαλεῖ τέτοιο ἐνδιαφέρον καὶ νὰ μεταδίδει τόση συγκίνηση μὲ τὸ περιεχόμενό της καὶ τὴν ὁμορφιά της»⁸. «Στὰ εἴκοσι αὐτὰ χρόνια —προσέθεσεν— ἔχω ὁργανώσει τετρακόσιες Ἐκθέσεις. Ὅμως ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» εἶναι ἡ πιὸ προκλητικὴ καὶ ἡ πιὸ σημαντικὴ ποὺ ἐγκαινίασα ποτέ»⁹. Ὁ ἴδιος στὴ συνέχεια ἐπεσήμανε τὰ ἐξῆς: Πολλὰ ἀπὸ τὰ ἐκθέματα αὐτὰ δὲν ἔχουν βγεῖ ποτὲ μέχρι τώρα ἀπὸ τοὺς τοίχους τῶν Μοναστηριῶν καὶ τῶν Ἱ. Ναῶν, γιὰ τοὺς ὁποίους ἐγίναν χίλια χρόνια πρὶν. Ἴσως ποτὲ ἄλλοτε, στὴ διάρκεια τῆς ζωῆς μας οἱ πολιτικὲς περιστάσεις δὲν θὰ ἐπιτρέψουν ξανά αὐτὸν τὸν ἄθλο τῆς συγκέντρωσης τῶν θησαυρῶν τοῦ Βυζαντίου στὴν πρωτεύουσα Τέχνης τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου. Καὶ ὀφείλομε μέγιστο σεβασμὸ καὶ εὐχαριστίες στὸ Ἅγιον Ὄρος, στὶς Ἱ. Μονὲς Σινᾶ καὶ Πάτμου, στὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Κύπρου, στὸν Ὑπουργὸ Πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ στὶς ἀρχὲς τῶν ἄλλων χωρῶν, ποὺ μᾶς τὰ ἐμπιστεύθηκαν καὶ εἶναι ἐδῶ, νὰ τὰ δοῦμε, νὰ λάβουμε τὸ μῆνυμά τους»¹⁰.

Γιὰ τὴ σπουδαιότητα τῆς Ἐκθέσεως μαρτυρεῖ ἤδη ὁ τίτλος αὐτῆς. Ἄν θυμηθοῦμε τὸ μελάνι ποὺ ἔχει καταναλωθῆ γιὰ νὰ ἐκτοξεύωνται σὲ παλαιότερες ἐποχὲς συκοφαντικὰ ἢ ὑποτιμητικὰ ἢ εἰρωνικὰ καὶ σκωπικὰ σχόλια ἐναντίον τοῦ Βυζαντίου καὶ τοῦ «Βυζαντινισμοῦ», θὰ κατανοήσωμε τὴν ἀξία τῆς διθυραμβικῆς καὶ ἀποκαλυπτικῆς ἐκφράσεως «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου». Ἡ ἐκφρασις αὐτὴ πιστοποιεῖ τὸ εὐχάριστο γεγονός, ὅτι ἡ πολιτισμένη ἀνθρωπότης, ὅταν ἔχει ἐλευθερωθῆ ἀπὸ ὁμολογιακὲς ἢ ἰδεολογικὲς προκαταλήψεις, ἀναγνωρίζει τὴν ἀξία τοῦ ἀκτινοβόλου βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ. Ὡς εὐγλώττως

7. Ἐνθ' ἄνωτ.

8. Ἐλένης Μπίσινα, Ἱστορικὸ γεγονός... «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου», ἐφημ. «Ἡ Καθημερινή», 4 Μαρτίου 1997, σ. 2.

9. Παρασκευῆς Κατμεροτζί, Τὸ «Βυζάντιο» κατέκτησε τὴ Νέα Ὑόρκη, ἐφημ. «Τὸ Βῆμα» - Παράρτημα «Πανόραμα», 4 Μαρτίου 1997, σ. 2.

10. Ἐλένης Μπίσινα, ἐνθ' ἄνωτ.

4. Νίκου Γ. Ξυδάκη, Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου, ἐφημ. «Ἡ Καθημερινή», 2 Μαρτίου 1997, σ. 45.

5. Χαράς Κιοσσέ, ἐνθ' ἄνωτ.

6. Νίκου Γ. Ξυδάκη, ἐνθ' ἄνωτ.

καί επιγραμματικῶς ἐτόνισεν εἰς δηλώσεις του ὁ Ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελος Βενιζέλος, ἡ Ἐκθεσις αὐτὴ εἶναι «μεγάλο ἐπικοινωνιακὸ γεγονός, πὸν ἀνασκευάζει μιὰν ἐσφαλμένη εἰκόνα τοῦ Βυζαντίου (πὸν συχνὰ ὑπῆρξε θῦμα ἰδεολογικῆς ἐκμετάλλευσης κὶ ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς Ἕλληνες)... Χωρὶς τὴ σωστὴ ἱστορικὴ τοποθέτηση τοῦ Βυζαντίου χάνεται ἡ συνέχεια ὅχι μόνον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλλὰ καὶ τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, γιατί παραμένουν σκοτεινῆς οἱ προϋποθέσεις τοῦ ξεκινήματος τῆς μεταμεσαιωνικῆς Ἀναγέννησης». Ὁ κ. Ὑπουργὸς προσέθεσεν, ὅτι «ἀντίστιξη καὶ συμπλήρωμα θὰ ἀποτελέσει ἡ Ἐκθεση θησαυρῶν καὶ κειμηλίων τοῦ Ἁγίου Ὁρους τὴν 21ῆ Ἰουνίου 1977 στὴ Θεσσαλονίκη, στὸ πλαίσιο τῶν ἐκδηλώσεων τῆς Πολιτιστικῆς Πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης»¹¹.

Κατὰ τὰ Ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως, — πὸν ἔγιναν μὲ τὶς εὐχῆς καὶ εὐλογίαις τοῦ ἀποστειλάντου σχετικὸν Μῆνυμα Παναγιωτάτου καὶ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ μὲ τὴν παρουσία τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικής κ. Σπυρίδωνος — ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος κ. Θεόδωρος Πάγκαλος, πὸν ἐκπροσώπησε τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνησι μαζί μὲ τὸν ἐπίσης παριστάμενο Ὑπουργὸ Πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελο Βενιζέλο, στὴν ὁμιλία του «*παρωμοίωσε τὸ Μετροπόλιταν μὲ τὸ περίφημο Μουσεῖο τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τόνισε ὅτι ἡ Ἐκθεση μπορεῖ νὰ ὀδηγήσει τὴ Δύση σὲ ἐπανεκτίμηση τοῦ Βυζαντίου, τὸ ὁποῖο ἔχει ὑποτιμηθεῖ καὶ συκοφαντηθεῖ. Σὲ μιὰ ὀξυδερκῆ ὅσο καὶ αἰχμηρῆ ἀποστροφῆ, ὅπου παραλλήλισε τὸ Βυζάντιο μὲ τὶς ΗΠΑ, εἶπεν ὅτι ἀπὸ τὶς αυτοκρατορίες δὲν μένει τὸ χρῆμα, ἀλλὰ ὁ πολιτισμὸς*»¹².

Λίαν ἐπιτυχῶς ὁ Πανοσιολογιώτατος Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων π. Βασίλειος Γοντινάκης, πὸν παρευρισκόταν στὰ Ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως, συνώπησε τὸ ἐκπεμπόμενον ἐξ αὐτῆς Μῆνυμα μὲ τοὺς ἐξῆς λόγους: «*Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου*» εἶναι ἑλληνικῆ, εἶναι ὀρθόδοξος, εἶναι καθολικῆ, εἶναι οἰκουμενικῆ»¹³. Γι' αὐτὸ ἡ κ. Ἑλένη Μπίσιμα σὲ ἀνταπόκρισί της ἐκ Ν. Ὑόρκης σημείωσε ὅτι «τὸ χιόνι πέφτει πυκνὸ, ἀλλὰ ἡ ἐπιτυχία τῆς Ἐκθέσεως *Ἡ Δόξα τοῦ Βυ-*

ζαντίου» θερμαίνει τὴν καρδιά, ξανοίγει πᾶνω καὶ πέραν ἀπὸ τοὺς οὐρανοξύστες τοὺς ὀρίζοντες τοῦ πολιτισμοῦ»¹⁴. Σὲ ἄλλη ἀνταπόκρισι ἔγραψεν, ὅτι οἱ παρευρεθέντες στὰ Ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως σαγηνεύθηκαν ἀπὸ «τὴν χρυσὴ ἀνταύγεια μιᾶς Δόξας πὸν διαρκεῖ καὶ ἀποτελεῖ θρίαμβο τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς οἰκουμενικότητος τοῦ Βυζαντίου... Τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα ἀκούγεται καὶ πάλι δυνατὰ»¹⁵. Ἐξ ἄλλου ὁ μέγας χορηγὸς τῆς Ἐκθέσεως Πρόεδρος τῆς Αἰφρα Τραπεζῆς Πίστεως κ. Ἰωάννης Σ. Κωστόπουλος τόνισε ὅτι μὲ τὴν Ἐκθεσι «ἀνασταίνεται τὸ Βυζάντιο»¹⁶.

Τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα εἶναι ἐπαρκῆ γιὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς ἐφαλτήριο πρὸς παρουσίαι ἐνὸς κάπως εὐρύτερου καὶ συστηματικοῦ, ἀλλ' εὐσυνόπτου καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπιγραμματικοῦ Μνημονίου τῶν κυριωτέρων ἱστορικοπολιτιστικῶν καὶ αἰσθητικῶν Μηνυμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκπέμπονται ἀπὸ τὴν Ἐκθεσι «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» καὶ γενικώτερον ἀπὸ τὴν Βυζαντινὴ καὶ δὴ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Τέχνη, ἡ ὁποία κατ' ἐξοχὴν προβάλλεται ὑπὸ τῆς προβαλλούσης τὶς ἰ. εἰκόνες Κυριακῆς τῆς Ὀρθοδοξίας.

(Συνεχίζεται)

14. Αὐτόθι.

15. Ἑλένης Μπίσιμα, Τὰ ἐπίσημα Ἐγκαίνια (τῆς Ἐκθέσεως) καὶ τὸ Δεῖπνο τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μουσείου, ἐφημ. «Ἡ Καθημερινή», 5 Μαρτίου, σ. 2.

16. Ἑλένης Μπίσιμα, Ἱστορικὸ γεγονός..., ἐνθ' ἄνωτ.

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ, ΕΠΕΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΩΝ

Ἐνα ἰδιαίτερα εὐχρηστο βοήθημα γιὰ τοὺς κληρικούς καὶ ἱεροψάλτες μας. Στὴν προσεγμένη, δίχρωμη καὶ χρυσόδετη αὐτὴ ἐκδοσὴ μας, περιέχονται πλήρεις Δοξολογίες γιὰ: Νέον Ἔτος, Κοπή Βασιλόπιπτας, Λιτάνευση ἱερῶν Εἰκόνων, 25ῆ Μαρτίου, Τελετὴ Σταυροπροσκυνήσεως, Ἡμέρα Ἐνόπλων Δυνάμεων (15 Αὐγούστου), Ὑψωση Τιμίου Σταυροῦ, Ἅγιο Ἀρτέμιο (προστάτη Ἑλλ. Ἀστυνομίας), Νικητήρια (28ῆ Ὀκτωβρίου), Ἐθνικὴ Ἀντίσταση. Σχῆμα 17Χ24, σελίδες 48.

11. Ἐφημ. «Τὰ Νέα» — «Πανόραμα», 3 Μαρτίου, σ. 4.

12. Νίκου Γ. Ξυδάκη, Ἡ ... «ἀνακάλυψη» τοῦ Βυζαντίου, ἐφημ. «Ἡ Καθημερινή», 5 Μαρτίου 1997, σ. 11.

13. Ἑλένης Μπίσιμα, ἐνθ' ἄνωτ.

Ὁ πολιτικὸς γάμος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ δημιουργηθέντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προβλήματα

Ὡς γνωστόν, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνεκλήθη ἐκτάκτως, ἀπὸ 19-21 Ἰανουαρίου 1982, διὰ τὸ ζήτημα τῆς ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπικειμένης τότε θεοπίσσεως τοῦ πολιτικοῦ γάμου ἐν Ἑλλάδι, ὅστις τελικῶς καὶ ἐνομοθετήθη ἀρχομένου τοῦ Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους (Ν. 1250/1982). Ἡ ἀρχικὴ ἄποψις τῆς Πολιτείας ἦτο νὰ νομοθετηθῆ ὡς ὑποχρεωτικὸς ὁ πολιτι-

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας
κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

κὸς γάμος, προαιρετικὸς δὲ ὁ διὰ ἱερολογίας θρησκευτικὸς. Κατόπιν ὁμως ἰσχυρᾶς ἀντιδράσεως τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνομοθετήθη ἡ παράλληλος ἰσχὺς τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ γάμου ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ θέσπισις τοῦ πολιτικοῦ γάμου εἶχεν ὡς φυσικὸν ἐπακόλουθον τὸ ζήτημα τοῦ βαπτίσματος τῶν ἐκ πολιτικοῦ γάμου προερχομένων παιδῶν, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τοὺς ἀρνηθέντας καὶ ἀθετήσαντας τὸ ἱερὸν Μυστήριον τοῦ γάμου γονεῖς αὐτῶν. Ἐνεκα τοῦ ἀνακύψαντος τούτου ζητήματος, ἡ αὐτὴ Ἱεραρχία, κατὰ τὴν ἀπὸ 1-10 Ὀκτωβρίου 1984 τακτικὴν σύγκλησιν αὐτῆς, ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἀπεφάνθη, κατὰ συντριπτικὴν πλειοψηφίαν, ὑπὲρ τοῦ βαπτίσματος τῶν ἐκ πολιτικοῦ γάμου προερχομένων παιδῶν.

Ἐκ προομίου σημειωτέον ἐνταῦθα τὸ ὑπὸ τῆς Ἱστορίας μαρτυρούμενον γεγονός, ὅτι ἡ θεοσυστατος Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ἰδρυτῆς, «κεφαλῆ» (Ἐφεσ. 5,23) καὶ «ἀρχηγός» (Ἐβρ. 12,2) εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐγνώρισε διωγμοὺς καὶ αἰρέσεις καὶ σχίσματα καὶ ποικίλας δυσκολίας καὶ προβλήματα, διὰ μέσου τοῦ δισχλιετοῦς βίου αὐτῆς, μὲ χαρακτηριστικὰ μάλιστα γνωρίσματα τὴν ἀδιά-

κοπον συνέχειαν καὶ διαδοχὴν τῶν δυσκολιῶν καὶ τῶν προβλημάτων, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὴν πάντοτε νικηφόρον ἔκβασιν καὶ ἀντιμετώπισιν αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπαληθεύεται πάντοτε τὸ γνωστὸν περὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀπόφθεγμα τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, κατὰ τὸ ὅποιον, «ἡ Ἐκκλησία πολεμουμένη νικᾷ, ἐπιβουλευομένη περιγίνεται, ὑβρίζομένη λαμπροτέρα καθίσταται, δέχεται τραύματα καὶ οὐ καταπίπτει ὑπὸ τῶν ἐλκῶν, κλυδωνίζεται ἀλλ' οὐ καταποντίζεται, χειμάζεται ἀλλὰ ναυάγιον οὐχ ὑπομένει, παλαίει ἀλλ' οὐχ ἠττάται, πικτεῦει ἀλλ' οὐ νικᾶται» (Migne Ἑλληνικὴ Πατρολογία 52, 397-398).

Ἡ ἀρχαία, ἡ μέση καὶ ἡ νεωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καταχωρίζουν εἰς τὰς σελίδας αὐτῶν καὶ ἀπαριθμοῦν τὸ πλήθος τῶν δυσκολιῶν καὶ τῶν προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς λαμβανομένης. Αἱ δὲ εἰδικαί τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν Ἱστορίαι λεπτομερέστερον ἐξιστοροῦν τὰ προβλήματα τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν καὶ ἀναγράφουν τὴν λύσιν αὐτῶν, ὡς γίνεται καὶ μὲ τὴν Γενικὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικώτερον εἰς τὴν αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Παλιγγενεσίας τοῦ ἔθνους ἡμῶν (1821) καὶ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκέφαλου αὐτῆς (1850) μέχρι σήμερον, ἐγνώρισε καὶ αὕτη καὶ ἀντιμετώπισε πολλὰς καὶ ποικίλας δυσκολίας καὶ ἀλλεπάλληλα προβλήματα, συνδεόμενα σχεδὸν πάντοτε μὲ τὰς σχέσεις τῆς Πολιτείας πρὸς αὐτήν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλας ἐνδογενεῖς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ καὶ τῇ διοικήσει αὐτῆς ἐκφάνσεις.

Γενικώτερον καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰς δυσκολίας ταύτας καὶ τὰ προβλήματα ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ καὶ τὰς ταραχὰς ἐν αὐτῇ ἔχει παρατηρηθῆ, ἤδη ἀπὸ τοῦ Ε' αἰῶνος, ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἱστορικοῦ Σωκράτους, ὅτι συσχετίζονται καὶ ἀλληλοδιαδέχονται καὶ «συνακμάζουν» αἱ ταραχαὶ αὗται, αἱ δυσκολίαι, τὰ ποικίλα προβλήματα καὶ τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ «δυσχερῆ», ἐν γέ-

νει, μετὰ τῶν «δημοσίων κακῶν» ἤ-
τοι τῶν πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν, ἀκα-
ταστασιῶν, διακυμάνσεων καὶ κλυ-
δωνισμῶν. Τὰ «δυσχερῆ» τῶν Ἐκκλησιῶν
ἄλλοτε ἀρχίζουν ταυτοχρόνως μετὰ τὰ «δημόσια
κακά», ἄλλοτε τὰ «δυσχερῆ» τῶν Ἐκκλησιῶν
διαδέχονται τὰ «δημόσια κακά» καὶ ταῦτα τὰ
τῶν Ἐκκλησιῶν «δυσχερῆ» ἢ καὶ ἀντιστρόφως.
Αἰτία δὲ τούτων εἶναι «τὰ ἡμέτερα πλημμελήμα-
τα», τῶν «κακῶν» ἐπιφερομένων ὡς τιμωρίας
τῶν «πλημμελημάτων». Ἐπακριβῶς ὁ ἀρχαῖος
οὔτος ἱστορικός, εἰς τὸ Ε' βιβλίον τῆς Ἐκκλη-
σιαστικῆς τοῦ Ἱστορίας, καὶ δὴ ἐν ἀρχῇ αὐτοῦ,
ἀναφέρει χαρακτηριστικῶς ταῦτα: «Τῶν δη-
μοσίων ταραττομένων, ὡς ἕκ τινος
συμπαθείας καὶ τὰ τῶν Ἐκκλησιῶν
ἐταράττετο. Εἰ γὰρ τις παρατηρή-
σει, συνακμάσαντα εὐρήσει τὰ τε δη-
μόσια κακά καὶ τὰ τῶν Ἐκκλησιῶν
δυσχερῆ. Ἡ γὰρ κατὰ ταυτὸ κινήθοντα εὐρή-
σει, ἢ ἐπακολουθοῦντα ἀλλήλοις· καὶ ποτὲ μὲν
τὰ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡγούμενα, εἶτα αὐθις ἐπακο-
λουθοῦντα τὰ δημόσια· ποτὲ δὲ τοῦμπαλιν (=
ἐκ νέου πάλιν)· ὥστε μετὰ τῶν διαδοχῶν τούτων,
μὴ ἕκ τινος συντυχίας δύνασθαι νομίζεις, ἀλλ'
ἐκ τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων λαμβάνειν τὰς
ἀρχάς, τιμωρίας δὲ ἕνεκεν ἐπιφέρεσθαι τὰ κα-
κά, εἶγε κατὰ τὸν Ἀπόστολον, Τινῶν ἀνθρώπων
αἱ ἀμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν εἰσάγουσαι εἰς κρί-
σιν (Α' Τιμ. 5,24)· τισὶ δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν.
Διὰ ταύτην δὴ τὴν αἰτίαν, τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱ-
στορίᾳ καὶ τινὰ τῶν δημοσίων πραγμάτων ἐπι-
συμπλέκομεν» (Migne 67,565). Τὴν διαπίστωσιν
ταύτην τοῦ ἐπιφρασμοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
πραγμάτων ὑπὸ τῶν πολιτικῶν τοιούτων, καὶ τὴν
ἐντεῦθεν προερχομένην ζημίαν διὰ τὴν Ἐκκλη-
σίαν, ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ, κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα
ἀκμάσας, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως μέ-
γας Φώτιος καὶ ἐπιβεβαιοῖ ἐν γένει ἢ Ἐκκλη-
σιαστικῇ Ἱστορίᾳ, καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἡ
Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἤδη
προαναφέρθη.

1. Τὸ πρόβλημα τοῦ πολιτικοῦ γάμου.

Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνέκυψαν
προσφάτως, ὡς γνωστόν, ἀλλεπάλληλα ἀκανθώ-
δη προβλήματα, ἐν τῶν ὁποίων ὑπῆρξε τὸ προα-
ναφερθὲν πρόβλημα τῆς ὑπὸ τῆς Πολι-

τείας προγραμματισθείσης θεσπί-
σεως τοῦ πολιτικοῦ γάμου ὡς ὑπο-
χρεωτικοῦ δι' ἅπαντας τοὺς Ἑλλη-
νας. Ἐνεκα τούτου ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας
ταύτης, ἐν τῇ ποιμαντικῇ αὐτῆς εὐθύνῃ καὶ μερί-
μνῃ, συνεκλήθη ἐκτάκτως καὶ ἐπειγόντως ἀπὸ
19-21 Ἰανουαρίου 1982, καὶ ἡσχολήθη ἐμπερι-
στατωμένως μετὰ τὸ ἐν λόγω πρόβλημα, ὡς καὶ με-
τὰ τὸ παράλληλον πρόβλημα τῆς ἀποποινικοποιή-
σεως τῆς μοιχείας, ὑπὸ τῆς Πολιτείας καὶ τού-
του ἀνακινηθέντος, καὶ ἔλαβεν ὁμοφώνως τὴν ἐ-
ξῆς Ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ γάμου:

«Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκ-
κλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνελθοῦσα ἐκτάκτως ἐπὶ
τοῦ φλέγοντος θέματος τῆς ἐπικειμένης θεσπί-
σεως ὑπὸ τῆς Πολιτείας τοῦ πολιτικοῦ γάμου
καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοῦτο μὲν τὴν ἐν προκει-
μένῳ Εὐαγγελικὴν νομοθεσίαν, τοῦτο δὲ τοὺς ἰ.
Κανόνας τῶν Τοπικῶν καὶ Οἰκουμένων Συνό-
δων καθὼς καὶ τὴν μακροαίωνα παράδοσιν τοῦ
Γένους, ὅτε καὶ εἰς τοὺς δυσκόλους χρόνους τῆς
Τουρκοκρατίας ἐτηροῦντο ἀπαρασαλεύτως αἱ
διατάξεις αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν ἰ. Θεσμὸν
τοῦ γάμου, ἀκούσασα δὲ καὶ τὴν γενομένην εἰσ-
ήγησιν ἐπὶ τοῦ θέματος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπο-
λίτου Δημητριάδος κ. Χριστοδοῦλου, ὡς καὶ τὰ
λεχθέντα ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Μελῶν τῆς
Ἐπιτροπῆς, οἵτινες εἶχον ἐπικοινωνήσει μετὰ ἐκ-
προσώπους τῆς Πολιτείας τὴν 16.1.82, καὶ "συζη-
τήσεως πολλῆς γενομένης" μεταξὺ τῶν Σεβ.
Συνέδρων, ἀποφαίνεται ὁμοφώνως τὰ ἑξῆς:

1. Κατὰ τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν τῆς
Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὁ γάμος εἶναι Μυστή-
ριον καὶ ἡ ἱερολογία τοῦ εἶναι ἀπαραίτητον
στοιχεῖον κανονικῆς καὶ νομίμου συστάσεως αὐ-
τοῦ. Ἄλλου εἶδους γάμον δὲν ἀναγνωρίζει διὰ
τοὺς πιστοὺς τῆς ἡ Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ὡς
ἐκ τούτου ὁ πολιτικὸς γάμος ἀποτελεῖ κατὰ τὴν
διδασκαλίαν τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας ὄχι
μόνον πορνείαν καὶ μοιχείαν, ἀλλὰ καὶ παρα-
βίασιν τῆς δογματικῆς τῆς περὶ Μυστηρίων δι-
δασκαλίας. Πρόδηλον λοιπὸν καθίσταται, ὅτι
δὲν δύναται ὁ πολιτικὸς γάμος νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ
τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ὡς ἰσοκύρος καὶ ἰ-
σοδύναμος πρὸς τὸν θρησκευτικὸν γάμον τῶν
Ὁρθοδόξων.

2. Ἐξ αἰτίας ὅμως τῶν ὀλίγων ἐκείνων, οἱ
ὁποῖοι θεωρητικῶς ὑποστηρίζουν ὅτι εἶναι ἀπι-

στοι καὶ ἄθεοι, ἀνέχεται ἡ Ἐκκλησία τὴν θέσπισιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου, ἵνα μὴ ἐμπαίξεται τὸ μέγα Μυστήριον τοῦ γάμου ὑπὸ ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι δεδηλωμένως δὲν πιστεύουν εἰς τὴν ἱερότητα αὐτοῦ. Προσέτι δὲ ἵνα ἐξυπηρετηθοῦν εἰς τοὺς γάμους των οἱ ἀλλόθρησκοι καὶ ἑτεροδόξοι.

3. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἶναι τελείως ἀπαράδεκτος καὶ ἀδικαιολόγητος ἡ θέσπισις τοῦ πολιτικοῦ γάμου δι' ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας. Καὶ τοῦτο διότι:

α) Παραβιάζεται ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν ὀρθόδοξων Ἑλλήνων, τὴν ὁποίαν κατοχυρώνει τὸ ἄρθρον 13 καὶ 1 τοῦ Συντάγματος, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ Οἴκουμ. Διακήρυξις περὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

β) Ὑποβαθμίζεται καὶ ὑποτιμᾶται ἀνεπιτρέπτως καὶ ἀντισυνταγματικῶς ὁ θρησκευτικὸς γάμος, τιθέμενος εἰς τὸ περιθώριον, ὑπὸ ἐνὸς Κράτους ἔχοντος, διὰ τοῦ Συντάγματός του, ἀνακηρύξει τὴν ὀρθόδοξον Θρησκείαν ὡς ἐπικρατοῦσαν ἐν Ἑλλάδι (ἄρθρον 3 § 1 τοῦ Συντάγματος).

γ) Ὑποβάλλεται εἰς περιττὴν ταλαιπωρίαν ἡ πιστεύουσα εἰς Θεὸν μεγίστη πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, καὶ

δ) Ἐρχεται εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως.

4. Ζητεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὴν παραχώρησιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς δυνατότητος ὅπως διαφωτισθῇ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ πολιτικοῦ γάμου καὶ τῶν σημαντικῶν διαφορῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν Θρησκευτικόν, διὰ τῶν κρατικῶν μέσων μαζικῆς ἐνημερώσεως.

5. Πληροφορεῖ μετὰ μητρικῆς ἀγάπης τὸν πιστὸν καὶ εὐσεβῆ λαόν, ὅτι οἱ τελοῦντες πολιτικὸν γάμον ὀρθόδοξοι, θέτουν ἑαυτοὺς μόνοι των ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἐφ' ὅσον ἐνσυνειδήτως καὶ δημοσίᾳ ἀπαρνοῦνται θεμελιώδη τῆς πίστεως ἐπιταγὴν. Ἐπομένως, μετὰ πολλῆς λύπης, οἱ τελικῶς καὶ ἀμετανοήτως ἐμμένοντες εἰς τὴν ἀπιστίαν αὐτὴν ἀποκόπτονται τῆς Ἐκκλησίας ἐξ ἰδίας αὐτῶν ὑπαιτιότητος καὶ στεροῦνται τῶν εὐλογιῶν καὶ τῶν εὐχῶν τῆς.

Ἡ Ἐκκλησία ἐλπίζει ὅτι ἡ Πολιτεία θὰ ἀ-

κούσῃ τὴν φωνὴν αὐτῆς καὶ θὰ νομοθετήσῃ, ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω πλαισίων, τὸν πολιτικὸν γάμον, ὡς προαιρετικόν, προφυλάσσουσα, διὰ τοῦ περιορισμοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς ὡς ἄνω μόνον κατηγορίας, τὴν θρησκευτικὴν ὁμοιογένειαν τῶν ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν καὶ δι' αὐτῆς τὴν ἐνότητα τοῦ Ἔθνους.

Τέλος ὀρίζει Ἐπιτροπὴν ἐξ Ἀρχιερέων, ἡ ὁποία θὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ταχύτερον τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καὶ τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς Χώρας, διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω σπουδαιοτάτου θέματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῇ Ἰανουαρίου 1982.

Ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Ἐκκλησία, 1982, σελ. 36-40).

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν (21 Ἰανουαρίου 1982) ἡ Ἱεραρχία ἐξαπέστειλε τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 2309 ἐντυπον Ἐγκύκλιον αὐτῆς «πρὸς τὸν εὐσεβῆ ἐλληνικὸν λαόν», ἡ ὁποία ἀνεγνώσθη εἰς ἅπαντας τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς. Εἰς τὴν Ἐγκύκλιον ταύτην, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἡ Ἱεραρχία ἀναφέρει καὶ ταῦτα: «Παρὰ ταῦτα, ἡ Ἐκκλησία, θέλουσα νὰ προστατεύσῃ καὶ ἑαυτὴν ἀπὸ τῶν ἔστω σπανίων περιπτώσεων ἐνίων ἀθέων, ἀπίστων καὶ ἀλλοθρησκῶν, οἱ ὅποιοι, μέχρι τοῦδε ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ τελοῦν, παρὰ τὴν συνείδησίν των, θρησκευτικὸν γάμον, δέχεται τὸν πολιτικὸν γάμον ὡς διέξοδον δι' αὐτοὺς, ἀρνούμενη ἀποφασιστικῶς νὰ δεχθῇ τὴν θέσπισιν αὐτοῦ ὡς ὑποχρεωτικὴν δι' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς Ἕλληνας, πιστοὺς καὶ ἀπίστους. Μία τοιαύτη ρύθμισις θὰ εἶναι ὄχι μόνον ἀντισυνταγματικὴ ἀλλὰ ἀνελευθέρα καὶ ἀντιχριστιανικὴ». Περαιτέρω, εἰς τὴν Ἐγκύκλιον ἡ Ἱεραρχία ὑπογραμμίζει τὴν ἐναντι τῆς Μητρὸς καὶ Τροφῆς Ἐκκλησίας αὐτοτοποθέτησιν τοῦ τελούντος πολιτικὸν γάμον, ὅστις μετανοῶν καὶ τελῶν γάμον θρησκευτικόν, θὰ γίνῃ δεκτὸς καὶ πάλιν εἰς τὴν στοργικὴν τῆς ἀγκάλῃν: «Εἶναι ἀληθὲς — ἀναγράφεται εἰς τὴν Ἐγκύκλιον — ὅτι δὲν νοεῖται χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ἀνήκων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ μὴ τηρῶν τὴν διδασκαλίαν τῆς καὶ μάλιστα τὴν δογματικὴν. Διὰ τοῦτο καὶ εἶναι σαφὲς ὅτι, ὁ τελῶν πολιτικὸν γάμον, ὄχι μόνον δὲν τελεῖ ἐννομον καὶ κανονικὴν σύζευξιν κατὰ τὴν τάξιν τῆς θρησκείας, ἀλλὰ καὶ καταπατεῖ δημοσίᾳ καὶ ἐνσυνειδήτως τὴν περὶ τῶν 7 Μυστη-

ρίων δογματικήν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡ Ἱ. Σύνοδος κρίνει ὅτι ὁ οὕτω συμπεριφερόμενος ἐκφράζει τὴν θέλησιν καὶ προχωρεῖ εἰς τὴν ἐκπλήρωσίν της, ὅπως παύσῃ τοῦ λοιποῦ ἀνήκων οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ἐξ ἧς προέρχεται Ἐκκλησίαν. Ἡ συνέπεια καὶ εἰλικρίνεια ἐπιβάλλει ὁ τοιοῦτος νὰ παύσῃ καὶ τυπικῶς πλέον νὰ ἀνήκῃ εἰς τοὺς κόλπους της. Τοῦτο, μετὰ θλίψεως πολλῆς, ἀναγκάζεται νὰ ὑπογραμμίσῃ ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ ὁποία βεβαίως καὶ θὰ προσπαθῇ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ πάντας ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ παρασυρθοῦν ἀπὸ τὰ συνθήματα τῆς συγχρόνου ἐκκοσμικεύσεως καὶ θὰ ἀδικήσουν τοὺς ἑαυτοὺς των. Εὐνόητον ἐπίσης, ὅτι ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε καὶ οὐδένα ἀληθῶς μετανοήσαντα ἀρνεῖται νὰ προσδεχθῇ καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀγκάλην της».

Ἐκτὸς τούτων, ἡ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος ἀφιέρωσε τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 4 (Φεβρουάριος 1982) «Πρὸς τὸ Λαὸ» ἔντυπον αὐτῆς εἰς τὸ ζήτημα τοῦ πολιτικοῦ γάμου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐκκλησία καὶ πολιτικὸς γάμος», εἰς τὸ ὁποῖον, σχετικῶς μὲ τοὺς τελοῦντας πολιτικὸν γάμον, ἀναφέρει ταῦτα: «Ἡ Ἐκκλησία, συνεπῆς πρὸς τὴ διδασκαλία της, ἕνα γάμο γνωρίζει, τὸν θρησκευτικόν. Ὁ πολιτικὸς γάμος εἶναι ἐλεύθερη συμβίωση καὶ "ἀστεφάνωτη" σχέση. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ὑπάρχουν καὶ οἱ ἄθεοι καὶ οἱ ἀλλόθρησκοι, ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ εἶχε ἀντίρρηση γιὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πολιτικοῦ γάμου, ἀλλὰ μόνον γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν περιπτώσεων αὐτῶν. Δὲν νοεῖται ὀρθόδοξος χριστιανὸς ποὺ νὰ μὴ τελῇ τὸν γάμο του σύμφωνα μὲ τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, στήν ὁποία ἀνήκει. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία, θέλοντας νὰ ἐνημερώσῃ τὸ Λαὸ μας, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ πάντων ἐν σημείῳ αὐτῷ, ποὺ δὲν εἶναι παρωνυχίδα. Ὅπως δὲν νοεῖται ὀρθόδοξος ποὺ νὰ μὴ δέχεται τὸ Μυστήριον τῆς Θ. Εὐχαριστίας, ἔτσι δὲν νοεῖται καὶ ὀρθόδοξος ποὺ νὰ ἀπορρίπτῃ ἀπὸ τὰ ἑπτὰ Μυστήρια τὸ ἕνα, δηλ. τὸν γάμο. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ ἀποτολμοῦσε κάτι τέτοιο θὰ ἔβγαζε ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτό του ἔξω ἀπὸ τὸν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἀποκόπτονταν ἀπὸ τὸ σῶμα της.

Θὰ γινόταν μὲ ἄλλα λόγια ἀποστάτης, ἀρνούμενος τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν τῆς θρησκείας του. Καὶ ἡ Ἐκκλησία, ποὺ μὲ πολλὴ ἀνοχὴ ἀντιμετωπίζει τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἀνθρώπων, στάθηκε πάντα μὲ πολλὴ αὐστηρότητα ἐμπρὸς στήν πλάνην καὶ στήν ἀπιστίαν. Δὲν δίστασε νὰ διώξῃ μακρὰ τὸς ἐμμένοντας στήν αἵρεσίν τους ἢ στήν ἀπιστίαν τους. Καὶ τοὺς ξαναδέχθηκε ὅταν ἐκείνοι μετανοιωμένοι γύρεψαν τὸ ἔλεος καὶ τὴν εὐσπλαχνίαν της».

Καὶ ταῦτα μὲν ἐπράξεν ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς Ἱεραρχίας της, ἐνεργήσασα ἐπειγόντως καὶ ἐπιμόνως, ὡς ὄφειλε. Μετὰ πάροδον δὲ τριῶν περὶπου μηνῶν ἅπαντα τὰ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Ἑλλήνων κόμματα ἐψήφισαν καὶ ἐκύρωσαν τὴν θέσπισιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου, ὅχι ὅμως δι' ἅπαντας τοὺς Ἑλληνας. Ἐν τῷ κρισίμῳ τούτῳ σημείῳ ἐγένετο σεβαστὴ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ἡ Ἀπόφασις τῆς Ἱεραρχίας νὰ μὴ θεσπισθῇ ὁ πολιτικὸς γάμος δι' ἅπαντας τοὺς Ἑλληνας. Εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, τῆς 7 Ἀπριλίου 1982 (ΦΕΚ, ἀριθ. φύλλου 46 – τεύχος Α' τῆς 7 Ἀπριλίου 1982, σελ. 381-383), ἐδημοσιεύθη ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 1250 Νόμος «Γιὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου».

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου ἀναφέρει τὰ ἐξῆς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου: «Ὁ γάμος τελεῖται εἴτε μὲ τὴ σύγχρονη δήλωσιν τῶν μελλονύμφων ὅτι συμφωνοῦν σ' αὐτὸ (πολιτικὸς γάμος) εἴτε μὲ ἱερολογία ἀπὸ ἱερέα τῆς ἀνατολικῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησίας ἢ λειτουργὸ ἄλλου δόγματος ἢ θρησκευματοῦ γνωστοῦ στήν Ἑλλάδα.

»Ἡ δήλωσις γίνεται δημόσια κατὰ πανηγυρικὸν τρόπο ἐνώπιον δύο μαρτύρων, πρὸς τὸν δήμαρχο ἢ τὸν πρόεδρο τῆς κοινότητος τοῦ τόπου ὅπου τελεῖται ὁ γάμος ἢ πρὸς τὸ νόμιμον ἀναπληρωτὴν τους, ποὺ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ συντάξουν ἀμέσως σχετικὴν πράξιν.

»Οἱ προϋποθέσεις τῆς ἱεροτελεστίας καὶ καθέθεμα σχετικὸ μ' αὐτὴν διέπονται ἀπὸ τὸ τυπικὸν καὶ τοὺς κανόνες τοῦ δόγματος ἢ τοῦ θρησκευματοῦ σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ ἱεροτελεστία, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἀντίθετοι μὲ τὴν δημόσιαν τάξιν. Ὁ θρησκευτικὸς λειτουργὸς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ συντάξῃ ἀμέσως σχετικὴν πράξιν. Ἡ τέλεσις πολιτικοῦ γάμου δὲν ἐμποδίζει τὴν ἱερολογία τοῦ ἴδιου γάμου κατὰ τὴν θρησκείαν καὶ τὸ δόγμα τῶν συζύγων».

(Συνεχίζεται)

Ο ΙΕΡΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ*

Ἀγαπητοί μου ἱερεῖς,

Στὴν εὐλογημένη μας αὐτὴ ἱερατικὴ Σύναξη θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ἓνα σοβαρὸ καὶ ἀναγκαῖο θεολογικὸ καί, εἰδικότερα, ἐκκλησιολογικὸ θέμα. *Γιὰ τὸν ἱερό θεσμό τοῦ Ἐπισκόπου στὴν Ἐκκλησία.*

Εἶπα τὸ θέμα αὐτὸ ἀναγκαῖο, γιατί τὸ προτεσταντικὸ πνεῦμα ἐπηρέασε καὶ στὸ θέμα αὐτὸ τὸ χῶρο μας καὶ χάλασε τὴν ὀρθόδοξη ἐκκλη-

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νικαίας
κ. **ΑΛΕΞΙΟΥ**

σιολογία στὸ λαὸ μας¹ καὶ συμβαίνει πολλοὶ ἀπὸ τοὺς χριστιανούς μας νὰ μὴν εἶναι ἐνημερωμένοι ὡς πρὸς τὴν ὑψηλὴ θέση τοῦ Ἐπισκόπου στὴν Ἐκκλησία, καὶ ἄλλοι, καὶ παλαιότερα ἀλλὰ καὶ τελευταῖα, νὰ ἐκτρέπονται ἀκόμη καὶ σὲ κολάσιμες ἀπρέπειες κατὰ τῶν Ἐπισκόπων. Ὅλα αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ ἄγνοια καὶ γι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται οἱ ἱερεῖς νὰ ἔχουν σωστή, δηλαδὴ ὀρθόδοξη, τοποθέτηση περὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, τῆς θέσεως τοῦ Ἐπισκόπου στὴν Ἐκκλησία, γιὰ νὰ κατηχοῦν δεόντως τὸ λαὸ. Λάθη δὲ τῶν κληρικῶν στὸ θέμα αὐτὸ, ἀνυποταξίες τῶν ἱερέων στὸν Ἐπίσκοπό τους εἶναι σοβαρὸ ἀτόπημα, γιατί συνιστοῦν κακὸ παράδειγμα στοὺς λαϊκοὺς νὰ μὴ σέβονται καὶ αὐτοὶ καὶ νὰ μὴν ὑποτάσσονται στὸν Ἐπίσκοπό τους. Κατὰ τὸν ΛΣΤ² κανόνα τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἂν λαϊκοὶ μιᾶς ἐπαρχίας δὲν πειθαρχήσουν στὸν Ἐπίσκοπό τους, πρέπει νὰ ἀφορίζονται οἱ κληρικοὶ τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς, «ὅτι τοιοῦτου λαοῦ ἀνυποτάκτου παιδευταὶ οὐκ ἐγένοντο»³ ἐπειδὴ, δηλαδὴ, δὲν παιδαγώγησαν μὲ τὴν διδασκαλία καὶ τὸ καλὸ τους παράδειγμα νὰ σέβεται ὁ λαὸς αὐτὸς τὸν Ἐπίσκοπό του, ὅπως ἐρμηνεύει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ ἀγιορείτης.

Ἐπειδὴ, λοιπόν, τὸ θέμα μας εἶναι σοβαρὸ, γι' αὐτὸ, ἱερεῖς μου, παρακαλῶ νὰ τὸ προσέξετε μὲ ἰδιαίτερη προσοχή. Καὶ χρειάζεται προσοχή

τὸ θέμα αὐτὸ, γιατί ἡ ἀνάπτυξή του θὰ εἶναι θεολογική. Ἀλλὰ ἔχω τὴν χαρὰν ὅτι οἱ ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεώς μου εἶναι λόγιοι καὶ ἀρέσκονται σὲ θεολογικὰ ἀκούσματα, ὅπως θὰ εἶναι ἡ ὁμιλία μου στὴ σημερινὴ ἱερατικὴ μας Σύναξη.

Πατέρες ἱερεῖς! *Ἡ θέση τοῦ Ἐπισκόπου στὴν Ἐκκλησία εἶναι ὑψηλὴ καὶ χωρὶς τοὺς Ἐπισκόπους δὲν μπορεῖ νὰ νοηθεῖ Ἐκκλησία.* Αὐτὴ εἶναι ἡ σύντομη περίληψη τοῦ λόγου μου καὶ αὐτὸ θὰ σᾶς ἀναπτύξω τώρα.

Ἀρχίζω μὲ ἓναν λόγο ἀρχαίου πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας μας, τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ, Ἐπισκόπου Καρχηδόνας (ἔγινε Ἐπίσκοπος τὸ 248). Ἡ γνώμη τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἶναι βαρύνουσα καὶ ἡ μορφή του συνιστᾷ σταθμὸ στὴν ἱστορία τῆς ἐκκλησιολογίας, γιατί εἶναι ὁ πρῶτος θεολόγος ποὺ ἐπεχείρησε νὰ ἐξετάσει τὸ μεγάλο θέμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητας ἀπὸ δογματικὴ ἄποψη. Αὐτὸς, λοιπόν, ὁ μεγάλος πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας εἶπε: «Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι στὴν Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἐκκλησία στὸν Ἐπίσκοπο καὶ ἂν κανεὶς δὲν εἶναι μὲ τὸν Ἐπίσκοπο, δὲν εἶναι καὶ μὲ τὴν Ἐκκλησία»¹.

Στὴ συνέχεια θὰ ἐρμηνεύσουμε αὐτὸν τὸν σπουδαῖο λόγο τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ. Κατ' ἀρχάς, τὸ πρῶτο μέρος τοῦ λόγου του: «Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι στὴν Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἐκκλησία στὸν Ἐπίσκοπο»!

Γιὰ νὰ νοήσουμε τὸν σύντομο, ἀλλὰ καὶ βαθεῖο λόγο τοῦ ἁγίου πατρὸς, θὰ πρέπει νὰ ποῦμε τί καλεῖται «Ἐκκλησία». Τί νοοῦμε μὲ τὴν ἔκφραση αὐτή;

«Ἐκκλησία» καλεῖται αὐτὸ ποὺ νοεῖ ὁ ἀπλὸς ὀρθόδοξος λαὸς μας. Ἄν ρωτήσουμε ἓναν ἀπλὸ ὀρθόδοξο χριστιανὸ «τί εἶναι Ἐκκλησία;», θὰ σηκώσει τὸ χέρι του, θὰ δείξει ἓνα ναὸ καὶ θὰ πεῖ: «Αὐτὸ εἶναι Ἐκκλησία!» Πραγματικά, ἱερεῖς μου, αὐτὸ εἶναι Ἐκκλησία. Ἡ, ὅπως μᾶς τὸ λέει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος², Ἐκκλησία εἶναι τὸ «θυσιαστήριον», ἡ ἁγία Τράπεζα δηλαδὴ, πάνω

* Ἐκφωνήθηκε κατὰ τὴν Σύναξιν τοῦ Κλήρου τῆς Μητροπόλεως Νικαίας στὸν ἱερὸ Ναὸ τῆς Ὁσίας Ξένης (14.10.1996).

1. «Episkopus in Ecclesia et Ecclesia in Episkopo» et si qui cum Episkopo non sit in Ecclesia non esse». Ἐπιστ. 66,8.

2. Πρὸς Ἐφεσ. 5,2.

στην ὁποία προσφέρεται τὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ὁ ναὸς γενικότερα.

Ἐκκλησία, λοιπόν, εἶναι ἡ σύναξις τῶν πιστῶν νὰ τελέσουν τὴν θεία Εὐχαριστία. Ὡς ἀπόδειξις φέρουμε τὸ 11ο κεφάλαιον τῆς Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς, ὅπου ὁ ἀπόστολος Παῦλος μιλάει γιὰ τὴν σύναξιν τῶν πιστῶν πρὸς τέλεσιν τῆς θείας Εὐχαριστίας καὶ τὴν σύναξιν αὐτὴν τὴν ὀνομάζει «ἐκκλησία» (στίχ. 18).

Τώρα θὰ ἀποδείξουμε ὅτι ἡ προσφορὰ τῆς θείας Εὐχαριστίας, πού, ὅπως εἶπαμε, συνιστᾷ τὴν Ἐκκλησία, ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἔργο τοῦ Ἐπισκόπου. Κατὰ τὴν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ τοῦ Κλήμεντος Ρώμης (96 μ.Χ.) τὰ δῶρα γιὰ τὴν τέλεσιν τῆς θείας Εὐχαριστίας καλοῦνται «δῶρα τῆς ἐπισκοπῆς», ἀκριβῶς γιὰ τὴν θεία Εὐχαριστία προσφέρει μόνον ὁ Ἐπίσκοπος. Κατὰ τὴν Ἀποστολικὴν παράδοσιν ὁ Ἐπίσκοπος μόνον χειροτονεῖται «προσφέρειν σοι» (τῷ Θεῷ) «τὰ δῶρα τῆς ἀγίας σου Ἐκκλησίας», δηλαδὴ νὰ προσφέρει τὴν θεία Εὐχαριστία. Καὶ ὁ Ἰουσντίνος († περὶ τὸ 165 μ.Χ.) λέγει ὅτι ἡ προσφορὰ τῆς Εὐχαριστίας γίνεται μόνον ἀπὸ τὸν «προεστώτα» τῆς ἱερῆς Σύναξις, ὅπως ἔτσι ὀνομάζει τὸν Ἐπίσκοπον (Α' Ἀπολογία 67). Ἀπόδειξις πάλι ὅτι μόνον ὁ Ἐπίσκοπος προσφέρει τὴν θεία Εὐχαριστία, εἶναι τὸ ἀξιοσημείωτο γεγονός ὅτι μόνον αὐτὸς σὴν ἀρχὴν καλεῖται μὲ τὸν τίτλον «Ἱερεὺς» (Sacerdos). Ὁ τίτλος αὐτός, ὅπως καὶ ὁ συνώνυμός του τίτλος «Ἀρχιερεὺς», χρησιμοποιεῖται ἀρχικὰ γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, γιὰ τὴν θυσία Του στὸν οὐράνιον Πατέρα γιὰ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν μας. Αὐτὴ ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ διαιωνίζεται μὲ τὴν θεία Εὐχαριστία καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἐπίσκοπος μόνον προσέφερε τὴν θεία Εὐχαριστία, γι' αὐτὸ καὶ αὐτὸς μόνον ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ Χριστοῦ «Ἀρχιερεὺς» ἢ, σὴν ἀρχῇ, «Ἱερεὺς».

Ἀλλά, ἂν ὁ Ἐπίσκοπος μόνον ἔπρεπε νὰ προσφέρει τὴν θεία Εὐχαριστία καὶ γι' αὐτὸ καλεῖται «Ἀρχιερεὺς», ποῖο ἦταν τὸ ἔργο τῶν Πρεσβυτέρων, τῶν ἱερέων πού λέγομε σήμερα; Οἱ ἱερεῖς παλαιὰ ἦταν τὸ «κολλέγιον» τοῦ Ἐπισκόπου κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἦταν οἱ πλησιέστεροι στὸ Ἐπισκοπικὸ λειτουργημὰ τῆς προσφορᾶς ἀπὸ κάθε ἄλλη τάξιν σὴν Ἐκκλησία. Καὶ ἀσχολοῦνταν περισσότερο μὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ, μὲ τὴν κατήχησιν τῶν πορευομένων πρὸς τὸ ἅγιον βάπτισμα καὶ μὲ τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἁγίων Γραφῶν γι' αὐτὸ καὶ στὸ

ἀρχαῖον πατερικὸν κείμενον ὁ «Ποιμὴν τοῦ Ἐρμᾶ» σὴν θέσιν τῶν Πρεσβυτέρων εἶναι ὁ ὄρος «διδάσκαλοι».

Ἀπὸ τὰ παραπάνω συμπεραίνουμε ὅτι Ἐκκλησία εἶναι ἡ σύναξις τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν τέλεσιν τῆς Εὐχαριστίας, τῆς θείας Λειτουργίας. Στὴν σύναξιν αὐτὴν προΐστατο ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος καὶ μόνον πρόσφερε τὴν Εὐχαριστία, ἐνῶ οἱ Πρεσβύτεροι ἦσαν οἱ συγκαθήμενοι μὲ τὸν Ἐπίσκοπον, τὸ Εὐχαριστία, ἐνῶ οἱ Πρεσβύτεροι ἦσαν οἱ συγκαθήμενοι μὲ τὸν Ἐπίσκοπον, τὸ «συνέδριόν του», ὅπως λέει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ὁ Ἐπίσκοπος μόνον πρόσφερε τὴν θεία Εὐχαριστία, γι' αὐτὸ σὴν ἀρχὴν σὲ κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία προσφερόταν μία Εὐχαριστία, γιὰ τὴν ἕνα εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος σὲ κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία καὶ ὅλοι οἱ πιστοὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς συνέρχονταν σὴν μία αὐτὴ τελουμένη θεία Εὐχαριστία. Ἔτσι κατανοεῖται τὸ πρῶτον μέρος τοῦ λόγου τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ, «ὁ Ἐπίσκοπος σὴν Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἐκκλησία στὸν Ἐπίσκοπον».

* * *

Ἐρχόμεθα τώρα στὸ δεύτερον μέρος τοῦ λόγου του: «Ἄν κανεῖς δὲν εἶναι μὲ τὸν Ἐπίσκοπον, δὲν εἶναι καὶ μὲ τὴν Ἐκκλησίαν!»

Ὁ λόγος αὐτὸς τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ νοεῖται ἂν σκεφθοῦμε ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος σὲ μιὰ τοπικὴ Ἐκκλησία ἐκφράζει ὅλη τὴν Ἐκκλησία, τὴν καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ αὐτὸ γιὰ τὴν ὅπως εἶπαμε, ὁ Ἐπίσκοπος συνδέεται ἄμεσα μὲ τὴν θεία Εὐχαριστία, αὐτὸς τὴν προσφέρει ἢ δὲ θεία Εὐχαριστία εἶναι ὁ ὅλος Χριστός. Κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία, λοιπόν, πού ἔχει ἴδιον Ἐπίσκοπον, εἶναι καθολικὴ, δηλαδὴ εἶναι σὲ ὀρισμένον τόπον καὶ χρόνον συγκεκριμένη μορφή τοῦ ὅλου Σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς καθόλου Ἐκκλησίας. Τὴν ιδέα αὐτὴ τὴν ἐτόνισε ἰδιαίτερα ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος.

Ἔτσι, ὅταν κανεῖς εἶναι ἐνωμένος μὲ τὸν Ἐπίσκοπό του («ἐνώθητι τῷ Ἐπισκόπῳ», φωνάζει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος³) εἶναι ἐνωμένος μὲ τὴν ὅλη Ἐκκλησία. Καὶ ἀντίστροφα, ἂν δὲν ἔχει ἐνότητα μὲ τὸν Ἐπίσκοπον, δὲν εἶναι ἐνωμένος μὲ τὴν Ἐκκλησία. Εἶναι κατανοητός, λοιπόν, ὁ λόγος τοῦ Κυπριανοῦ πού ἀναλύουμε: «Ἄν κανεῖς δὲν εἶναι μὲ τὸν Ἐπίσκοπον, δὲν εἶναι καὶ μὲ τὴν Ἐκκλησία».

(Συνεχίζεται)

3. Πρὸς Μαγν. 6,2.

ΕΝΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΔΟΣ ΣΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΣ*

(Ὁδοιπορικὸ ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Π. στὸ Hong Kong, τὴν Αὐστράλια
καὶ τὴ Νέα Ζηλανδία)

Συμπερασματικὰ καὶ ἡ ἐπίσκεψη αὐτῆ τοῦ Πατριάρχου στὴ μακρινὴ τούτη χώρα μὲ τὸ μικρὸ ποίμνιο, στέφθηκε, μέσα ἐννοεῖται στὶς ὑπάρχουσες ἐκεῖ δυνατότητες, ὑπὸ ἐπιτυχίας, χαροποίησε καὶ ἐνίσχυσε τοὺς χριστιανούς, οἱ ὅποιοι καὶ ἐδῶ

Τοῦ Καθηγ. Δρος **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΠΑ**
Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων

σὲ κάθε βῆμα τῆς Α.Θ.Π. ἐξεδήλωναν τὰ αἰσθηματικὰ ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον αὐτῆς.

Σύδνεϋ: Ὁ Πατριάρχης, ὁ ὁποῖος διὰ λόγους ἑορταστικῶν καὶ τεχνικῶν εἶχεν ἀφήσει ὡς τελευταῖον σταθμὸν τοῦ ταξιδίου του τὴν καρδιὰ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τὴν πόλη Σύδνεϋ, ἔφτασε σ' αὐτὴ τὴν 22.11.

Στὸ ἀεροδρόμιο τὸν ὑπεδέχθησαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Στυλιανός, ὁ Ἀπολλωνιάδος Σεραφεῖμ, ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἕνα μέγα πλῆθος μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ποὺ ἐπευφημοῦσαν ζωηρῶς τὴν Α.Θ.Π., ἡ ὁποία μετὰ σύντομον παραμονὴν στὸ κατάλυμά της, ξενοδοχεῖο Sheraton, κατηυθύνθη στὸν ἱ. ναὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Redfern, μικρὸν μὲν, ὅμως ἀριστοτεχνικοῦ νεογοθικοῦ ρυθμοῦ ναόν, στὸν ἀλόγυρο τοῦ ὁποίου, παρὰ τὴν δυνατὴ βροχὴ, ἀνέμεναν τὸν Πατριάρχη πλῆθος ὁμογενῶν, ἐνῶ τὰ παιδιὰ τὸν ἔβλεπαν μὲ λουλούδια.

Τὸ βράδυ εἶχε προγραμματισθεῖ δεῖπνο στὸ κατάλυμα τῆς Α.Θ.Π., στὸ ὁποῖο παρεκάθησαν τὰ μέλη τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Συμβουλίου καὶ οἱ χορηγοὶ τῆς Πατριαρχικῆς ἐπισκέψεως.

Τὴν 23.11 ἡ Α.Θ.Π. μετέβη στὸ Γηροκομεῖο τῆς Βασιλειάδος ἐν Lakemba, ὅπου ἀπὸ ἐτῶν ἐπαξίως προΐσταται ὁ Οἰκονόμος Ἰ. Καπέτας, ἐν συνεχείᾳ δὲ στὸν ἱερὸ ναὸ Ἀγίου Ἀνδρέου Gladesville, ὅπου παρόντες ἦσαν ὁ πρωθυπουργός, ὁ δήμαρχος τῆς περιοχῆς, ἡ ὑπουργὸς κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ πλῆθος κόσμου. Μετὰ τὴν γενομένην σύντομον Ἀκολουθίαν, ὁ Πατριάρχης ἐπεσκέφθη τὴν Estia

Foundation, γιὰ τὰ παιδιὰ μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες, μὰ νέα προσπάθεια κοινωνικῆς προσφορᾶς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ὁ γράφων μετέσχε μέχρι τοῦ σημείου τούτου στὸ ταξίδιο τῆς Α.Θ.Π., καθ' ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέφει στὴν Πόλη ἐνωρίτερον. Γι' αὐτὸ καὶ ἐδῶ περατοῦται ἡ λεπτομερὴς περιγραφή του.

Ὅμως στὸ σχετικὸ πρόγραμμα τῆς ἐπισκέψεως στὸ Σύδνεϋ περιλαμβανόταν στὴ συνέχεια καὶ οἱ ἀκόλουθες ἐκδηλώσεις, τὶς ὁποῖες ἐπιθυμεῖ τουλάχιστον νὰ ἀπαριθμηθεῖ:

Τὴν μεσημβριάν τῆς 23.11 κρουαζιέρα καὶ γεῦμα στὸ λιμάνι τοῦ Σύδνεϋ μὲ τὴ νεολαία, τὴ συμμετοχὴ 350 ἀτόμων.

Ἑορτὴ τῶν κατηχητικῶν Σχολείων ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων στὴν αἴθουσα δημαρχείου τοῦ Marickville.

Ἑσπερινὸς στὸν ἱερὸ ναὸ Ἀγίου Νικολάου Marickville.

Δείπνον στὸ ἐστιατόριο Le Sands, παρουσίᾳ τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, φοιτητῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Τὴν Κυριακὴν 24.11 θ. Λειτουργία, μνημειώδους χαρακτῆρος, στὸ Entertainment Center Darling Harbour, παρουσίᾳ 12.000 ἀτόμων.

Ἐπίσημο δεῖπνο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς πρὸς τιμὴν Α.Θ.Π. στὸ Convention Center, παρουσίᾳ τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Νέας Νοτίου Οὐαλίας B. Carr, ὑπουργῶν, Ἀρχηγῶν τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν καὶ περίπου 1.700 ὁμογενῶν.

Τὴν 25.11 ἐπίσκεψη στὸν ἑορτάζοντα ἱ. ναὸν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Mascot.

Ἐπίσκεψη στὸ Κολλέγιο τοῦ Ἀγίου Σπυριδῶνος Kingsford, ὅπου φοιτοῦν 750 μαθηταί.

Ἐπίσκεψη στὸν Κυβερνήτη G. Samuels.

Ἐπίσκεψη στὸ Κολλέγιο Ἀγ. Πάντων Belmore, ὅπου φοιτοῦν 450 παιδιὰ.

Ἐπίσκεψη στὸ Κολλέγιο Ἀγ. Εὐφημίας Bankstown, ὅπου φοιτοῦν 570 μαθηταί.

Δεξίωση τῆς Ἰμβριακῆς Ἀδελφότητος καὶ τῶν Κων/πολιτῶν πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου στὸ Χάιλ τῆς Ἀγ. Εὐφημίας.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 166 τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 τεύχους.

Δεξίωση πρὸς τιμὴν τῆς Α.Θ.Π. ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Φιλοπτώχου στὸ Χῶλ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

Τὴν 26.11 θ. Λειτουργία στὸν ἱ. ναὸ Εὐαγγελισμοῦ Redfern ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Στυλιανοῦ.

Ἐπίσκεψη στὰ Κεντρικὰ Γραφεῖα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ συνάντηση μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Αὐστραλίας καὶ τοὺς Ἀρχηγοὺς ἄλλων Δογμάτων.

Χαιρετισμὸς στοὺς φοιτητὰς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου καὶ τὰ μέλη τοῦ Sydney College of Divinity.

Δεξίωση τοῦ Λόρδου δημάρχου τοῦ Σύδνεϋ στὸ δημαρχεῖο.

Γεύμα στὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπή.

Δεξίωση τοῦ πρωθυπουργοῦ.

Ἐπίσημο δεῖπνον ὀνομαστηρίων Ἀρχιεπισκόπου Στυλιανοῦ στὸ Wentwort Ridges Hotel.

Τὴν 27.11 ἐπιστροφή τῆς Α.Θ.Π. στὴν ἑδρα τῆς.

Γενικὰ συμπεράσματα

Ἐκ τῆς ἀξιολογήσεως τῆς ὅλης ἐπισκέψεως τοῦ Πατριάρχου στὴν Αὐστραλία ἤμπορουν νὰ ἐξαχθοῦν τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα:

Εὐθὺς βέβαια ἐξ ἀρχῆς πρέπει νὰ λεχθεῖ, ὅτι ἡ ὅλη μακρὰ καὶ ἐπίπονος ἱερὰ αὐτῇ ἀπρδημία στὴν «ἄκραν γῆς γῆς», τῇ χώρᾳ τῶν καγκουρό, τῶν κουάλα καὶ τῶν εὐκαλύπτων, ἀπὸ τὴν ὁποία ἔχει ἄμεση τὴν ἐξάρτησή της ἡ νεοελληνικὴ «εὐκαλυπτομανία», ὑπῆρξε, χάριτι Θεοῦ, εὐλογημένη τόσον διὰ τὴν ἐκεῖ ὁμογένειαν, ὅσον καὶ διὰ τὸν Θρόνον.

Εἰς τοῦτο ἀσφαλῶς συνετέλεσεν ὄχι μόνον ἡ θετικὴ ἀντίδραση τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ καθ' ἑαυτὴν ἀπὸ ποικίλης πλευρῆς φροντισμένη προετοιμασία τοῦ ταξιδίου.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, ἦτο χαρακτηριστικὸς ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἀρμοδίων ἀνωτάτων κρατικῶν φορέων, ὁ ὁποῖος ἐλάμβανε σάρκα καὶ ὀστά κυρίως στὴν προσοχὴ καὶ διακριτικότητά των πρὸς τὴν Α.Θ.Π., φυσικὰ δὲ ἡ ἀγάπη τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος διαρκῶς, παντοῦ καὶ μὲ κάθε ἀφορμῇ, προέβαινε σὲ συγκινητικὲς ἐκδηλώσεις τιμῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ κλειζόντος τὸν Πρῶτον Θρόνον τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ δεύτερον, τοῦτο ἤμπορεῖ νὰ συνοψισθεῖ στὰ ἑξῆς:

α. Τὰ πάντα ἦσαν ἐπιμελῶς προγραμματισμένα καὶ προητομασμένα, πράγμα τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ τὸ ἀκοίμητον ἐνδιαφέρον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Στυλιανοῦ καὶ τὴν ἀρμονικὴν συνεργασίαν του ὄχι μό-

νον μὲ τοὺς βοηθοὺς του ἐπισκόπους, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ λοιπὰ εἰδικὰ ὄργανα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

β. Τὰ προγράμματα ἐπραγματοποιούντο μὲ ἀκριβεία. Τοῦτο ἄλλωστε ἦταν ὄρος ἀπαραίτητος τῆς φύσεως καὶ τοῦ μεγαλείου τῶν ἐκδηλώσεων στὰ μνημειώδη μέγαρα τῶν ἀνωτάτων ἐκπροσώπων τοῦ κράτους, οἱ ὁποῖοι διακρινόταν γιὰ τὴν ἀριστοκρατικότητα καὶ τὴν εὐγένειά των, ἃ τε τούτων οὐσῶν ἐκφάνσεων τοῦ βρετανικοῦ κοινοπολιτειακοῦ καὶ πολιτισμικοῦ πνεύματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μέχρι τῆς σήμερον διαπνέονται τουλάχιστον οἱ κρατούντες.

γ. Τὸ ποιὸν τῶν ἐκφωνηθέντων πολυαριθμῶν καὶ ἀνὰ πάσαν ἐκδήλωσιν λόγων τόσον ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὅσον καὶ ἀπὸ πλευρᾶς τῶν ἀνωτάτων κρατικῶν λειτουργῶν.

δ. Ἡ λαμπρότης καὶ θεαματικὴ μεγαλοπρέπεια τῶν λατρευτικῶν συνάξεων καὶ ἰδίως τῶν «ὑπαιθριῶν» θείων Λειτουργιῶν, πλαισιουμένων ὑπὸ ἐμμελέστατα καὶ κατὰ τὸ ὕφος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ψαλλόντων χορῶν.

ε. Ἐταί ἐκ τῶν προτέρων ἦταν καταδικασμένες γενικῶς σὲ ἀποτυχία οἱ ἰσχυαϊκῆς καὶ ἀφωνες - φωνασικῆς πλακατικοῦ χαρακτῆρα περιθωριακῆς ἐμφανίσεως ὀρισμένων ἀκραίων ὁμογενῶν, καθὼς καὶ τὰ ὅσα ἀσεβῶς καὶ παραμορφωτικῶς «ξέρασαν» κίτρινά τινα ἔντυπα τῆς Αὐστραλίας, τὰ ὁποῖα ἀπὸ δεκαετηρίδων σκοπὸν ἔχουν τὴ διάσπαση τῶν ὁμογενείας μὲ ἀπότερη δυστυχῶς καμουφλαρισμένη προοπτικὴ τῆς διαφυλάξεως φτηνῶν τινῶν ἰδιωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν τὰ «πρῶτα φερόντων» τους.

Ἐὰν δὲ μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς βρίσκουν καὶ κάποια ὑποστήριξη ἀπὸ τοπικοὺς φορεῖς, καὶ τοῦτο ἐξ εὐνοήτων λόγων, δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐντυπωσιάζει.

Πάντως τὰ ἔντυπα αὐτά, κατὰ τὴν σειρὰν «κακίας» των εἶναι τὰ ἑξῆς: «Ἑλληνικὸς Κήρυκας», «Νέα Πατρίδα», «Τὰ Νέα», «Ἑλληνικὴ Φωνή», «Νέα Παροιμία», «Τσαχπίνια», «Νέος Κόσμος» καὶ «Κόσμος».

Αὐτὰ λοιπὸν γιὰ τὴν ἱερὰ πορεία τῆς Α.Θ.Π. στὴν Ἄνω Ἀνατολή.

Πολλὰ τὰ ἔτη Σου καὶ εὐλογημένε Διάυλε τοῦ Κέντρου διακονίας καὶ ἐνότητος, καὶ τοῦ ἐκφραστοῦ τῆς κανονικῆς συνειδήσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Πολλὰ τὰ ἔτη Σου περιλάμπρε Φίλε, ἀκάματε καὶ πνευματώδη ἀπὸ τῆ λεβεντογέννα «Ἄτλαντα» τοῦ νότου.

(Τέλος)

«Μαρτύριον καὶ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως»*

Τῆς τοιαύτης μαρτυρίας τὴν παρακαταθήκην ἔχουσα καὶ τοῦ τοιοῦτου μαρτυρίου τὴν εὐλογίαν, προσεγγίζει τὸ τέλος τῆς Χιλιετίας μετ' εὐχαριστίας καὶ ἐλπίδος. Εὐχαριστίας μὲν, ἐπειδὴ ὑπάρχομεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα «ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν» (Β' Κορ. 6,9), ἐλπίδος δέ, ἐπειδὴ ἔχομεν οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ ἡμεῖς πολυτρόπως καὶ πολυμερῶς παιδευθῆ εἰς τὸ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας
κ. ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ

νὰ μετατρέπωμεν τὸ πλούσιον ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς ἔλεον διὰ τὸν Φανόν, ὥστε ἀσφαλῆ πως νὰ ἔχομεν τὴν πορείαν ὡσὰκις ἐπιπίπτει τὸ σκότος — καὶ ἐπιπίπτει τοῦτο πολλάκις — καὶ ἄλλοις φῶς νὰ προσφέρωμεν ἰλαρόν, τοῖς ἐπιζητοῦσιν αὐτό.

* * *

Ὁμολογοῦντες χάριτας τῷ Κυρίῳ καὶ μὴ παραιτούμενοι τῆς ἐλπίδος, οὐδόλως ἀποκρύπτωμεν βεβαίως καὶ τὰς θλίψεις καὶ ἀπογοητεύσεις τὰς ὁποίας δοκιμάζει τὸ Ἱερὸν τοῦτο Κέντρον. Διότι ἔχει πολλάκις τὴν αἴσθησιν, ὅτι ὑπάρχει ὡς ἐπιγνωσκόμενον μὲν, ἀγνοούμενον δέ! (Β' Κορ. 6,9).

Ὡς ἐπιγνωσκόμενον ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὅτι πολλοί, οἱ πάντες, καλῶς γνωρίζουν καὶ αὐτὸ καὶ τὰ κατ' αὐτό. Καὶ ὡς ἀγνοούμενον ὄχι τόσο ἐν τῷ ἐκείνῳ, οἵτινες κρυπτόμενοι ὀπισθεν δῆθεν ἀβουλήτου ἀγνοίας, φαινόμαλλον κατάδηλοι καὶ διὰ τοῦτο καταγέλαστοι γίνονται, πρὸς ὀδύνην τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Γνωρίζουν, ἐπὶ παραδείγματι, οἱ πολλοὶ τὴν ἰδιόζουσαν θέσιν, ἀποστολὴν καὶ εὐθύνην τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. Ὅσοι ἐξ αὐτῶν σέβονται τὴν γνώσιν ταύτην καὶ τιμοῦν αὐτήν, γίνονται μέτοχοι τῆς ζωῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῶν παθημάτων καὶ τῶν ὁραμάτων αὐτοῦ. Μέτοχοι διὰ τῆς προσοχῆς καὶ τῆς προσευχῆς, τῆς ἀλληλεγγύης καὶ συνεργασίας εἰς ἀγαθόν. Ὑπάρχουν ὁμως δυστυχῶς καὶ οἱ καλῶς μὲν γινώσκοντες, μηδόλως δὲ ἐπιγινώσκοντες.

Ὅχι ὀρθῶς ἐκλαμβάνεται ἐνίοτε λόγου χάριν ὑπὸ τινων, ὡς ἐπιδιώξις περαιτέρω δικαιοδοσιῶν καὶ προνομίων ἢ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου — ἀναπόφευκτος, ἄλλωστε — ἀνταπόκρισις εἰς δίκαια

αἰτήματα, καὶ ἡ τήρησις τῆς κανονικῆς τάξεως ἐν τῇ ζωῇ τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ξενὴ εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἢ ἐπὶ πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων νομοκρατικὴ νοοτροπία καὶ πρακτικὴ ἄλλων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Μίαν ἀρχὴν ἐν τούτοις, ἐν προκειμένῳ, ἀποδέχεται καὶ ἐφαρμόζει ἀκινδύνως καὶ δὴ καὶ ἐπιποφελῶς ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, τὸ «τήρησον τὴν τάξιν καὶ ἡ τάξις τηρήσει σε».

Ἐπὶ πλεόν, ἀγνοεῖται ἠθελημένως ὑπὸ τινων ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, δοθέντος ὅτι ἡ ἱστορία γενικῶς, μάλιστα δὲ ἐκείνη τῶν τελευταίων αἰώνων καὶ τοῦ ἐσχάτου καιροῦ, σαφῶς καὶ ἀναμφισβητήτως μαρτυρεῖ τοῦ λόγου τὸ ἀληθές· ὅτι ὄχι μόνον εἰς ἀλλότρια δὲν ἀπέβλεπε καὶ δὲν ἀποβλέπει ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ, τοῦναντίον, καὶ ἀπὸ τῶν ἰδίων προθύμως καὶ οἰκαιοθελῶς παρητήθη καὶ δὴ καὶ ἐκενώθη ἀκόμη καὶ ὡσὰκις, εἰς τινὰς τῶν περιπτώσεων, δὲν συνέτρεχον ἅπασαι αἱ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων προβλεπόμεναι προϋποθέσεις.

Περαιτέρω, σημειοῦται καὶ ὑπογραμμίζεται, ὅτι ἡ τήρησις τῆς κανονικῆς τάξεως ἀνήκει εἰς τὰ κύρια καὶ πρωταρχικὰ καθήκοντα τῆς καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκριβῶς πρωτοθρόνου Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Διότι οἱ πάντες, καὶ δὴ πρῶτοι αὐτοὶ οἱ τὰς αἰτίαισεις καὶ προφάσεις προβάλλοντες, καλῶς γνωρίζουν, ὅτι ὡς Μήτηρ ἀληθῆς καὶ οὐχὶ ὡς ἐξουσιαστὴς ἐνεργοῦσα ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, κατ' ἀκριβείαν ἀλλὰ καὶ κατ' οἰκονομίαν τὰ δέοντα πράττει. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ φροντίζει, ἵνα ἀσκή τὴν πηδαλιουχίαν τοῦ λαχόντος αὐτῇ σκάφους, τῇ δυνάμει καὶ ἐπινεύσει μόνον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔχουσα πείραν τοῦ γεγονότος, ὅτι «ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης» (Γαλ. 5,22). Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἐνεργεῖ τὸ συγκροτούμενον, δηλαδὴ τὸ Θεανθρώπινον, ὅπερ ἐστὶ τὸ Σῶμα τοῦ Ἐσταυρωμένου Θεανθρώπου Ἰησοῦ.

Γνωρίζει ὁμως ἐπίσης ἡ Ἐκκλησία, ὅτι δὲν ἐξαντλεῖται εἰς ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἢ μαρτυρία αὐτῆς καὶ μάλιστα σήμερον. ἔχει ἐπίγνωσιν τοῦ μαρτυρίου μυριάδων ἀνθρώπων, ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένων εἰσέτι (Λουκ. 1,79) καὶ μυριάδων ἄλλων ἐν λοιμῷ καὶ λιμῷ καὶ ἀσθενείᾳ καὶ κατατρεγμῷ καὶ πολέμῳ καὶ θανάτῳ φρικτῷ καθ' ἡμέραν. Ἐπίγνωσιν

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 168 τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 τεύχους.

καὶ τῆς ὑπάρξεως πολλῶν ἄλλων, παραμενοντων εἰσέτι εἰς τὸ σκότος περὶ τὰ Θεῖα, ἐπειδὴ δὲν ἠσκήθη πάση δυνάμει, ὡς θὰ ἔδει, ἢ ἐμπεισιτευμένη ἀποστολικότης τῆς Ἐκκλησίας, προταχθεισῶν ἀντ' αὐτῆς ἐτέρων, δευτερευούσης σημασίας προτεραιοτήτων.

Πλούσιαι καὶ ἄκρως διδακτικαὶ ἐν προκειμένῳ αἱ ἐμπειρίαι τῆς Ὑμετέρας Σεπτῆς Κορυφῆς, τοῦ προσκυνητοῦ Αὐθέντου καὶ Δεσπότη ἡμῶν, ἐκ τῆς μόλις περατωθείσης ἐπισήμου ἐπισκέψεως Αὐτοῦ εἰς Hong-Kong, Αὐστραλίαν καὶ Νέαν Ζηλανδίαν.

Ἡ γενομένη, ἐπὶ παραδείγματι, ἐξαγγελία εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν, τῆς ἀποφάσεως περὶ ἰδρύσεως νέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, ὑπήρξε προξενος μεγίστης χαρᾶς, ὄχι μόνον διὰ τοὺς ὀλίγους Ὁρθοδόξους τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους — Χριστιανοὺς καὶ ὀπαδοὺς ἐτέρων θρησκευτικῶν παραδόσεων. Καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ εἶναι προφανές, ὅτι ἀναμένεται ὑπὸ πολλῶν καὶ ἐπιθυμεῖται ἡ παρουσία καὶ ἡ μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας.

Γνωστὸν τυγχάνει, ἐπὶ πλεόν, ὅτι τὸ Hong-Kong θέλει ἀποτελέσει ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους τὴν κυρίαν εἰσοδὸν πρὸς τὴν ἀχανῆ ἐπικράτειαν τῆς Κίνας. Διὰ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς νέας Μητροπόλεως προσεπικυροῦται, λοιπὸν, ἡ διαχρονικῶς βεβαιωμένη πρόνοια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ὄχι μόνον ὑπὲρ τῶν παρόντων κατὰ χρέος, ἀλλὰ καὶ διοράτικῶς ὑπὲρ τῶν ἐπερχομένων.

Ἐτέρα λίαν συγκινητικὴ ἐμπειρία καὶ ἄκρως διδακτικὴ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σύγχρονον ἀποστολὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ὑπῆρξεν ἡ ἐπικοινωνία τοῦ Πατριάρχου μετὰ τῆς ἐν Αὐστραλίᾳ καὶ Νέᾳ Ζηλανδίᾳ Ὁμογενείας καὶ μετὰ τῶν διαβιούντων εἰς τὰς χώρας ἐκείνας Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν ἐν γένει. Κατεδείχθη πασιφανῶς ἡ δύναμις τῆς ζωῆς καὶ αὐθεντικῆς καὶ ἀληθοῦς μαρτυρίας τῆς ἀνωμίτου ὀρθοδόξου πίστεως καὶ παραδόσεως, ἥτις διατηρεῖται ἰσχυρὰ καὶ ἀλώβητος, ἰδίᾳ ἐν Αὐστραλίᾳ, παρὰ τὴν πίεσιν τῶν πάσης φύσεως ἀλλοτριωτικῶν κινήσεων ὀλίγων πλανηθέντων καὶ ἐκτὸς τῆς θείας παρεμβολῆς εὐρισκομένων.

Κατεδείχθη ὁμως ἐπίσης εἰς τί συνίσταται πρωτίστος καὶ κυρίως σήμερον τὸ βίωμα, ὅτι οὐδὲν ἔχομεν καὶ τὰ πάντα κατέχομεν (Β' Κορ. 6,10) εἰς τὴν θερμοφυγόν, δηλαδὴ, πίστιν τοῦ πληρώματος τῆς ἐν Ὁκειανίᾳ Ὁρθοδοξίας· εἰς τὴν ἐν εἰδει ὀστροῶν προσκόλλησιν εἰς τὰ πάτρια καὶ τὰ ὄσια· εἰς τὸν πλοῦτον καὶ τὸν αὐθορμητισμὸν τῶν αἰσθημάτων· εἰς τὴν σταθεράν καὶ ὁμόθυμον ἀπόφασιν, ὅπως στηριχθῆ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι παντὶ τρόπῳ καὶ παντὶ σθένει ὁ ἱερὸς

οὗτος θεσμός, ὁ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης ὁμοπίστων συνεκτικὸς κρίκος, ἢ ἀνυστάκτω μερίμνῃ ὑπὲρ πάντων ἐπαγρυπνοῦσα Μητῆρ, ἢ Ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Μαρτυρία ἐν μαρτυρίῳ — ἰδοῦ, λοιπὸν, ὁ τρόπος ὑπάρξεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Μαρτυρία κατὰ τὴν ἐκάστοτε διδομένην χάριν καὶ κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεως τῶν ἐχόντων τὸ προνόμιον, νὰ διακονοῦν τοὺς μεγάλους σκοποὺς τῆς Θείας οἰκονομίας (καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους) ἀπὸ τοῦ τύπου τῆς ἄκρας ταπεινώσεως καὶ τῆς παρὰ ταῦτα κραταιῶς ἀνθισταμένης ἐξουθενώσεως.

* * *

Παναγιώτατε,

Θὰ ἠδύνατο ὁ ἱερὸς ἄμβων νὰ ἀναλυθῆ ἔτι περαιτέρω εἰς τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Θρόνου πάλαι τε καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν τῆς εὐκλεοῦς Πατριαρχίας Σου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς θλίψεις καὶ περιστάσεις καὶ ἀνάγκας ἐξ οἰκειῶν καὶ ξένων. Ὅμως περιορίζεται ἅπαξ ἔτι εἰς τὴν διαπίστωσιν μόνον ὅτι ὁ προστάτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ πῆξας τὸ θυσιαστήριον τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας καὶ πρῶτος Ἐπίσκοπος αὐτῆς χρηματίσας εἶναι ὁ Πρωτόκλητος Ἀπόστολος Ἀνδρέας.

Καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸν πόσον ὁμοιάζει τὸ μαρτύριον τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀποστόλου πρὸς ἐκεῖνο τοῦ Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου. Τὸ πολυτιμότερον καὶ πρῶτον ὅπερ ἐκκληροδότησεν ὁ Πρωτόκλητος εἰς τὴν πρωτόθρονον ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ Ἐκκλησίαν εἶναι τὸ τοῦ Πρωτομάρτυρος γνῶρισμα, τὸ μαρτύριον καὶ ἡ διακονία.

Ἡ γνησιότης δὲ τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς διακονίας τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας καὶ ἡ πιστοποίησις τῆς ἀψευδοῦς συμπαραστάσεως τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ μεγαλομάρτυρος Ἀνδρέου πρὸς αὐτὴν καὶ ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς διακόνους αὐτῆς εὐρίσκειται εἰς τὴν διαρκῆ παρουσίαν τῶν σταυρῶν. Πολλοὺς δὲ σταυροὺς πάσης φύσεως ἐπεφύλαξε καὶ εἰς τὴν σήμερον αὐτὸν τιμῶσαν Ἐκκλησίαν, ὡς δείγμα τῆς ἐν Κυρίῳ ἀληθεύσεως αὐτῆς.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον συνέβη κατὰ τὸ μαρτύριον τοῦ Πρωτοκλήτου σφραγίζει τὴν ζωὴν, ἀπλοῦται εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ ὀρίζει τὸν τρόπον ὑπάρξεως τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας. Ἐν διαρκῆς μαρτύριον, πιστοποιούμενον πάντοτε ὑπὸ πάντων, καὶ μία ἐσωτερικὴ παράκλησις συνοδεύουσα ἀδιαλείπτως τοὺς διακόνους τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Μία χωρὶς ἀποκαθίλωσιν σταύρωσις καὶ μία χωρὶς τέλος σῦράνιος μακαριότης καὶ πορεία ἐν φωτὶ. Καὶ δι' αὐτῆς τῆς ἐν φωτὶ πορείας

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ, ΩΣ ΔΙΕΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ (1894-1908)*

Ἡ παρουσία τοῦ ἁγίου Νεκταρίου εἰς τὴν Ριζάρειον, εἰς αὐτὴν ἀκριβῶς δὲ τὴν ἐπικίνδυνον καμπὴν τῆς ἱστορίας τῆς, ἦτο πράγματι θεο-

Τοῦ κ. **ΑΝΔΡΕΟΥ ΦΥΤΡΑΚΗ**

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Συμβούλου τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς

πεμπτος. Ὁ ἴδιος ἱστορικὸς τῆς παλαιᾶς Ριζαρείου Ἐκκλησ. Σχολῆς καὶ Διευθυντῆς αὐτῆς μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος *Χρυσόστομος*, γράφει χαρακτηριστικῶς:

«Ἡ Ριζάρειος Σχολὴ διὰ τοῦ Διευθυντοῦ Μητροπολίτου Πενταπόλεως Νεκταρίου, ἔνεκα καὶ τοῦ κύρους αὐτοῦ ὡς Ἱεράρχου, ἐπανεῦρε τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς γαλήνην ...καὶ ἐχώρησε πρὸς τὰ πρόσω μετὰ τῆς συνήθους αὐτῆ μεγά-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 175 τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 τεύχους.

καὶ μεταβάσεως ἐκ τοῦ σταυροῦ πρὸς τὸν Κύριον ἱερουργεῖται ἢ τῶν πολλῶν συγγενῶν σύνοδος ἀναπαυομένων ἐν τῇ μεγαλειότητι τοῦ Κυρίου (Πρβλ. P.G. 1245 A, Πράξεις καὶ μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Πρεσβύτεροι καὶ Διάκονοι τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀχαΐας).

Τὸ *πρωτόκλητος*, *πρωτομάρτυς* καὶ *ἀρχιδιάκονος* εἶναι κλήσεις καὶ προσωνυμίας ἀρμόζουσαι καὶ βιούμεναι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ εἰς τὸν ἐκάστοτε Προκαθήμενον αὐτῆς.

Καὶ ἡ *μεγαλειότης* τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας νοεῖται ὡς *σταυρὸς* καὶ *διακονία* διὰ τὴν σύνοδον καὶ ἐνότητα τῶν πιστῶν.

* * *

Ἴδου διατί, Παναγιώτατε Δέσποτα, φέροντες τὸ μαρτυρικὸν προνόμιον τῆς μαρτυρίας τοῦ Πρωτοθρόνου καὶ τὴν παρακαταθήκην τοῦ Πρωτοκλήτου, ὡς διάδοχος αὐτοῦ ἐν τῇ μακρᾷ ἐπισκοπικῇ ἀλύσει, δύνασθε, ἵνα ἀντιλοῦντες ἀπαντοχὴν ἀπὸ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐνδυναμοῦντος τοὺς ἀγαπῶντας Αὐτόν, καὶ ἔχοντες πάντας ἡμᾶς συνεργοὺς ταπεινοῦς

λης πνευματικῆς ἐπιδόσεως». Ὁ νέος Διευθυντῆς, γράφει ὁ ἴδιος συνοψίζων τὰ σχετικὰ γεγονότα, «ἀποκατέστησε, τελικῶς, τὸν ἐκκλησιαστικὸν χαρακτήρα τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς τῆς Σχολῆς».

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου του, ὁ ἅγιος Νεκτάριος ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχε τὴν ἁρμονικὴν συνεργασίαν τῆς Διοικήσεως τῆς Σχολῆς μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου, ὥστε νὰ παύσουν ὑπάρχουσαι αἱ μεταξὺ των, οὐχὶ ἀσυνήθεις εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς, τριβαί, ὑπαιτιότητι εἴτε τῆς μιᾶς πλευρᾶς εἴτε τῆς ἄλλης, βλαπτικαὶ ὅμως πάντοτε διὰ τὴν ἀποδοτικὴν τῆς λειτουργίαν.

Προέβη εἰς τὴν λεπτομερῆ ὁργάνωσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ βίου τῆς Σχολῆς, ὥστε τὰ πάντα νὰ κατατείνου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ βασικοῦ αὐτῆ σκοποῦ, τῆς καταλλήλου ἐκπαιδεύσεως τῶν σπουδαστῶν τῆς καὶ τῆς προσευλεύσεως τῶν ἀ-

ἐν κοινῷ ἀγῶνι, *κρατύνητε* τὴν μαρτυρίαν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν πεποιθήσει, γνωρίζοντες, ὅτι, παρὰ τὸ οἰονδήποτε μαρτύριον ὁ Φανὸς συνεχίζει καὶ θέλει συνεχίσει λάμπων, ὅτι Κύριος ποιμαίνει τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ κατευθύνει τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, καὶ οὐδενὸς αὐτὴν ὑστερήσει.

Ἐὰν δὲ —ὁ μὴ γένοιτο— καὶ πορευθῆ ἐν μέσῳ σκιάς θανάτου, καὶ πάλιν οὐδὲν ἔχει νὰ φοβηθῆ, ὅτι ἡ ράβδος καὶ ἡ βακτηρία Κυρίου θὰ στηρίζουν αὐτὴν καὶ θὰ ἐξάγουν πάντοτε εἰς ἀναφυγὴν, ὅτι «πύλαι Ἰδοῦ οὐ κατισχύσουσι τῆς Ἐκκλησίας». Τότε ἡ Μεγάλῃ Ἐκκλησία θὰ ἀναφωνῆ πρὸς τοὺς παντοίους αὐτῆς κριτὰς καὶ ἐπικριτὰς: «...Ἐχετε οὖν καὶ ὑμεῖς σιωπὴν, ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην καὶ μὴ τὸ ἐμὸν μαρτύριον ἐμποδίζετε, μᾶλλον δὲ καὶ ὑμᾶς ἑαυτοὺς ὡς ἀθλητὰς τῷ Κυρίῳ προετοιμάσατε, ὅπως τὰς ἀπειλὰς ἀδειλάνδρω τῇ ψυχῇ νικήσητε...» (PG 2, 1229B, Πράξεις καὶ μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Πρεσβύτεροι καὶ Διάκονοι τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀχαΐας). Ἀμήν!

(Τέλος)

ποφοίτων της εἰς τὸν Κλήρον. Ἐμερίμνησεν, ἀκόμη, ὁ ἀσκητικὸς αὐτὸς Ἱεράρχης, διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς διατροφῆς τῶν μαθητῶν, καί, μὴ σὰς φανῆ περιέργον, καὶ διὰ τὴν σωματικὴν τῶν ἀσκησιν, βάσει τῶν πρωτοποριακῶν διὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀπόψεων, τὰς ὁποίας διατυπώνει εἰς τὴν ὁμιλίαν του περὶ τῆς σημασίας τῆς Γυμναστικῆς εἰς τὸ καθόλου ἔργον τῆς ἀγωγῆς τῶν Νέων, ἤδη κατὰ τὸ ἔτος 1893.

Πολλὰς δὲ φροντίδας κατέβαλε, διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου τῆς Σχολῆς, εἰς σκιερὰ μέρη τοῦ ὁποίου ἐθεάτο ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του συχνὰ προσευχόμενος ὁ ἅγιος Διευθυντῆς της, καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ὕδατος, ὥστε νὰ δημιουργηθῆ καὶ τὸ κατάλληλον φυσικὸν περιβάλλον διὰ τοὺς οἰκοτρόφους ἱεροσπουδαστὰς, τὸ τόσον χρήσιμον καὶ διὰ ψυχικὰς ἀνατάσεις των. Διότι ἐπίστευεν, ὅτι, «*ἡ δημιουργία ἀπασα λαλεῖ μυστικῆ γλῶσση ἐν τῇ ψυχῇ περὶ τῆς σοφίας καὶ ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ Δημιουργοῦ αὐτῆς*».

Ἐνδεικτικὸν δὲ εἶναι, ὅτι ὁ ἅγιος Νεκτάριος εἰσηγήθη τὴν διδασκαλίαν καὶ γεωπονικῶν μαθημάτων εἰς τὴν Ριζάρειον Σχολὴν, διότι, ὡς ἐπίστευεν, αἱ σχετικαὶ γνώσεις τῶν σπουδαστῶν της θὰ τοὺς ἦσαν χρήσιμοι εἰς τὰς ἀγροτικὰς ἐνορίας των βραδύτερον.

Ἀκόμη, δὲν παρέλειψε καὶ ὁ ἅγιος Νεκτάριος νὰ συνεχίσῃ τὰς ἀδιακόπους προσπάθειαι τῆς Ριζαρείου, διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας χρησιμοποίησιν τῶν πτυχιούχων της καὶ κατὰ τὸ κρίσιμον, πρὸ τῆς χειροτονίας των, διάστημα.

Ἄλλ', ὡς ἦτο ἐπόμενον, ὁ ὑπὸ ἱεροῦ ζήλου καὶ τῆς ἑλληνορθοδόξου πατερικῆς μας παραδόσεως φλεγόμενος Ἱεράρχης, ὅλας τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς του δυνάμεις διέθεσε, διὰ τὴν ἐσωτερικὴν οἰκοδομήν, τὴν ἠθικὴν διαπαιδαγώγησιν, τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ λατρευτικὴν ἀγωγὴν τῶν μαθητῶν του.

Θὰ ἠδύνατο, εὐχερῶς μάλιστα, νὰ διαγραφῆ τὸ πλήρες παιδαγωγικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐφήρμοξεν εἰς τὸ παιδευτικὸν ἔργον του εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ριζάρειον Σχολὴν ὁ ἅγιος Νεκτάριος. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς διδασκαλίας του, τῆς ὅλης πολιτείας καὶ τῆς ζωῆς του εἰς τὴν Σχολὴν, τῶν συγγραμμάτων του, τῶν ἐπιστολῶν του, ἀλλὰ καὶ τῶν πρακτικῶν τῆς Διοικήσεως τῆς Σχολῆς, εἰς ἀρκετὰ σημεῖα τῶν ὁποίων ἀν-

τανακλάται ἡ δραστηριότης του ὡς Διευθυντοῦ καὶ Καθηγητοῦ της.

Ἄλλὰ, κυρίως ἡ ζωὴ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, τὸ παράδειγμά του, αἱ καθόλου προσπάθειαι του ὡς χειραγωγοῦ τῶν Ἱεροσπουδαστῶν μαθητῶν του, τῶν ἐπιμελῶν, τῶν ὀλιγότερον ἐπιμελῶν καὶ τῶν ἀτάκτων ἀκόμη, καθ' ὅλας δὲ τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας, ὑπῆρξαν, ἀσφαλῶς, τὰ σημαντικώτερα καὶ πειστικώτερα ἀπὸ τὰ παιδαγωγικὰ του διδάγματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξαχθοῦν ἀπὸ τὸ παιδευτικὸν ἔργον του.

Καὶ ἀκόμη, ἡ ἐπίμονος καὶ συστηματικὴ ὑπ' αὐτοῦ ἔξαρσις τῆς Ὁρθοδόξου Λατρείας, καὶ διὰ τοῦ ἰδίου του παραδείγματος ὡς Λειτουργοῦ, τῆς λατρευτικῆς ζωῆς εἰς τὸ καθόλου παιδευτικὸν ἔργον τῆς Σχολῆς, τὴν ψυχολογικὴν καὶ βιωματικὴν ἐπίδρασιν τῆς ὁποίας εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἱεροσπουδαστῶν, οὐδεμία διδαχὴ δύναται νὰ ὑποκαταστήσῃ. Καὶ αὐτὸ ἐπιθυμῶ νὰ τὸ τονίσω ἰδιαίτερα.

Τὴν ἀπήχησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποτελεσματικότητα τοῦ παιδευτικοῦ ἔργου τοῦ ἁγίου Νεκταρίου εἰς τὴν Ριζάρειον, εὐρίσκομεν εἰς τὰς ἀναμνήσεις διακριθέντων καί, συνεπῶς, δυναμένων νὰ κρίνουν εἰς βάθος τοὺς διδασκάλους των, μαθητῶν του.

«*Ἐνθυμούμεθα τὴν γοητείαν, ποὺ ἐξήσκει εἰς ἡμᾶς ἡ ἀκτινοβολία τῆς προσωπικότητός του. Ὁ Νεκτάριος οὐδέποτε ἐπέβαλε ποινὰς, ἤρκει ὅμως ἓνας λόγος του, μία μελιλίχιος συμβουλή, νὰ φέρῃ τὸν μαθητὴν εἰς συναίσθησιν τῆς τυχόν παρεκτροπῆς του καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν βελτίωσίν του*», ὁμολογεῖ ὁ ἀείμνηστος Ριζαρείτης Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Καθηγητῆς μας *Γεώργιος Σωτηρίου*.

Μὲ τὴν «*ἀμφιλαφῆ*» παιδείαν του, τὸ «*ἀκραιφνὲς χριστιανικὸν καὶ ἀσκητικὸν ἦθος του*» καὶ τὴν «*χριστιανικὴν του εὐγένειαν*», κατώρθωσεν ὁ ἅγιος Νεκτάριος «*νὰ ἐπιβάλλεται πρὸς τε τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω, δηλαδὴ πρὸς τοὺς διοικούντας τὴν Σχολὴν καὶ πρὸς τοὺς Καθηγητὰς καὶ μαθητὰς αὐτῆς*», ἐνθυμεῖται καὶ ὁ ἀείμνηστος Καθηγητῆς μας, ἐπίσης, *Παν. Μπρατσιώτης*.

«*Τὴν ἀρίστην καὶ εὐσεβῆ κλίσιν ἐλάμβανον οἱ μαθηταὶ ἀπὸ τὴν ἀγίαν μορφήν τοῦ Πενταπόλεως Νεκταρίου*», γράφει ὁ πρωθιερεὺς *Θεοδοκλῆς Παπακωνσταντίνου*. Διὰ νὰ συμπληρώσῃ ὁ Πρωτοπρεσβύτερος *Νικόλαος Μυλωνᾶς*: «*Ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀγίας μορφῆς τοῦ ἀειμνήστου*

Νεκταρίου επέδρασε και ἐπ' ἐμέ, ἐνίσχυσε τὴν ἔμφυτον κλίσιν πρὸς τὴν Ἱερωσύνην και μετὰ χαρᾶς μεγάλης και ἐνθουσιασμοῦ προτίμησα νὰ ἀκολουθήσω τὸ ἱερατικὸν στάδιον».

Τὸ αὐτὸ ἔπραξαν, ὡς γνωστὸν, και οἱ περιοσότεροι ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους και ὑπῆρξαν πρωτοπόροι εἰς τὸν ἐκσυγχρονισμόν τοῦ ποιμαντικῆς ἔργου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας, ὡς οἱ ἀείμνηστοι Πρωτοπρεσβύτεροι *Μάρκος Τσακτάνης, Ἄγγελος Νησιώτης κ.ἄ.*

Ἄλλὰ περὶ τῶν σημαντικωτέρων πτυχῶν τοῦ παιδευτικῆς, κυρίως, ἔργου τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, νὰ γίνῃ, ἐν συνεχείᾳ, ἐκτενέστερος λόγος ἀπὸ τοὺς διακεκριμένους ὁμιλητὰς μας.

Ἀπὸ κάποια ἐμπειρίαν μου εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἐκπαιδεύσεως, ἔγραφα, πρὸ τινων ἐτῶν: «*Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλὰς βασικὰς προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι, τουλάχιστον ἐξ ἴσου, ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἄλλων σχολείων, ὡς π.χ. ἐκ τῆς δημιουργίας εἰς αὐτὰς κλίματος ἐντόνων θρησκευτικῶν και ἠθικῶν βιωμάτων τῶν τροφίμων των, τῆς μεταξὺ τῶν ὑπηρετούντων εἰς αὐτὰς ὑπάρξεως ζώντων προτύπων πρὸς μίμησην ὑπὸ τῶν ἱεροσπουδαστῶν, ὡς και τῆς ἐντόνου καλλιέργειας εἰς τοὺς κόλπους των ἱεραποστολικῆς πνεύματος».*

Χωρὶς καμίαν ἀμφιβολίαν, και πρότυπον πρὸς μίμησην διὰ τοὺς Ἱεροσπουδαστὰς ὑπῆρξεν ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος, ἀλλὰ και ἔντονα βιώματα κατώρθωνε νὰ δημιουργῆ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν του.

Ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος παρητήθη ἀπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1908, διότι, ὡς ἔγραφεν εἰς τὸ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Σχολῆς ἔγγραφόν του, «*ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἀνίσχυρον*», λόγω κοπώσεως και ἀσθενείας, «*νὰ φέρῃ τὰ τῆς Διευθύνσεως τῆς Σχολῆς σπουδαῖα καθήκοντα*». Καθ' ὃν χρόνον δὲ τὸ ἔργον του εἰς τὴν Ριζάρειον, ἐτύγχανε γενικῆς, θὰ ἔλεγα πανορθοδόξου, ἀναγνωρίσεως, ὁ ἴδιος δὲ, και ὡς ὁ συντελεστής τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ἐθεωρεῖτο ὡς μία διακεκριμένη ἐκκλησιαστικῆ φυσιογνωμία τῆς ἐποχῆς.

Ἄλλὰ «*ἐν τῇ Σχολῇ ἔζη ὀλόφωτον τὸ πνεῦμα του ἐπὶ μακρόν*», ὁμολογεῖ ὁ Ριζαρείτης ἀείμνητος Καθηγητῆς Λεωνίδας Φιλιππίδης. Εὐτυχῶς και τὸ εἰς τὴν Ριζάρειον ἔργον του, ἐσυνεχίσθη ὑπὸ μᾶς ἄλλης μεγάλης Ἐκκλησιαστικῆς Προσ-

ωπικότητος, τοῦ μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν *Χρυσόστομου Παπαδοπούλου*, ἀνδρὸς τοῦ αὐτοῦ πνεύματος και τοῦ αὐτοῦ νοός, ὁ ὁποῖος, και, μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς παραιτήσεως τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ἀνέλαβε, τὸ ἔτος 1911, ὡς Ἀρχιμανδρίτης τότε, τὴν Διεύθυνσιν τῆς και μέχρι τοῦ ἔτους 1923.

Τὸ αὐτὸ θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῆ και διὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1925-1934, κατὰ τὸ ὁποῖον διηύθυνε τὴ Ριζάρειον ὁ Ἀρχιμανδρίτης και μετὰ ταῦτα Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀείμνηστος *Εὐάγγελος Ἀντωνιάδης*.

Ἄλλὰ ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος δὲν ἐδίδασκεν εἰς τὴν Ριζάρειον, ὡς και ἐκτὸς αὐτῆς, μόνον διὰ τοῦ συναρπαστικῆς προφορικῆς λόγου του, ἀλλὰ και διὰ τοῦ συγγραφικῆς του ἔργου, τοῦ ὁποῖου ἢ ἔκτασις, ἢ ποικιλία τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα ἀναπτύσσονται εἰς αὐτό, πολλὰ ἐκ τῶν ὁποῖων διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Χώραν μας, ἀλλὰ και ἡ θεολογικῆς του κατοχύρωσις και ἡ ὀρθότης του και ἡ ἐπικαιρότης ὠρισμένων, πολλῶν δὲ, ἀπόψεων του, εἶναι ὄντως ἀξιαὶ ἰδιαίτερας ἐξάρσεως.

Και εἰς τὰ ὀγκώδη δὲ συστηματικὰ ἔργα του, ὡς π.χ., ὄλως ἐνδεικτικῶς, εἰς τὰ ὑπὸ τοὺς τίτλους «*Υποτύπωσις περὶ Ἀνθρώπου*» (ἐκ σελ. 242, ἔκδ. 1893), «*Εὐαγγελικῆ Ἱστορία δι' ἁρμονίας τῶν κειμένων τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων*» (σελ. 583, ἔκδ. 1903), «*Περὶ τῶν αἰτίων τοῦ Σχίσματος*» (εἰς δύο τόμους, ἔκδ. 1912-13) κ.ἄ., ὡς και εἰς τὰς ἐκλαϊκευτικὰς μελέτας και ὀμιλίας του, «*Περὶ Μεσαίωνος και Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ*» «*Πρὸς Ἐφήβους*» (ἔκδ. 1893), «*Ἡ ἀγωγή τῶν παιδων και αἱ Μητέρες*» (ἔκδ. 1895) και εἰς πλείστας ἄλλας.

Ἡ ὄλη συγγραφικῆς παραγωγή του, καρπὸς βαθείας γνώσεως τῆς θύραθεν και τῆς χριστιανικῆς Γραμματείας, ἔχει και διδακτικὸν και ἀπολογητικὸν χαρακτήρα, ἀλλὰ πρὸ παντὸς πατερικόν, διότι ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος εἶναι εἰς σύγχρονος Πατῆρ τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἰς μίαν δὲ ἐποχὴν πτωχὴν εἰς κυκλοφορίαν θρησκευτικῶν βιβλίων, τὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου εἶχεν, ἀναντιρρήτως, ἰδιαίτερον ὄλως σημασίαν.

Και διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν Ριζάρειον, ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος εἶναι ἐκ τῶν πρώτων, ὁ ὁποῖος συνέταξε και σειρὰν σχολικῶν βιβλίων, εἰδικῶν διὰ Ἐκκλησιαστικὰς Σχολὰς. Μετὰ τὰ εἰδικὰ αὐτὰ σχολικὰ βιβλία του, ὁ ἅγιος Νεκτᾶ-

ριος μᾶς υπέδειξε μίαν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην καὶ τῆς σημερινῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν καταρθώσαμεν, δυστυχῶς, ἀκόμη νὰ ἀνταποκριθῶμεν.

Εἶναι, ἀσφαλῶς, ἀξίαι ἐξάρσεως αἱ προσπάθειαι τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Κυρίου Ἱεροθέου ὅπως, διὰ σειρᾶς προσφάτων ἐκδηλώσεων, τιμητῆ νὰ προβληθῆ ἡ Ἱερὰ μορφή τοῦ ἁγίου Νεκταρίου καὶ τὸ ὅλον πολυπλευρον ἔργον του, ὡς καὶ ἡ καθόλου προσφορά του εἰς τὴν σύγχρονον Ἐκκλησιαστικὴν μας ζωὴν. Εἰς τὴν γυναικειάν δὲ Ἱερὰν Μονὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος εἰς τὴν Αἶγινα, τὴν ὁποίαν ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος εἶχεν ἐπιλέξει ὡς Ἱουχαστήριόν του τὸ ἔτος 1904, ὅταν ἀκόμη ἦτο Διευθυντὴς τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς, καὶ ὅπου ἔχει ἰδρυθῆ ἐπ' ὀνόματί του περιλαμπρος Ἱερὸς Ναὸς καὶ φυλάσσεται τὸ Ἱερόν του Σκήνωμα.

Ἡ παρουσία τοῦ ἁγίου Νεκταρίου εἰς τοὺς καιροὺς μας, ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας εἶναι πάντοτε γόνιμος γῆ, διὰ τὴν ἀνάδειξιν Ἁγίων. Καί, ὅτι, τὸ πλήρωμά Της, μὲ τὴν ζῶσαν πίστιν του, δύναται νὰ ἀναγνωρίζῃ τὴν Ἀγιότητά των καὶ εἶναι πάντοτε πρόθυμον νὰ ἐκδηλώνη πρὸς τὰς Ἱεράς των Μορφὰς τὸν πλοῦτον τῆς εὐσεβείας του καὶ διὰ ἀνοικοδομήσεως, πρὸς τιμὴν των καὶ δόξαν τοῦ Ἀγνοθητοῦ Χριστοῦ, περικαλλῶν Ἱερῶν Ναῶν.

Ὡς τελευταίως ἐγγράφη, εἰς τὴν Κρήτην, εἰς τὴν ὁποίαν, τὸ 1960, εἶχε μεταφερθῆ τμημα τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ὑπάρχον ἡμέρον 102 Ἱεροὶ Ναοὶ ἐπ' ὀνόματί Του.

Ἡ πάντοτε δὲ μελετωμένη, ἀπὸ πολυπληθεῖς Ἐπιτροπὰς καὶ εἰς διάφορα ἐπίπεδα, Ἐκκλησιαστικὴ μας Παιδεία, ἀλλά, δυστυχῶς οὐδέποτε λαμβάνουσα τὴν μορφήν ποὺ ἀπαιτεῖ τὸ σύγχρονον ποιμαντικὸν ἔργον, θὰ ἠδύνατο νὰ διδαχθῆ ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ὡς Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς αὐτῆς, ποῖοι θὰ πρέπει νὰ εἶναι οἱ Διδάσκαλοι καὶ οἱ χειραγωγοὶ τῶν Ἱερασπουδαστῶν τῆς καὶ πῶς δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ διὰ τῶν Σχολῶν τῆς ἀνάδειξις τῶν καταλλήλων διὰ τὴν ἐποχὴν μας Ἐφημερίων.

Εἰδικώτερον εἰς τὴν σημερινὴν νέαν Ριζαρείον, τὴν εὐλαβῶς «ἐγκαυχωμένην» διὰ τὸν ἐν Ἁγίοις Διευθυντὴν καὶ «Ἐφορόν» τῆς, τὸ παράδειγμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἁγίου Νεκταρίου θὰ πρέπει νὰ ὑπενθυμίζῃ καὶ σήμερον, ἐξ ἀφορμῆς

ὠρισμένων συγχρόνων δεδομένων, ἀλλὰ καὶ πάντοτε, ὅτι, εἷς καὶ μόνος εἶναι καὶ πρέπει νὰ παραμένῃ ἔσαει ὁ σκοπὸς τῆς Σχολῆς αὐτῆς. Ὡς αὐτὸς ὁ σκοπὸς σαφῶς ὀρίζεται εἰς τὸν Συνταγματικὸν τῆς χάρτην, τὴν Ριζαρείον Διαθήκην, ἡ ἐνδεδειγμένη μόρφωσις Ἱερέων, ὥστε, «μορφωνόμενος τῆς Ἑλλάδος ὁ Κλήρος εἰς τὸ Ἱερόν αὐτὸ κατάστημα, κατασταθῆ ἰκανὸς νὰ ποιμάνῃ ἀξίως Ἔθνος πεφωτισμένον καὶ εὐγενές», ὡς ἔλεγεν ὁ πρῶτος Διευθυντὴς τῆς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς, πρὸ 152 ἐτῶν (15 Μαΐου 1844), δύο δηλαδὴ ἔτη πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἁγίου Νεκταρίου (10 Ὀκτωβρίου 1846).

Θὰ ἤθελα, ἐν τέλει, νὰ εὐχηθῶ, ὅπως ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος εὐλογῆ καὶ ἐνισχύῃ τὴν Σχολὴν του καὶ κατὰ τὴν σημερινὴν κρίσιμον καμπὴν τῆς ἱστορίας τῆς, ποὺ ἐπιχειρεῖται, μὲ πολλὰς, ὡς μὴ ὄφελε, δυσχερείας, ἡ προσαρμογὴ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς προσπάθειῶν πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ συγχρόνου ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου.

Καθαγιαζῆ δὲ τὸ ὅλον ἔργον τῆς, ὥστε, αἱ διαπλασσόμεναι εἰς αὐτὴν Προσωπικότητες, νὰ χαρακτηρίζωνται, ὄχι μόνον ἀπὸ Πίστιν, Γνώσιν καὶ Ἀρετὴν, ὡς εἶχε γραφῆ δι' αὐτὰς παλαιότερον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Ἀγιότητα.

Κασέτες - Δίσκοι - Βιντεοκασέτες
Κάρτ Ποστάλ
τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
Γιὰ τὴ Μεγ. Τεσσαρακοστή
καὶ τὸ Πάσχα

Κασέτες: Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς (ὕμνοι τῆς Θεοτόκου, τοῦ Μ. Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ, μὲ σχόλια γιὰ τὴν Ἐξωτερικὴ Ἱεραποστολή, τοῦ ἐπισκόπου Ἀνδρούσης, νῦν ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας, Ἀναστασίου). Τὴν Ἑλληνικὴ Βυζαντινὴ Χορωδία διευθύνει ὁ Λυκούργος Ἀγγελόπουλος.

Δίσκοι: Ὁρθρος Μεγ. Σαββάτου (Ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου).

Βιντεοκασέτα: Πάσχα στὴν Πάτμο. - Οἱ «Χαιρετισμοί» μὲ τὸν Πατριάρχῃ στὶς Βλαχέρνες.

Κάρτες εὐχετήριες: Ἀναστάσεως (διπλές).

Κάρτ-Ποστάλ: Ἡ ἀναστήλωση τῶν ἱερῶν εἰκόνων - Γρηγόριος Παλαμᾶς - Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου - Ὁ μυστικὸς δειπνός - Ἡ σταύρωσις - Ἡ Ἀνάστασις - Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς συνομιλεῖ μὲ τὴ Σαμαρείτιδα κ.ἄ.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΦΩΤΙΟΥ (ΘΕΟΛΟΓΙΚΑΙ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑΙ, ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ)*

β) Τὸ περὶ ἀπολύτου προορισμοῦ.

Ὁ Γοδεσκάλλκος π.χ. «ὑπεστήριξε τὸν ἀπόλυτον προορισμὸν τοῦ Ἀγίουστίου, διδάξας ὅτι οἱ μὲν κακοὶ ἦσαν προωρισμένοι εἰς τιμωρίαν, μόνον δὲ οἱ ἀγαθοὶ προορίζονται εἰς σωτηρίαν καὶ συνεπῶς μόνον διὰ τὴν σωτηρίαν τούτων καὶ οὐχὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανεν ὁ Χριστὸς» (Π. Τρεμπέλα, Ἐγκυκλοπαιδεία...,

Τοῦ Καθηγ. κ. ΧΑΡ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

σελ. 71). Ὑπεστήριξε δηλαδὴ διπλοῦν ἀπόλυτον προορισμὸν, τὸν εἰς σωτηρίαν καὶ τὸν εἰς ἀπώλειαν. Οὕτω, παρουσίαζε τὸν Θεὸν νὰ προσωποληπτῆ καὶ νὰ ἐνδιαφέρεται δι' ὀρισμένους μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ὀδηγεῖ αὐθαιρέτως εἰς μακαριότητα. Αὐτὸν τὸν διπλοῦν προορισμὸν ὑπεστήριξε καὶ ὁ Ρατράμνος, ἀλλὰ μὲ μικροτέραν ἔντασιν ἀπὸ τὸν Γοδεσκάλλκον.

Κατὰ τῶν δοξασιῶν τοῦ Γοδεσκάλλκου ἐστράφη τόσον ὁ διδάσκαλός του, ὁ Ραβανὸς Μαῦρος, ὅσον καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ρεΐμων Χίνκμαρ. Ὁ Ραβανὸς ἐδέχετο μόνον ἓνα προορισμὸν, αὐτὸν δηλαδὴ ποὺ ἀνεφέρετο εἰς τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς ὀδηγεῖ εἰς σωτηρίαν, ἐνῶ διὰ τοὺς πονηροὺς δὲν ὑπῆρχε προορισμὸς ἀλλὰ μόνον πρόγνωσις τοῦ Θεοῦ. Τὸν Γοδεσκάλλκον κατεδίκασεν ἢ ὑπὸ τὸν Ραβανὸν σύνοδος τῆς Μογγοντίας (848).

γ) Τὸ περὶ ἀδοπιανισμοῦ ἢ υἱοθετισμοῦ (adoptionismus).

Οἱ ἴσπανοὶ ἐπίσκοποι Ἐλιπάλδος τοῦ Τολέδου καὶ Φήλιξ τοῦ Οὔγκελ ὑπεστήριξαν τὸν ἤδη κατὰ τὸν Γ' αἰῶνα καταδικασμένον Υἱοθετισμὸν καὶ ἐδίδασκον ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἦτο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν θείαν φύσιν, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην, ἦτο δηλαδὴ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατὰ υἱοθεσίαν. Ἀπέτριπον, συνεπῶς, τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐθεώρουν αὐτὸν ἀπλοῦν ἀνθρώπον υἱοθετηθέντα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐπομένως, ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου Μαρίας, τὸν ὁποῖον δέχεται καὶ διδάσκει ἡ Ἁγία Γραφή, ἦτο Υἱό-

θετημένος καὶ ὄχι ἐκ φύσεως Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Βεβαίως, αἱ δοξασίαι αὗται ἀπεδοκιμάσθησαν ὑπὸ τῶν Συνόδων τοῦ Regensburg (792) καὶ τῆς Φραγκφούρτης (796), ἀλλ' ὑποδηλώνουν τὴν ἀρειανικὴν ὑποδομὴν καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς διδασκαλίας περὶ Filioque (βλ. Φειδᾶ, Ἐκκλ. Ἰστ., σελ. 158).

Εἰς τὰς θεολογικὰς διαμάχας, αἱ ὁποῖαι ἐτάρασσον τὸ φραγκικὸν βασίλειον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, τοῦ Υἱοθετισμοῦ, ὁ Ἄλκουίνος εἶχεν ἐνεργὸν συμμετοχὴν, καταπολεμήσας αὐτόν, ἀλλ' ἰδιαίτερος ἐπολέμησεν αὐτὸν ὁ Ἀγοβάρδος.

Ἀνεξαρτήτως τῶν ζητημάτων τούτων, οἱ δυτικοὶ θεολόγοι αὐτῆς τῆς ἐποχῆς, συνέγραψαν καὶ δι' ἄλλα ζητήματα. Ὁ Ρατράμνος π.χ. μὲ τὸ ἔργον του Contra Graecorum opposita (Κατὰ ἀντιρροησιῶν Ἑλλήνων) ὑπερασπίζεται τὰς ἀπόψεις τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ Filioque ἐναντι τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου, περὶ τῆς νηστείας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, περὶ τοῦ χρισμάτος κ.λπ. Πρὸ αὐτοῦ, βεβαίως, ἦτο ὁ Ἄλκουίνος ὁ ὁποῖος ὑπεστήριξε τὸ Filioque, δοθείσης οὕτω νέας ὠθήσεως μέχρις ὅτου τὸν ἐνδέκατον αἰῶνα ἐγένετο δεκτὸν καὶ ὑπὸ τῆς Ρώμης. Ὁ ἴδιος συγγραφεύς, ὁ Ρατράμνος, μὲ τὸ ἔργον του De nativitate Christi (Περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ) ὑπεστήριξε ὅτι ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ ἦτο φυσικὴ καὶ ὄχι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Αὐτὴν τὴν ἀποψιν, ὁμοῦς, κατεπολέμησεν ὁ Πασχάσιος. Ὁ λόγιος ἀρχιεπίσκοπος Ρεΐμων Χίνκμαρ, σπουδαῖος κανονολόγος τοῦ Θ' αἰῶνος, δὲν ἐδέχετο τὴν οἰκουμενικότητα τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐπειδὴ «ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἑλλήνων» δὲν συνεβουλεύθη ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος τὸν παπικὸν θρόνον καὶ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως. Φαίνεται ὅτι εἶχον λησμονηθεῖ ὅτι ἐν τῇ Ζ' Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ὑπῆρχε καὶ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ παπικοῦ θρόνου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως (βλ. βλ. Φειδᾶ, Ἐκκλ. Ἰστ., σελ. 140).

Ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἐπισημάνωμεν ἐν πρόσωπον αὐτῆς τῆς περιόδου, τὸ ὁποῖον νὰ ἐνθυμίσῃ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου εἰς τὰς σχέσεις του πρὸς τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν, δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ ἀναφέρωμεν τὸν Ἀγοβάρδον (ἄ-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 184 τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 τεύχους.

γιον τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας), ὁ ὁποῖος ἤλθε πολλάκις εἰς σύγκρουσιν μετὰ τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν, ἐπειδὴ ἀπέκρουε κάθε ἀνάμιξι τῆς πολιτείας εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ χειροτονίαν τῶν κληρικῶν. Ἐπειδὴ δὲ δημοσίᾳ εἶχε ταχθῆ ὑπὲρ τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ Λουδοβίκου τοῦ Εὐσεβοῦς, ὅταν ὁ τελευταῖος ἐπανέκτησε τὸν θρόνον, ἀπεμάκρυνε τὸν Ἀγοβάρδον ἀπὸ τὸ ἀξίωμά του.

Εἰς γενικὰς γραμμάς πρέπει νὰ τονίσωμεν ὅτι τὸ πνεῦμα ὑπὸ τοῦ ὁποῖου διείποντο οἱ λατῖνοι θεολόγοι συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς αὐτῆς καὶ μεταγενεστέρως εἰς θέματα, ἔχοντα σχέσιν καὶ μετὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, ἦτο πολεμικόν. Ὁρθῶς παρατηρήθη ὅτι «ἡ προοδευτικὴ μορφοποίησις τῆς τάσεως μιᾶς νέας φραγκολατινικῆς θεολογικῆς συνθέσεως, ἡ ὁποία ἀναφερόταν σὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς τομεῖς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου, ἐπιτάχυνε τὴν ἀπομάκρυνσιν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Ἡ νέα φραγκολατινικὴ σύνθεσις ἀπέκτησε... σαφῶς πολεμικὸ χαρακτῆρα ἐναντίον τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν καὶ τοῦ ὀξύτατου ἀντιβυζαντινοῦ πνεύματος τῶν φράγκων βασιλέων» (βλ. Φειδᾶ, μν. ἔργ. σελ. 159).

Καὶ αὐτά, βεβαίως, ὡς πρὸς τὴν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς θεολογίαν τῆς Δύσεως κατ' αὐτὸν τὸν αἰῶνα. Ἄς ἔλθωμεν ὁμως εἰς τὴν στάσιν τῆς Δύσεως ἐναντι τῆς Ἀνατολῆς, ἣτις καὶ ἔχει ὡς δεσπῶζον πρόσωπον τὸν Ἱερὸν Φώτιον, καὶ νὰ εἴπωμεν ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ Ἱερὸς Φώτιος ὄντως ἦτο τὸ κύριον καὶ κεντρικὸν πρόσωπον εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα εἶτε ὡς Πατριάρχης ἐν ἐνεργείᾳ εἶτε ὡς ἐκπτώτος Πατριάρχης, ἐξόριστος, δὲν δυνάμεθα νὰ παρασιωπήσωμεν τὰς κινήσεις τῶν Παπῶν, αἱ ὁποῖαι ἐνεῖχον καὶ ἐκκλησιαστικὰ καὶ θεολογικὰ στοιχεῖα. Διαπίστωσις εἶναι ὅτι τὰ ζητήματα τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα ἀπασχόλησαν τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου, προὔπηρχον αὐτῆς τῆς ἐποχῆς, ὑπῆρχον κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν καὶ συνεχίζουσιν νὰ ὑπάρχουν. Ἐὰν δὲν τὰ ἀναφέρωμεν, ὡς εὐκόλως ἐννοούμενα, θὰ δημιουργήσωμεν ὅπωςδήποτε κενὸν ἢ ἀθέλητον παρασιώπησιν.

Δὲν εἶναι δυνατόν π.χ. νὰ σιγήσῃ σήμερον ἡ φωνὴ μας εἰς τὰ ἐγερεθέντα τότε ὑπὸ τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, διότι ὀπισθεν αὐτῶν ἐκρύπτετο τὸ ἀδυσωπήτως πάντοτε προβαλλόμενον παπικὸν

«πρωτεῖον». Ἡ στάσις τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου ἐναντι τῶν ἀξιώσεων τοῦ Πάπα εἶχεν ἐλαττώσει ὅπως δῆποτε τὴν ἐννοίαν τοῦ «πρωτεῖου» ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ αὐτὸ ἦτο «δύσπεπτον» διὰ τὸν φιλόδοξον Πάπαν, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὰς ψευδοϊσιδωρείους διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἐθεμελίωσαν τόσοσιν τὰς πολιτικὰς ὅσον καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διεκδικήσεις τοῦ παπικοῦ θρόνου (βλ. Φειδᾶ, Ἐκκλ. Ἰστ., σελ. 318).

Ὁ περὶ κοσμοκρατορίας ἀγὼν ἤρριξεν ἀπὸ τοῦ Πάπα Νικολάου τοῦ Α' (858-867), ὁ ὁποῖος κατὰ τοὺς συγχρόνους τοῦ «ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου αὐτοκράτορα ἑαυτὸν ἐποίει» (βλ. Β. Στεφανίδου, μν. ἔργ., σελ. 345). Αὐτὸ ἦτο τὸ πνεῦμα τοῦ ἐκάστοτε Πάπα, διὰ τοῦτο πᾶσα ἐνεργεία αὐτοῦ καὶ πράξις ἐπρεπε νὰ ἐξητάζετο καλῶς, διὰ νὰ ἀνεφαίνετο ὁ ἐγκρυπτόμενος σκοπός. Ὁ Πάπας π.χ. μετὰ τὸ νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὸν Φώτιον ὡς Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως κατεπάτει τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐλευθερίαν, συμφάνως πρὸς τὴν ὁποῖαν μία πράξις ἐκκλησιαστικῆς τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας ἐπρεπε νὰ ἐγίνετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς ἄλλης. Αὐτὸ τὸ ἐτόνισεν ὁ Φώτιος εἰς τὸν Πάπαν Νικόλαον Α' («Ἡ τῶν εἰρημένων ἐτερότης καὶ παραλλαγὴ τὴν ἐνοειδῆ χάριν τοῦ Πνεύματος οὐ διεκώλυεν», κεφ. 6, ἐκδ. Βαλέττα, σελ. 157), διότι ὁ σοφὸς Πατριάρχης ἤξερεν ὅτι οὐδὲν προερχόμενον ἐκ τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας ἐπρεπε νὰ διήρχετο ἀπαρατήρητον καὶ νὰ ἐθεωρεῖτο ἐπουσιῶδες· τὸ δυνατόν νὰ θεωρηθῆ κατὰ ἐπουσιῶδες διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διὰ τὴν παπικὴν ἦτο οὐσιῶδες, καθότι ἐν αὐτῷ ἐκρύπτετο ἡ παπικὴ ἀντίληψις περὶ ἀναμιξεως εἰς τὰ πράγματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως (βλ. Β. Στεφανίδου, μν. ἔργ., σελ. 350).

Ἡ «ἀθρόον» χειροτονία καὶ ἡ εἰς Πατριάρχην ἀνάδειξις τοῦ Φωτίου ἐκαυτηριάσθη σφοδρῶς ὑπὸ τοῦ Πάπα· ποῖος ἀμφιβάλλει ὅτι ἐνταῦθα ὑπάρχει ἀπροκάλυπτος ἔλεγχος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ θέμα τῆς εἰσόδου λαϊκῶν εἰς τὸν ἱερὸν κλῆρον; Ἄλλωστε, τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Πάπας ἐπεκαλέσθη τὸν 10ον κανόνα τῆς Σαρδικῆς καὶ τὰ παπικὰ Δεκρετάλια, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀγνωστα εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν (βλ. Β. Στεφανίδου, μν. ἔργ., σελ. 349 καὶ βλ. Φειδᾶ, Ἐκκλ. Ἰστ., σελ. 319), δεικνύει τὸ ἡγεμονευτικὸν πνεῦμα τοῦ Πάπα.

(Συνεχίζεται)

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΜΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ (Θεολογική - Ἐκκλησιολογική ἀποψις)*

Ἡ σεξουαλικότητα πρέπει μεταμορφωθῆ σὲ προσωπική υπεύθυνη ἀγάπη καὶ νὰ λειτουργήσῃ ὡς θεῖο μυστήριο μὲ σεβασμὸ καὶ πιστότητα στὸν ἄνθρωπο - ἕτερον φύλον καὶ στὸν Θεό. Τότε δὲν εἶναι μία ἄλογη ἐνστικτώδης λειτουργία, ἀλλὰ ψυχροσωματικὴ θεία ἀνθρώπινη λειτουργία. Τότε ἀνακαλύπτεται ἡ μοναδικότητα καὶ τὸ ἀναντικατάστατο τοῦ ἑτέρου φύλου -

Τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. κ. **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΛΥΒΑ**
Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μητροπόλεως Ἀττικῆς

προσώπου. Αὐτὴ τὴν λεπτὴ ἀνάλυσι κάμει ὁ Ν. Μπερντιάεφ: «Ἐὰν βασικὸ γνῶρισμα τῆς σεξουαλικότητας εἶναι ὁ στοιχειώδης καὶ ἀπρόσωπος χαρακτήρας τῆς, ἐκεῖνο ποὺ κατ' ἐξοχὴν χαρακτηρίζει τὸν ἕρωτα καὶ τὴν ἀγάπη εἶναι τὸ στοιχεῖο τοῦ ἰδιαίτερου, τοῦ προσωπικοῦ. Ἐδῶ ἐγκεῖται ἡ μεγάλη διαφορὰ, ἡ τεράστια ἀπόσταση, ποὺ ὑπάρχει μεταξύ τους. Στὸν ἕρωτα δὲν εἶναι διανοητὴ ἡ ἀντικατάσταση ἑνὸς προσώπου ἀπὸ ἄλλο. Ἡ οὐσία τοῦ ἕρωτα, τῆς ἀγάπης, εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀνακάλυψη τῆς μοναδικότητας ἑνὸς προσώπου, ἡ παραδοχὴ καὶ ἡ βίωση αὐτῆς τῆς ἀλήθειας... Εἶναι δηλαδὴ τὸ ἀντίθετο τῆς σεξουαλικῆς ἔλξεως... Ὁ ἕρωτας ἀναζητᾷ τὸ συγκεκριμένο πρόσωπο ἢ σεξουαλικὴ ἔλξη ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ ἀπρόσωπα καὶ κοινὰ στοιχεῖα τοῦ φύλου. Κύρια ἀποστολὴ τῆς εἶναι ὄχι ἡ ἐπίτευξη μιᾶς κοινωνίας προσώπων, ἀλλὰ ἡ διέγερση καὶ ἡ ὄθηση τοῦ ἀτόμου, ὥστε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά του ἀπέναντι τοῦ βιολογικοῦ εἶδους. Γι' αὐτό, ἐνῶ ὁ ἕρωτας μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ κατάσταση κατεξοχὴν ἀνθρώπινη, προσωπική, ἕνα ἀπὸ τὰ βασικότερα στοιχεῖα ποὺ διακρίνουν τὸ ἀνθρώπινο ἀπὸ τὸ ζῶο, ἡ σεξουαλικὴ ζωὴ ἀντίθετα, μπορεῖ εὐκολότερα νὰ ἀποδειχθεῖ αἰτία πολυδρομῆσεως, πηγὴ ἀναστολῆς τῆς ἐξανθρωπῆσεως τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ βάρος τῆς ἔλκει τὸν ἄνθρωπο πρὸς τὰ κάτω' στὸ

ἀπρόσωπο, στὸ κοινὸ, στὸ ζωῶδες, στὸ αὐτόματα βιολογικόν»⁷³.

Ἡ ἀπρόσωπη σεξουαλικότητα, ἡ ὁποία ἀντικειμενοποιεῖ τὸ ἄλλο φύλο καὶ τὸ ἀντικαθιστᾷ συνεχῶς μὲ κάποιον ἄλλο ἄτομο χάριν ἀπολαύσεως σεξουαλικῶν ἐμπειριῶν δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν κτηνώδη ἐνστικτώδη πράξι. «Ὅταν τὸ σεξουαλικὸν θέλημα εἶναι ἀπρόσωπον, εἶναι πηγὴ τῶν πλέον βδελυρῶν ἀσεβειῶν καὶ τῆς πλέον ταπεινωτικῆς σκλαβιάς τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος»⁷⁴.

Μία κοπέλλα, γιὰ νὰ κρατήσῃ τὴν ἀξιοπρέπεια τῆς καὶ νὰ μὴν γίνῃ ἀντικείμενο σεξουαλικῆς πείνας τῶν ὀποιωνδήποτε καὶ ἀγαμῆ μητέρα, μάλιστα παρὰ τὴν θέλησί τῆς, πρέπει νὰ μάθῃ νὰ ἀντιδρᾷ μὲ υπευθυνότητα στὰ θέματα τοῦ σέξ. Πρέπει νὰ κατανοήσῃ ὅτι ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι ἀνεύθυνα παιχνίδια ἐμπειριῶν σεξουαλικῶν, ἀλλὰ υπεύθυνη προσωπικὴ ἐπιλογή, ἱερὸ μυστήριο προσωπικῆς κοινωνίας σὲ μιὰ ἐνότητα ψυχροσωματικῆ. Ἡ ἀγάπη ὀλοκληρώνεται στὴν μία μοναδικὴ ἔνωση καὶ προσωπικὴ σχέση καὶ ὄχι στὶς δοκιμὲς ἐρωτικῶν σεξουαλικῶν συντρόφων, ὅπου διασπάται ἡ ἀγάπη καὶ γίνεται κομμάτια σεξουαλικῆς ἰδιοτέλειας. «Πράγματι, ἀφ' ἑνὸς τὸ σέξ ὄχι μόνον εἶναι ἔκφραση τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ εἶναι τὸ ἴδιο ἀγάπη. Ἀφετέρου εἶναι ἡ ἔκφραση καὶ ὁ "τόπος" τῆς παράδοσης τοῦ ἀνθρώπου στὴ ζωῶδη κατάσταση, τὸ ριζικὸ κομμάτιασμα τῆς φύσης καὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀπώλεια τῆς ὁλότητάς του»⁷⁵.

Ἡ ἀγάπη βεβαιώνεται στὸν ἀλληλοσεβασμὸ, στὴν πιστότητα καὶ ἀφοσίωσι τοῦ ἀνδρογύνου καὶ ὄχι στὸ μοίρασμα τῆς καρδιάς σὲ ἄτομα - ἀντικείμενα ἡδονῆς. Ἡ ἀγάπη λειτουργεῖ διαπροσωπικά, βλέπει τὸ ἕτερον φύλον ὡς ἕτερον ἡμῖς, ὡς πρόσωπον μοναδικὸν μὲ ἀπόλυτη προσωπικὴ ἀξία καὶ ὄχι ἀπλῶς ὡς δυνατότητα σεξουαλικῆς ἱκανοποιήσεως.

73. Ν. Μπερντιάεφ, «Γιὰ τὴ σεξουαλικότητα, τὸν ἕρωτα καὶ τὴν ἀγάπη», Ἐρως καὶ γάμος Ἐκδ. «Ἀθηνά», σειρὰ «Σύνορο» 6, Ἀθῆνα 1972, σελ. 151-152.

74. Ρ. Eydokimov, Μυστήριον τῆς ἀγάπης, σελ. 44.

75. Alexander Schmenann, Ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος. Λειτουργικὴ μελέτη τοῦ Βαπτίσματος. Μετάφρασις Ἰωσήφ Ροηλίδη, Ἐκδ. Δόμος, Ἀθῆνα 1984, σελ. 188.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 189 τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 τεύχους.

Ὁ ἐλεύθερος ἔρωτας, ὁ πανσεξουαλισμός, δὲν ἱκανοποιεῖ τὸν ἄνθρωπο, δὲν τοῦ δίνει εὐτυχία, ὑπαρξιακὸ πλήρωμα, τὸν ἀφήνει πάντα κενό, διψασμένο, πεινασμένο, φτωχὸ ζήτουλα τῶν στιγμιαίων, ἀπροσώπων, ἰδιοτελῶν σεξουαλικῶν εὐκαιριῶν, μέσα στὸ ὑπαρξιακὸ κενὸ καὶ στὶς τραυματικὲς ἐμπειρίες τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ὑποκρισίας, μακριὰ ἀπὸ τὴν ὠλοκληρωμένη, προσωπική, μοναδικὴ ἀγάπη. Στὶς ἐλεύθερες σεξουαλικὲς σχέσεις ὁ ἄνθρωπος νοιώθει ὅτι γίνεται τόσα κομμάτια ὅσα καὶ οἱ γνωριμίες καὶ δὲν μπορεῖ νὰ λειτουργήσῃ ὡς πρόσωπο μὲ ἀληθινὴ καὶ πλήρη ἀγάπη σὲ βάθος, ἔντασι, διάρκεια.

3. Ὁ γάμος μυστήριον μέγα προσωπικῆς κοινωνίας καὶ ἀλληλοπεριχωρήσεως ἀνδρογύνου.

Ἐνῶ οἱ νέοι καὶ οἱ νέες ἐπιθυμοῦν τὶς σχέσεις μὲ τὸ ἄλλο φύλο, δὲν σκέπτονται, δὲν ἐπιθυμοῦν, δὲν ἀποφασίζουν νὰ καταξιώσουν τὶς σχέσεις τους μέσα στὴν εὐλογία τοῦ γάμου. Φοβούνται τὸν γάμο καὶ τοποθετοῦνται ἀρνητικὰ, διότι ὁ γάμος ἀπαιτεῖ περιστολὴ ἐλευθέρων ἐρωτικῶν σχέσεων καὶ ἀναζητήσεων. Ὁ γάμος ἔχει ὑποχρεώσεις, εὐθύνες καὶ βάρη. Οἱ νέοι λαχταροῦν τὴν ἡδονή, ἀλλὰ ἀποκρούουν τὴν ὀδύνη τῶν οἰκογενειακῶν ὑποχρεώσεων. Θέλουν νὰ ἔχουν τὸ ἀπεριόριστο ἀλλαγῆς ἐρωτικῶν συντρόφων, νὰ ζοῦν τὴν ἀνεξέλεγκτὴ ἐρωτικὴ ζωὴ, χωρὶς νὰ στραφοῦν στὸ γάμο καὶ καταξιώσουν τὴν ἀγάπη τους μέσα στὸ μυστήριο.

Ἡ φεμινιστικὴ νοοτροπία βλέπει τὸ γάμο καὶ προπαντὸς τὴ μητρότητα σὰν σκλαβιά, σὰν ὑποταγὴ τῆς γυναίκας στὸν ἄνδρα: «...ἡ μητρότητα εἶναι ἕξ ὀρισμοῦ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν πλήρη καὶ ἰσοτιμὴ ἔνταξί στὴν πολιτικὴ κοινωνία. Ἀλλὰ μιὰ γυναίκα μπορεῖ νὰ ἐπιλέξει νὰ μὴ συνάψει τὸ συμβόλαιο ποὺ τὴν ὑποτάσσει στὴν συζυγικὴ ἐξουσία. Μὲ ἄλλα λόγια, οἱ γυναῖκες μποροῦν, θεωρητικὰ, νὰ ἀποφύγουν τὴν ὑποταγή, ὡς ἄτομα, ἂν εἶναι σὲ θέση. Μποροῦν νὰ μὴ παντρευτοῦν, νὰ μὴ γίνουν μητέρες»⁷⁶.

Ἐχει παρεξηγηθῆ ὁ γάμος, ἔχει παρερμηνευθῆ ἢ εὐλογία. Ὁ γάμος δὲν φταίει, φταίνε οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ ἀκαλλιέργητοι νέοι, ποὺ δὲν γνωρίζουν τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συζυγίας μέσα στὴν ἐλευθερία. Ὁ γάμος δὲν εἶναι

σκλαβιά, ἀλλὰ σχέσις ἐλευθερίας. Δὲν εἶναι νομικὴ πράξις, «συμβόλαιο ὑποταγῆς», ἀλλὰ σχέσις ἀγάπης, ἀμοιβαίας προσφορᾶς, θυσίας. Ἡ συζυγία δὲν εἶναι καθεστῶς ἐξουσίας ἢ τυραννίας τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ τῆς συζύγου γυναικός, ἀλλὰ μιὰ ἱεράρχησις ἐν ὁμοτιμίᾳ, ἰσοτιμίᾳ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, μιὰ ἱεράρχησις ρόλων καὶ λειτουργημάτων, ὅπως καθιερώνει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ στὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολήν.

Στὸ γάμο, στὴ συζυγία, ὑπάρχει μιὰ ἀλληλοσυμπλήρωσις ρόλων μέσα στὴν ὁμοτιμία καὶ τὸν ἀλληλοσεβασμό. «Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν»⁷⁷, λέγει ὁ Παῦλος. Στὸν δεσμὸ τῆς ἀγάπης τοῦ γάμου βλέπομεν τὴν ἔνωσιν Χριστοῦ καὶ Ἐκκλησίας. Ἡ γυναίκα θὰ στρέφεται στὸν ἄνδρα ὅπως ἡ Ἐκκλησία στὸν Χριστό. Ὁ ἄνδρας θὰ στρέφεται στὴ γυναίκα, ὅπως ὁ Χριστὸς στὴν Ἐκκλησία. «Ἦν γὰρ ἐπέχει τάξιν ὁ Χριστὸς τῇ Ἐκκλησίᾳ, τὸ αὐτὸ ἐστὶν ὁ Σωτήρ,... ταύτην ἐπέχει τὴν τάξιν ὁ ἄνῆρ τῇ γυναικί»⁷⁸.

Κατὰ τὸν θεῖον λόγον ὑπάρχει μιὰ σοφὴ ἰσορροπία, ἀλληλοσυμπλήρωσις σχέσεων ἐλευθερίας τῶν συζύγων μέσα στὴν ὑπακοή καὶ τὴν ἀγάπη. «Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίους ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ»⁷⁹ καὶ «οἱ ἄνδρες ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς»⁸⁰. Ἐφ' ὅσον ὁ ἄνδρας ὀφείλει νὰ ἀγαπᾷ μὲ θυσίας τὴ γυναίκα ἰσορροπεῖται ἢ ὑπακοή αὐτῆς.

Ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη ἐκφράζεται ὡς ὑποταγὴ τῆς γυναίκας στὸν ἄνδρα καὶ ἀπεριόριστὴ ἀγάπη τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναίκα. Αὐτὴ ἢ σχέσις δὲν εἶναι σχέσις ἐξουσίας οὔτε πρέπει νὰ ἐρμηνεύεται ὡς σχέσις ἐξουσίας καὶ καταπιέσεως τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναίκα, ἀλλὰ εἶναι ἱεράρχησις ρόλων ἀγάπης χάριν ἐνότητος καὶ ὁμονοίας. Τὸ «ὑποτάσσεσθε» γιὰ τὶς γυναῖκες δὲν σημαίνει ἐξουσιαστικὴ ὑποταγὴ, ἀλλὰ σεβασμὸ στὸν ἄνδρα ὡς ἔχοντα τὸν πρῶτον λόγον.

(Συνεχίζεται)

77. Ἐφεσίους 5,32.

78. Θεοδώρου Μοψουεστίας, Εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους, P.G. 66, 920 B.

79. Ἐφεσίους, 5,22.

80. Ἐφεσίους, 5,25.

76. Ἐλένης Βαρίκα, Μητρότητα, πατρότητα, συμβόλαιο καὶ ἄλλοι μῦθοι τῆς κλασικῆς πολιτικῆς θεωρίας, «Δίνη», φεμινιστικὸ περιοδικὸ 7/1994, σελ. 40.

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ ΩΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ*

2) Ὑπάρχουν ἀκολούθως γάμοι (καὶ ὄχι μόνο μεταξὺ ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων) ὅπου τὸ ἓνα μέλος τῆς οἰκογένειας εἶναι πιστὸ τέκνο τῆς Ἐκκλησίας του καὶ συμμετέχει ἐνσυνείδητα στὰ μυστήριά της, ἐνῶ τὸ δεύτερο εἶναι θρησκευτικῶς ἀδιάφορο, ἂν ὄχι ἄπιστο. Στὴν προκειμένη περίπτωση εὐθύνη τῶν ποιμένων εἶναι ἡ εἰσα-

ποὺ θὰ προκύψουν ἀπὸ τὸν μικτὸ γάμο. Μέλημα τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ εἶναι ἡ παροχὴ πρὸς τὴν «οἰκουμενικὴ» αὐτὴ οἰκογένεια τῶν πνευματικῶν ἐκείνων ἐφοδίων ποὺ θὰ τῆς ἐπιτρέψουν νὰ ἀποβεῖ μὴ «κατ' οἶκον» Ἐκκλησία, παρὰ τὰ ὑπαρκτὰ ἐκκλησιολογικὰ ἐμπόδια.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐγείρεται φυσικὰ καὶ τὸ λεπτὸ θέμα τῆς συμμετοχῆς τοῦ ἑτεροδόξου μέλους τῆς οἰκογένειας στὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Τοῦ Μ. Πρωτοπρεσβ. κ. Γεωργίου Τσέση

γαγῆ καὶ μύηση τοῦ ἀδιάφορου αὐτοῦ μέλους στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

3) Τέλος, ὑπάρχουν «μικτὲς οἰκογενειακὲς ἐστῖες» (foyers mixtes), ὅπου ἀμφότεροι οἱ σύζυγοι εἶναι συνειδητοὶ χριστιανοί, καὶ οἱ ὅποιοι γιὰ οἰκογενειακούς, συναισθηματικούς, ἢ ἄλλους λόγους ἐπιθυμοῦν νὰ παραμένουν πιστοὶ στὴν Ἐκκλησία μέσα στὴν ὁποία γεννήθηκαν καὶ βαπτίσθηκαν καὶ στὴν ὁποία ἀνήκουν.

Μ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν κατηγορία τῶν συνειδητῶν χριστιανῶν, ἀνοίγονται γιὰ τὴν Ἐκκλησία εὐρύτατες ποιμαντικὲς προοπτικὲς λόγῳ τῶν προβλημάτων συνειδήσεως ποὺ δημιουργοῦνται στὰ ζεῦγη ἐκεῖνα ποὺ δὲν ἐκλαμβάνουν τὴν ἱεροτελεστία ἀπλῶς ὡς μιὰ κοσμικὴ ἐκδήλωση ἢ κοινωνικὴ ὑποχρέωση, ἀλλὰ ἐννοοῦν νὰ βιώσουν τὸ μυστήριον. Ἐνα αἶτημα ἀπόλυτα δικαιολογημένο, πολὺ περισσότερο ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία, δεχόμενη, ἔστω «κατ' οἰκονομίαν», στὸ «μέγα τοῦτο μυστήριον», — ὅπως χαρακτηρίζει τὸν γάμο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος —, τὸ ἑτεροδόξο μέλος τῶν συζύγων, τὸ θεωρεῖ οὐσιαστικὰ σάρκα ἐκ τῆς σαρκός της, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν ἱεροτελεστία δέεται ὅπως ὁ Θεός, «ὁ τοῦ μυστικοῦ καὶ ἀχράντου γάμου ἱερουργὸς καὶ τοῦ σωματικοῦ νομοθέτης», ἐνώσει τοὺς προσερχομένους στὸ μυστήριον «εἰς σάρκα μίαν», εὐχομένη συνάμα ὅπως «οὓς ὁ Θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω».

Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς ἡ ποιμαντικὴ φροντίδα τῆς Ἐκκλησίας δὲν πρέπει νὰ ἀρκεῖται στὶς κατὰ περιόδους κοινωνικὲς ἐπαφὲς τοῦ ἱερέως μὲ τὴν μικτὴ αὐτὴ οἰκογένεια ἢ μόνο στὴ διασφάλιση τῆς ὀρθόδοξης ἀνατροφῆς τῶν τέκνων

Ρωμαιοκαθολικὴ θεολόγος, σύζυγος ἀγγλικανοῦ ἱερέως, σὲ ἄρθρο της σχετικὰ μὲ τὰ προβλήματα πολλῶν μικτῶν οἰκογενειῶν στὴν Ἀγγλία, ἀρχίζει μὲ τὸ ἐξῆς ἐρώτημα ἐνὸς δεκάχρονου παιδιοῦ πρὸς τὸν τοπικὸ Ἐπίσκοπο: «Γιατί, Σεβασμιώτατε, τὴν Κυριακὴ ἢ μῆτέρα μου δὲν μπορεῖ νὰ κοινωνήσῃ μαζί μὲ τὸν πατέρα μου;»³⁵. Δὲν γνωρίζω ἂν τὸ περιστάτικὸ εἶναι αὐθεντικὸ ἢ ἂν ἡ εἰκόνα αὐτὴ χρησιμοποιήθηκε γιὰ νὰ δοθεῖ κάποιος δραματικὸς τόνος στὸ πρόβλημα τοῦτο. Γεγονὸς εἶναι πάντως ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἐρώτημα σήμερα ἀπασχολεῖ καὶ πολλοὺς ὀρθοδόξους πιστούς, τοῦλάχιστον στὸν χωρὸ τῆς Διασποράς, οἱ ὅποιοι ἔχουν δυσχέρειες νὰ ἀντιληφθοῦν τοὺς λόγους ἀποκλεισμοῦ τοῦ ἑτεροδόξου σκέλους μιᾶς οἰκογένειας, ἀπὸ τὸ κατ' ἐξοχὴν μυστήριον τῆς ἐνώσεως, τῆ Θεῆς Εὐχαριστίας, θεωροῦντες ὅτι ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴν ἄρνησίν της αὐτῆ, ἀντιφάσκει πρὸς ἑαυτήν, δοθέντος ὅτι διχάζει οὐσιαστικὰ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἐνώσε «εἰς σάρκα μίαν», κατὰ τὴν ἱερολογία ἐνὸς ἄλλου μυστηρίου της.

Τὸ ἀγωνιῶδες αὐτὸ ἐρώτημα νομίζω δὲν πρέπει νὰ μείνει ἀναπάντητο ἐκ μέρους τῶν ποιμένων. Γι' αὐτὸ θὰ ἐνδείκνυτο ὅπως ἡ μέλουσα νὰ συνέλθει Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδος, ἐξετάζουσα ἀπὸ κανονικῆς σκοπιᾶς τὸ περὶ μικτῶν γάμων κείμενο τῆς Β' Προσυνοδικῆς Πανορθόδοξου Διασκέψεως, μὴ παραλείψει νὰ ἀσχοληθεῖ καὶ μὲ τὶς ποιμαντικὲς καὶ οἰκουμενικὲς διαστάσεις τοῦ λεπτοῦ καὶ ὀδυνηροῦ αὐτοῦ θέματος, τὸ ὁποῖο εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ μᾶς ἀπασχολεῖ ὁλονὲν καὶ πιὸ ἐντονα.

Μὲ τὴν παραπάνω σύντομῃ ἀναφορᾷ σὲ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 193 τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 τεύχους.

35. Ruth Reardon, Mixed Marriages, in The Ecumenical Review, 44 (1992), p. 65.

Ένας άγνωστος τίτλος

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ: DOCTOR EUCHARISTIAE (Διδάσκαλος τῆς Θ. Εὐχαριστίας)*

Με μεγάλη, λοιπόν, προσοχή και εὐλάβεια ὀφείλουμε νὰ πλησιάσουμε στὸ Ποτήριο τῆς Ζωῆς. «Διὸ χρηὶ πάντοθεν ἐρηγορέναι»⁹⁹. Ἀναλογιζόμενος ὁ πιστὸς τὸ μεγαλεῖο τοῦ ὑπερφυοῦς Μυστηρίου, ἀναλογίζεται συγχρόνως και

Τοῦ Ἀρχιμ. κ. ΧΡΥΣ. Π. ΑΒΑΓΙΑΝΟΥ
Ἱεροκήρυκος

τὴν ἀνάγκη μέγιστης ἠθικῆς καθαρότητος γιὰ νὰ ἀξιωθεῖ τῆς χάριτός του. Σκέπτεται ἔμφοβος: «Τίνος οὖν οὐκ ἔδει καθαρότερον εἶναι τὸν

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 191 τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 τεύχους.

99. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. ΠΒ', 788Α, ΑΑΠ 69, 287.

ταύτης ἀπολαύοντα τῆς θυσίας; ποίας ἠλιακῆς ἀκτίνας τὴν χεῖρα τὴν ταύτην διατέμνουσαν τὴν σάρκα, τὸ στόμα τὸ πληρούμενον πυρὸς πνευματικού, τὴν γλῶσσαν τὴν φοινοισσομένην αἵματι φρικωδεστάτῳ»¹⁰⁰;

Ὁ χριστιανὸς πρέπει νὰ συμμετέχει στὴ μετάληψη τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων «μετὰ φόβου και τρόμου ...μετὰ νηστείας και προσευχῆς»¹⁰¹. Νηστεύει ὁ πιστὸς «πρὶν ἢ μεταλαβεῖν, ἵνα ὀπωσδήποτε ἄξιος φανῆ τῆς κοινωνίας»¹⁰².

Ἐκτὸς λογικῆς, μανιακός, θὰ πρέπει νὰ ἴναι

100. Ἱ. Χρυσ. Ἐνθ' ἀν. 788Β.

101. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Σωτήρος, 364Ε, ΑΑΠ 21.

102. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΖ', ΕΠΕ 18Α, 206.

τρεις ποιμαντικὲς πτυχὲς τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἐπεχείρησα νὰ ἐπισημάνω ὠρισμένα προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζουν σήμερα Ἐπίσκοποι και ἱερεῖς, σὲ καθημερινὴ σχεδὸν βάση, και τὰ ὁποῖα, νομίζω, χρῆζουν κάποιας προσοχῆς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, ἀν ὄντως στοχεύει ὅπως τὸ ποιμαντικὸ και προφητικὸ τῆς ἔργο ἀγγίζει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι σήμερα ὁ ὄρος «Οἰκουμενισμὸς» προκαλεῖ ἀλλεργία σὲ πολλούς. Δὲν εἶναι δὲ ὀλίγοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι, εὐκαιρως - ἀκαίρως, ἐπικαλοῦνται Ἱεροὺς Κανόνες, γιὰ νὰ καταδικάσουν τὴ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων ἐπικοινωνία και συμπροσευχὴ μας και βάλουν τροχόπεδη στὴν προσπάθεια τῶν Ἐκκλησιῶν ὅπως συμφιλώσουν τὰ διεστῶτα και χωρήσουν πρὸς τὴν ἐνότητά τους. Ὅτι ὅμως ἔθεωρεῖτο ἐπιβεβλημένο σὲ μιὰ δεδομένη στιγμή τῆς ἱστορίας, δὲν σημαίνει ἀπαραίτητα ὅτι ἰσχύει κατὰ γράμμα και σήμερα, διότι οἱ καιροὶ και οἱ συνθήκες ἄλλαξαν. Ὅταν εἶχαν θεσπισθεῖ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες προκειμένου ὅπως ἀντιμετωπίσουν μιὰ δεδομένη κατάσταση, σὲ μιὰ δεδομένη στιγμή τῆς ἱστορίας, ἦταν τόσο σαφεῖς γιὰ τὴν ἐποχὴ τους, ὥστε νὰ παρέλκει ὁποιαδήποτε ἐρμηνεία τους.

Ὅταν ὅμως, προϊόντος τοῦ χρόνου, ποιμένες και πιστοὶ αἰσθάνθηκαν δυσκολίες νὰ συσχετίσουν τοὺς Κανόνες με ὑπαρξιακὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς τους, ἐμφανίσθηκαν οἱ Βαλσαμώνες και οἱ Ἀριστηνοί, οἱ Ζωναράδες και οἱ Νικόδημοι οἱ Ἀγιορεῖτες γιὰ νὰ δώσουν νέες ἐρμηνείες στοὺς Ἱεροὺς Κανόνες, και ἐναρμονίσουν, με τὸν τρόπο αὐτό, τὴ φωνὴ τῆς Παραδόσεως σύμφωνα με τὶς νέες ἀνάγκες και τὶς νέες περιστάσεις. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ζῶν ὄργανισμὸς, πὸν συνεχῶς ἐμπνέεται και κινεῖται ἀπὸ τὴν πνοὴ τοῦ Παρακλήτου. Στρατευομένη δὲ στὸν χῶρο τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως δὲν κάμει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ὑπακούει στὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος «πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι και εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Τίμ. Α', 2,4). Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο, ἐνῶ ἀδιαλείπτως προσεύχεται ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, ὑπὲρ τῆς παύσεως τῶν σχισμάτων και τῆς καταστολῆς τῶν αἱρέσεων, δὲν ἀποφεύγει τὸν διάλογο. Τὸναντίον τὸν ἐνθαρρύνει και τὸν καλλιεργεῖ, πιστεύοντας ὅτι κάθε αὐτάρκης, ὀμφαλοσκοπικὴ ἀπομόνωση και ἄγνοια τοῦ «ἄλλου», θὰ σημαίνει ἀνυπακοὴ στὴ βουλή τοῦ Θεοῦ. (Τέλος)

σὲ διαφορετικὴ περίπτωση ἐκείνος, ὁ ὁποῖος ἔρχεται νὰ κοινωνήσῃ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων μὲ ἀδιαφορία καὶ περιφρόνηση πρὸς τὸ Μυστήριον, μὲ ἀταξία καὶ θόρυβο. Ὅταν προσκληθεῖ σὲ κάποιον ἐπίσημο τραπέζι κάθεται καὶ τρώγει μὲ πολλὴ προσοχή, ἐνῶ ἐδῶ, στὸ Τραπέζι τοῦ Θεοῦ, παρόντων Χερουβὶμ καὶ Σεραφίμ, εἶναι ἀπρόσεκτος καὶ ἀδιάφορος;

2. Ὅχι ὡς ὁ Ἰουδας

Στὴ θεία, λοιπόν, Κοινωνία δὲν πρέπει —εἶναι τόσο αὐτονόητο— νὰ προσερχώμαστε «θορυβοῦντες, μηδὲ λακτίζοντες, μηδὲ ὠθούντες τοὺς πλησίον· ἐσχάτης γὰρ τοῦτο παρανοίας, καὶ καταφρονήσεως οὐ τῆς τυχούσης. Διὸ καὶ πολλὴν ἐπάγει τοῖς ταῦτα ποιοῦσι τὴν κόλασιν καὶ τὴν τιμωρίαν. Ἐννόησον, ὦ ἄνθρωπε, ποίας μέλλεις ἄπτεσθαι θυσίας, ποία προσέρχεσθαι τραπέζῃ· ἐνθυμήθητι καὶ ὅτι γῆ ὦν καὶ σποδός, αἷμα καὶ σῶμα Χριστοῦ μεταλαμβάνεις καὶ βασιλέως μὲν εἰς εὐοχίαν καλοῦντος ὑμᾶς, μετὰ φόβου ἀνακλίνεσθε, καὶ τῶν προκειμένων μετὰ αἰδοῦς καὶ ἡσυχίας μεταλαμβάνετε ἐδεσμάτων· τοῦ Θεοῦ δὲ καλοῦντος ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ τράπεζαν καὶ τὸν ἑαυτοῦ προτιθέντος Υἱόν, ἀγγελικῶν δυνάμεων παρισταμένων μετὰ φόβου καὶ τρόμου, καὶ τῶν Χερουβὶμ κατακαλυπτόντων τὰ πρόσωπα, τῶν Σεραφίμ κραζόντων τρόμῳ, ἁγίος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος· σὺ κράζεις, εἶπέ μοι, καὶ θορυβῆ πρὸς τὴν πνευματικὴν ταύτην ἐστίασιν; Οὐκ οἶδας, ὅτι γαλήνης δεῖ γέμειν τὴν ψυχὴν κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν; Εἰρήνης πολλῆς καὶ ἡσυχίας χρεῖα, οὐχὶ θορύβου καὶ θυμοῦ καὶ ταραχῆς»¹⁰³.

Τιμωρία περιμένει τὸν χριστιανὸ ἐκείνον, ποὺ πλησιάζει ἀπρόσεκτα στὴ θεία Κοινωνία. Ἡ ἴδια τιμωρία μὲ ἐκείνη ποὺ ἐπιφυλάσσεται στοὺς σταυρωτὲς τοῦ Σώματος τοῦ Θεανθρώπου «τοῖς αὐτὸ διαρρήξασιν διὰ τῶν ἡλίων», ὅπως γράφει σχετικὰ στὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ του καὶ ὁ Ἀπ. Παῦλος· «Ἀθετήσας τις νόμον Μωυσέως χωρὶς οἰκτιρῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσι ἀποθνήσκει· πόσω, δοκεῖτε, χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος»¹⁰⁴.

Ὁ ἀναξίως μεταλαμβάνων θὰ ἔχει τὸ ἴδιο τέλος μὲ τὸ τέλος τῶν χριστοκτόνων. Τόσο βαρὺ εἶναι τὸ ἁμάρτημα· «ὅταν ἀναξίως μετέχωμεν τῶν μυστηρίων, ὁμοίως ἀπολλύμεθα τοῖς χριστοκτόνοις»¹⁰⁵. Διότι σὲ τί διαφέρουμε ἀπὸ ἐκείνους τοὺς δημίους τοῦ Γολγοθᾶ; «καὶ τότε οἱ κεντήσαντες οὐχ ἵνα πῖωσιν ἐκέντησαν, ἀλλ' ἵνα ἐκχέωσιν»¹⁰⁶.

Μὲ τὸν Ἰουδα, τὸν ἀνάξιο μαθητὴ, τὸν προδότη καὶ δόλιο, μοιάζει ὁποῖος ἀνάξια μετελαμβάνει. «Βαβαί, πόση ἢ πῆρως τοῦ προδότου. Καὶ τῶν μυστηρίων μετέχων, ἔμενεν ὁ αὐτός· καὶ τῆς φρικωδεστάτης ἀπολαύων τραπέζης, οὐ μετεβάλλετο ...μετὰ τοιαύτης γνώμης τοῖς μυστηρίοις προσήει καὶ ...προσελθὼν οὐκ ἐγένετο βελτίων, οὔτε ἀπὸ τοῦ φόβου, οὔτε ἀπὸ τῆς εὐεργεσίας, οὔτε ἀπὸ τῆς τιμῆς»¹⁰⁷.

Ἀγανακτοῦμε «κατὰ τοῦ προδότου, κατὰ τῶν σταυρωσάντων». Ἄς προσέξουμε ὁμως καὶ ἐμεῖς μήπως γίνουμε ἔνοχοι «τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ». Ἐκεῖνοι κατέσφαξαν τὸ πανάγιον σῶμα ...ἐνῶ ἐμεῖς ἀνάξια κοινωνώντας ὑποδεχόμαστε «ρουπαρᾶ ψυχῇ μετὰ τοσαύτας εὐεργεσίας»¹⁰⁸.

«Προσερχώμεθα, λοιπόν, μετὰ πίστεως ...μετὰ καθαρᾶς καρδίας»¹⁰⁹ στὴ θεία Κοινωνία. «Προσιώμεν τοίνυν μετὰ θερμότητος αὐτῷ καὶ πεπυρωμένης ἀγάπης, ἵνα μὴ χαλεπωτέραν ὑπομείνωμεν τιμωρίαν...». Ἄς μιμηθοῦμε τοὺς Μάγους! «Ἐκεῖνοι μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ φάτνης ἰδόντες καὶ ἐν καλύβῃ καὶ οὐδὲν τοιοῦτον οἶον σὺ νῦν, μετὰ πολλῆς τῆς φρίκης προσήεσαν· σὺ δὲ οὐκ ἐν φάτνῃ ὄρᾳς, ἀλλ' ἐν θυσιαστηρίῳ, οὐ γυναῖκα κατέχουσας, ἀλλ' ἱερέα παρεστῶτα, καὶ Πνεῦμα μετὰ πολλῆς τῆς δαφιλείας τοῖς προκειμένοις ἐφιπτάμενον. Οὐχ ἀπλῶς αὐτὸ τοῦτο τὸ σῶμα ὄρᾳς, ὥσπερ ἐκεῖνοι, ἀλλ' οἶσθα αὐτοῦ καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν οἰκονομίαν ἄπασαν, καὶ οὐδὲν ἀγνοεῖς τῶν δι' αὐτοῦ τελεσθέντων, μετὰ ἀκριβείας μυσταγωγηθεὶς ἅπαντα. Διαναστήσωμεν τοίνυν ἑαυτοὺς καὶ φριξώμεν καὶ πολλῶ τῶν βαρβάρων ἐκείνων πλείονα ἐπιδειξώμεθα τὴν εὐλάβειαν, ἵνα μὴ ἀπλῶς μηδὲ ὡς ἐτυχε

105. Ἰ. Χρυσ. Ἐνθ' ἄν. σ. 363.

106. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΖ', ΕΠΕ 18Α, 202.

107. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμλ. ΠΒ', 781D-E, ΑΑΠ 69, 278.

108. Ἰ. Χρυσ. Ἐνθ' ἄν. 788Α-Β, σ. 287.

109. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμλ. Ν', 516Ε - 517 Α, ΑΑΠ 66, 386.

103. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Σωτῆρος, 365Α-Β, ΑΑΠ 21.

104. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, Ὁμλ. ΜΣΤ', ΑΑΠ 73, 354.

προσελθόντες, πῦρ ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν σωρεύσωμεν κεφαλὴν»¹¹⁰.

«Μηδεὶς τοίνυν Ἰούδας ταύτη προσίτω τῇ τραπέζῃ»¹¹¹. «Μηδεὶς ἔστω Ἰούδας ἔτι, μηδεὶς ἔστω πονηρός, μηδεὶς ἔχων ἰόν· μὴ ἄλλα μὲν ἐπὶ τοῦ στόματος φέρων, ἄλλα δὲ ἐπὶ τῆς διανοίας... Μηδεὶς τοίνυν ὑπουργός ἐκεῖ, μηδεὶς πονηρίας γέμων, μηδεὶς ἰὸν ἔχων ἐν τῇ διανοίᾳ, ἵνα μὴ εἰς κατάκριμα μεταλαμβάνῃ. Καὶ γὰρ τότε, μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν προσφορὰν, ἐπεπήδησε τῷ Ἰούδα ὁ διάβολος, οὐ τοῦ σώματος καταφρονήσας τοῦ δεσποτικοῦ, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀναισχυντίαν καταφρονῶν τοῦ Ἰούδα, ἵνα μάθῃς, ὅτι τοῖς ἀναξίως μετέχουσι τῶν θείων μυστηρίων, τούτοις μάλιστα ἐπιπηδᾷ καὶ ἐπιβαίνει συνεχῶς ὁ διάβολος, ὥστε καὶ τῷ Ἰούδα... Μηδεὶς τοίνυν ἐχέτω ἔνδον πονηροὺς λογισμοὺς, ἀλλὰ καθάρωμεν τὴν διάνοιαν· καὶ γὰρ καθαρᾷ προσερχόμεθα θυσίᾳ· ἀγίαν ποιήσωμεν τὴν ψυχὴν»¹¹².

3. Ἀπροετοίμαστοι δὲν ὠφελούμαστε

Χωρὶς καθαρὴ ψυχὴ ἡ θεία Μετάληψη δὲν ὠφελεῖ. Ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἡ τροφή στοδ ἄρρωστο στομάχι. «Τροφή γὰρ ἐστὶ πνευματικὴ ἡ θυσία· καὶ καθάπερ ἡ σωματικὴ τροφή, ὅταν εἰς γαστέρα χυμοὺς ἔχουσιν πονηροὺς ἐμπέση, πλεον ἐπιτείνει τὴν ἀρρωστίαν, οὐ παρὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς γαστρὸς»¹¹³. Ὅμως ὅταν ἔχουμε πυρετό. «Εἰ γὰρ αἰσθητῆς οὐκ ἂν ποτε μεταλάβοιμεν τραπέζης πυρέττοντες καὶ χυμῶν γέμοντες πονηρῶν, ὥστε μὴ ἀπολέσθαι· πολλῶ μᾶλλον ταύτης ἀπτεσθαι ἡμῖν οὐ θέμις μετὰ ἐπιθυμιῶν ἀτόπων, αἱ πυρετῶν εἰσι χαλεπότεραι»¹¹⁴.

Ὁφείλομε, λοιπόν, νὰ πλησιάζουμε τὸ Ἄγιο Ποτήριον, ὄχι γιὰ τὸ ἀπαιτεῖ «ὁ καιρὸς», ἡ περίστασις, ἀλλὰ γιὰ τὸ ἐπιτρέπει ἡ καθαρὴ ψυχὴ. Μὲ ἀγάπη, νηφάλιοι, μὲ εὐλάβεια¹¹⁵. «Ἐπεὶ οὖν τὸν ἐν τῷ σταυρῷ προσηλωμένον ... οὐκ ἀνεχόμεθα»¹¹⁶;

Φρικτὸν ἀνοσιούργημα ἀποτελεῖ ἡ χωρὶς προετοιμασία καὶ εὐλάβεια θ. Μετάληψη. «Εἰ δὲ ἀνθρώπινου ἱματίου οὐκ ἂν τις τολμήσειεν ἀπλῶς θιγεῖν, πῶς τὸ σῶμα τοῦ ἐπὶ παντὸς Θεοῦ, τὸ ἁμωμον, τὸ καθαρὸν, τὸ τῇ θείᾳ ἐκείνῃ φύσει ὁμιλήσαν, δι' ὃ ἔσμεν καὶ ζῶμεν, δι' ὃ πύλαι θανάτου κατεκλάσθησαν καὶ οὐρανοῦ ἀψίδες ἀνεώχθησαν, τοῦτο μετὰ τοσαύτης ὑβρεως ληψόμεθα; Μὴ, παρακαλῶ, μὴ κατασφάξωμεν ἑαυτοὺς διὰ τῆς ἀναισχυντίας, ἀλλὰ μετὰ φρίκης καὶ καθαρότητος ἀπάσης αὐτῷ προσίωμεν»¹¹⁷.

4. Πόθος θ. Κοινωνίας

Ἰδίως μὲ αἰσθήματα ἀγάπης στὴν καρδιὰ πρέπει νὰ συμμετέχουμε στοδ Μυστήριον τῆς θ. Εὐχαριστίας. Μὲ τὸ «ἔλαιον» τῶν πέντε φρονίμων παρθένων ἐφοδιασμένοι, «φαιδραῖς ἀπαντήσωμεν ταῖς λαμπάσι τῷ νυμφίῳ. Μηδεὶς ἀπάνθρωπος προσίτω, μηδεὶς ὠμὸς καὶ ἀνελεῆς, μηδεὶς ὄλως ἀκάθαρτος»¹¹⁸.

Τὸ μέγεθος τῆς τιμῆς καὶ ὁ ὄγκος τῆς δωρεᾶς, ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ εὐλογία ἀπαίτησις ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερης ἠθικῆς προετοιμασίας δὲν θὰ πρέπει νὰ ἀποθαρρύνουν τὸν πιστὸ στὴν προσέλευσὶ του στὴ θεία Κοινωνία. Ἀντίθετα! Μὲ θερμὸ ζῆλο καὶ προθυμία θὰ πρέπει νὰ πλησιάζει συχνὰ στοδ Ποτήριον τῆς Ζωῆς! Μὲ ὀση προθυμία τὰ βρέφη πιάνουν τὸ μητρικὸ μαστὸ γιὰ νὰ πιοῦν τὸ γάλα. «Μὴ τοίνυν ραθυμῶμεν, τοσαύτης ἡξιωμένοι ἀγάπης τε καὶ τιμῆς. Οὐχ ὄρατε τὰ παιδιά μεθ' ὄσης προθυμίας δράσεται τοῦ μαστοῦ; μεθ' ὄσης ὀρμῆς ἐμπήγνυσι τῇ θηλῇ τὰ χεῖλη; Μετὰ τοσαύτης προσίωμεν καὶ ἡμεῖς τῇ τραπέζῃ ταύτῃ, καὶ τῇ θηλῇ τοῦ ποτηρίου τοῦ πνευματικοῦ· μᾶλλον δὲ μετὰ πολλῶ πλείονος ἐλκυσόμεν, ὡς παιδιά ὑπομάζια, τοῦ πνεύματος τὴν χάριν»¹¹⁹.

Ἀπαιτεῖται, λοιπόν, προθυμία γιὰ συχνὴ Μετάληψη τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, διότι εἶναι «σφόδρα ἀναγκαῖον»¹²⁰ γιὰ τὸν πιστὸ, καὶ ὄχι

110. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΔ', ΕΠΕ 18Α, 102.

111. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. Ν', 517Ε, ΑΑΠ 66, 387.

112. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα, Α', 384Α-Ε, ΑΑΠ 21.

113. Ἰ. Χρυσ. Ἐνθ' ἄν. D.

114. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΗ', ΕΠΕ 18 Α, 214.

115. Ἐνθ' ἄν. σ. 200.

116. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ Κοιμητήριον καὶ τὸν Σταυρὸν 401Β-Ε, ΑΑΠ 21.

117. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΔ' ΕΠΕ 18Α, 96 ἐξ.

118. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. ΠΒ', 789Β, ΑΑΠ 69, 289.

119. Ἰ. Χρυσ. Ἐνθ' ἄν. σ. 288.

120. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, Ὁμιλ. ΜΖ', ΑΑΠ 73, 355. Πρβλ. «Πολλοὺς ὄρω τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ μετέχοντας ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, καὶ συνηθείᾳ μᾶλλον καὶ νόμῳ ἢ λογισμῷ καὶ διανοίᾳ. Ἄν ἐπιστῆ, φησὶν, ὁ τῆς τεσσαρακοστῆς καιρὸς, οἷος ἐάν ἢ τις, μετέχει τῶν μυστηρίων, ἐν ἐπιστῇ τῶν ἐπιφανίων ἡ ἡμέρα. Καίτοι καιρὸς προσόδου οὐκ ἐπιφάνια, οὐδὲ τεσσαρακοστή, ἀλλὰ ψυχῆς εὐκρίνεια καὶ καθαρότης.» (Εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους, λόγ. Γ', ΕΠΕ 20,484).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

«Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου»

Εἰς τὰς πρώτας σελίδας τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιεύεται εἰδικὸν ἄρθρον περὶ τῆς Ἐκθέσεως ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» (*The Glory of Byzantium*), ἣτις ἤδη ἔχει ἀνοίξει τὰς πύλας αὐτῆς καὶ ἀκτινοβολεῖ ἐν τῷ «Μητροπολιτικῷ Μουσείῳ Τέχνης» (*Metropolitan Museum of Art*) τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἡ Ἐκθεσις αὕτη παρακολουθεῖται καὶ κατανοεῖται καλύτερον τῇ βοήθειᾳ θαυμασίου Καταλόγου τῶν Ἐκθεμάτων, ὁ ὁποῖος ἀνταποκρίνεται πλήρως εἰς τοὺς περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς Ἐκθέσεως ὀραματισμούς, τοὺς ὁποῖους ἐξέφρασαν ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἐν τῇ σχετικῇ ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν κύριον ὑπεύθυνον διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ἐκθέσεως. Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Παναγιωτάτου ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Τῷ Ἐντιμοτάτῳ κυρίῳ *Philippe de Montebello*, Ὑπευθύνῳ τοῦ “*Metropolitan Museum of Art*”, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

»Μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἐπληροφορήθημεν ἐκ τοῦ ἀπὸ τῆς κα' Νοεμβρίου π.ἔ. γράμματος τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἐντιμότητος περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ “*Metropolitan Museum of Art*” ἀναληφθείσης προετοιμασίας τοῦ καταλόγου τῆς σπουδαίας ἐκθέσεως, τῆς ὁποίας τὴν προώθησιν ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ ἔχετε ἀναλάβει, ἥτοι τοῦ ἀεννάου πνευματικοῦ κάλλους τοῦ Μεσο-Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ὀρθῶς ἐδώκατε τὸν τίτλον “Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου”.

»Ἀνταποκρινόμενοι, ὅθεν, εἰς τὴν εὐγενῆ παράκλησιν ὑμῶν καὶ ἔχοντες τὴν μεγίστην τιμὴν καὶ εὐθύνην τοῦ εἶναι ἡμᾶς ταπεινὸν διάδοχον τῶν μεγάλων Πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντι-

μερικῆς φορῆς τὸ χρονο, ἀπὸ συνήθεια. Μᾶς τὸ εἶπε καθαρὰ ὁ Κύριος: «ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πῖντε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς» (Ἰωάν. 6, 53).

Ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τὴν θεία Κοινωνία προκαλεῖ στὸν πιστὸ αἰσθήματα πόνου καὶ ψυχικῆς ὀδύνης· «μία ἡμῖν ἔστω ὀδύνη, τὸ μὴ μετασχεῖν ταύτης τῆς τροφῆς»¹²¹. Διότι ὅσο εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ συμμετέχει κάποιος στὴ θεία Εὐχαριστία ἀπροετοίμαστος καὶ χωρὶς εὐλάβεια, ἄλλο τόσο εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ ἀπέχει τελείως. «Τὸ μὴ κοινωνεῖν τῶν μυστικῶν δεῖπνων ἐκείνων, λιμὸς καὶ θάνατος»¹²². Λιμὸς καὶ θάνατος τῆς ψυχῆς! Ἐφόσον «αὕτη ἡ τράπεζα τῆς ψυχῆς ἡμῶν τὰ νεῦρα, τῆς διανοίας ὁ σύνδεσμος, τῆς παρησίας ἢ ὑπόθεσις, ἢ ἐλπίς, ἢ σωτηρία, τὸ φῶς, ἢ ζωή»¹²³.

5. Ἡ εὐλάβεια τοῦ λειτουργοῦ

Τέλος στὴν ἄξια προσέλευση στὴ θεία Κοινωνία σπουδαῖο ρόλο διαδραματίζει ὁ ἱερέας μὲ

τὸ προσωπικὸ του παράδειγμα εὐλαβείας καὶ μὲ τὴν προσεκτικὴ μετάδοση τῶν Ἀχραντῶν Μυστηρίων. Ὁ ἴδιος προσέρχεται στὸ Μυστήριον μὲ τὴν μεγαλύτερη ἠθικὴ καθαρότητα. Διότι ὁ κάθε πιστός, ὅταν ἀναλογίζεται τὴ θέση τοῦ ἱερέα μέσα στὸ Μυστήριον, μπροστὰ στὸ Θυσιαστήριον νὰ «καλεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νὰ ἐπιτελεῖ τὴν φρικωδεστάτην θυσίαν καὶ νὰ ἐφάπτηται συνεχῶς τοῦ κοινοῦ πάντων Δεσπότη» σκέπτεται «πόσῃ αὐτὸν ἀπαιτήσομεν καθαρότητα καὶ πόσῃν εὐλάβειαν; ...ὁποίας τὰς ταῦτα διακονουμένας χεῖρας εἶναι χρῆ, ὁποῖαν τὴν γλώτταν τὴν ἐκεῖνα προχέουσαν τὰ ῥήματα, τίνος δὲ οὐ καθαρωτέραν καὶ ἀγιωτέραν τὴν τοσοῦτον πνεῦμα ὑποδεξαμένην ψυχὴν»¹²⁴;

Ἄλλὰ ὁ ἱερέας, πὺν τελεῖ τὴν φρικωδεστάτην θυσίαν δὲν προσέχει μόνον ὁ ἴδιος νὰ εἶναι καθαρὸς. Προσέχει καὶ ὅσοι θὰ μεταλάβουν νὰ εἶναι καθαροί. Εἶναι καθῆκον του. Ἐὰν ἀδιαφορήσει, τὸν περιμένει μεγάλη τιμωρία. Ἐννοεῖται ἐὰν μεταδώσει τὰ Ἀχραντα Μυστήρια σ' ἐκείνους πὺν γνωρίζει καλὰ ὅτι δὲν ζοῦν ζωὴν χριστιανικήν.

(Συνεχίζεται)

121. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ., Ὁμιλ. ΠΒ', 788Ε, ΑΑΠ 69, 288.

122. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΔ', ΕΠΕ 18Α, 102.

123. Ἰ. Χρυσ. Ἐνθ' ἄν. σσ. 102-104.

124. Ἰ. Χρυσ. Περὶ Ἱεροσύνης, Λόγ. ΣΤ', 424Β-С, ΑΑΠ 6.

νουπόλεως, οἱ ὅποιοι ποικιλοτρόπως συνέβαλον εἰς τὴν πνευματικὴν ταύτην δόξαν εἴτε ἐμπνέοντες εἴτε ὑποστηρίζοντες τὴν κληρονομίαν τῆς ἀνατολικῆς χριστιανικῆς πνευματικότητος, αἰσθανόμεθα ἰδιαίτεραν τιμὴν καὶ προνόμιον ἀπευθυνόμενοι πρὸς ὑμᾶς διὰ τῶνδε τῶν Πατριαρχικῶν ἡμῶν Γραμμιάτων, ἐν πνεύματι εὐχαριστιῶν, συγχαρητηρίων καὶ εὐλογιῶν, πρὸς ἅπαντας τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὸ μνημειῶδες τοῦτο ἔργον.

»Οὐδόλως ἀμφιβάλλοντες ὅτι τὰ ἐπιλεγέντα κείμενα, συνταχθέντα ὑπὸ διακεκριμένων ἐπιστημόνων, περιγράφουν τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἐπέκεινα χρόνου ἀξίαν ἀπάντων τῶν ἐκτεθησομένων ἀντικειμένων, εὐλογοῦμεν ἀπὸ μέσης Πατριαρχικῆς καρδίας τὸ ἔργον καὶ ἀπευθύνουμεν καὶ αὐτίς τὰ συγχαρητήρια καὶ τὴν βαθεῖαν ἐκτίμησιν ἡμῶν, ἀπονέμοντες ὑμῖν ὀλόθυμον τὴν πατρικὴν καὶ Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν.

αὐτῆς Ἰανουαρίου κ'.

Ὁ νέος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας

Μετὰ ζωηρῶν ἐλπίδων καὶ μεγάλων προσδοκιῶν τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπληροφορήθη τὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς —πρωτοφανοῦς διὰ τὴν λαμπρότητα αὐτῆς καὶ τὴν εἰς αὐτὴν συγκέντρωσιν ἐκκλησιαστικῶν, θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν Ἡγετῶν καὶ πλήθους Χριστεπώνυμου πληρώματος—, ἐνθρονίσεως τοῦ νέου Προκαθημένου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Αἱ ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι αὐταὶ στηρίζονται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Μακαριώτατος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Πέτρος ὁ Ζ' εἶναι γνωστὸς διὰ τὴν σεμνότητα, τὴν θεολογικὴν μόρφωσιν, τὸν ἱεραποστολικὸν ζῆλον, τὴν σύνεσιν, τὸ νεανικὸν σφρίγος, τὴν γλωσσομάθειαν, τὴν πρόθεσιν συνεργασίας μετὰ τοῦ Πρωτοθρόνου ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ὑγιὲς οἰκουμενικὸν πνεῦμα καὶ τὸ ἀγωνιστικὸν φρόνημα τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ «Ἐκκλησία», ἥτις εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος θὰ συνεχίσῃ δημοσιεύουσα τὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐνθρονίσεως Αὐτοῦ, εὔχεται εἰς τὸν Μακ. Πάπαν καὶ Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας κ. Πέτρον Ζ' ἔτη πολλὰ καὶ πάσαν ἀπὸ Θεοῦ εὐλογίαν καὶ δύναμιν, διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ Οὗτος πάντας τοὺς εὐγενεῖς ὄραματισμούς Του, οἱ ὅποιοι μετὰ κρυσταλλίνης διαυγείας καὶ γλαφυρότητος προεβλήθησαν εἰς τὸν Ἐνθρονιστήριον

Λόγον Του καὶ εἰς τὰς εὐστόχους συνεντεύξεις Του, καὶ οὕτω νὰ προωθήσῃ τὴν ἐπιτυχή λύσιν τῶν μεγάλων προβλημάτων τοῦ Ἑλληνορθόξου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀκτινοβολίαν καὶ προβολὴν οὐ μόνον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου καὶ τῶν μεγάλων ἁγίων Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, ἀλλὰ καὶ τῆς καθ' ὅλου Ὀρθοδοξίας.

Ὀρθοδοξία καὶ Ἑλληνισμός

Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ συνῆλθε προσφάτως ἐν Ἀθήναις τὸ Β' Παγκόσμιον Συνέδριον, ὅπερ διοργανώθη ὑπὸ τοῦ «Κέντρου μελέτης καὶ ἀναπτύξεως τῶν Ἑλληνοαμερικανικῶν Σχέσεων». Θέμα τοῦ Συνεδρίου ἦτο «Ἡ Ὁρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας». Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Συνεδρίου τούτου, —εἰς τὸ ὅποιον εἰσηγητὰ ἦσαν διακεκριμένοι Ἱεράρχαι, Κληρικοί, Ἀκαδημαϊκοί, Πολιτικοί, Καθηγητὰ καὶ ἄλλαι προσωπικότητες—, προεβλήθη ἡ ἀνάγκη τῆς θεμελιώσεως πασῶν τῶν ἀνθρωπιστικῶν καὶ πολιτιστικῶν προσπαθειῶν ἐπὶ τοῦ ἑλληνορθόξου ἰδεώδους.

Ἰδιαίτερος πρέπει νὰ ἐξάρωμεν τὸ γεγονός τῆς ἐκπροσωπήσεως εἰς τὸ Συνέδριον φορέων τοῦ Ὀρθόξου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὅποιοι ὑπεβोधήθησαν τοὺς συνέδρους νὰ συνειδητοποιήσουν τὴν τεραστίαν ἐκπολιτιστικὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία συντελεῖται ἐν Ἀμερικῇ ὑπὸ τὴν ᾧθησιν τῆς Ὀρθόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, τοῦθ' ὅπερ ἐπανειλημμένως ἔχομεν ἐπισημάνει καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἐξαιρόντες τὴν θαυμασίαν καὶ πεφωτισμένην δράσιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Γέροντος πρ. Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου. Εἰς τὸ ὡς ἄνω Συνέδριον ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ δύο διακεκριμένων σκαπανέων τῆς ἐν τῷ ἑλληνορθόξῳ ἐκκλησιαστικῷ πλαισίῳ συντελουμένης ἐν Ἀμερικῇ ἀνακαινιστικῆς πνευματικῆς ἐργασίας. Πρὸς αὐτοὺς εἶναι συνηρημέναι αἱ δύο ἐπόμεναι παρατηρήσεις.

«Ἀλληλοπεριχώρησις»

Ὀρθοδοξίας καὶ Ἑλληνισμοῦ

Ἐν τῷ Συνεδρίῳ περὶ τῆς «Ὁρας τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας» ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Σπυρίδωνος, ὅστις συνεχίζει καὶ προωθεῖ μετὰ ζήλου τὸ ἔργον τοῦ Σεβ. Γέροντος Προκατόχου του, πα-

ρέστη ὁ Καθηγητὴς τοῦ ἐν Νέα Ἰερσέη Stockton College π. Δημήτριος Κωνσταντέλλος, ὁ ὁποῖος εἶναι γνωστὸς διὰ τὰ ἐξαιρέτα καὶ κλασσικὰ συγγράμματα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ἰδίως ἀναφέρονται εἰς τὸ ἀκτινοβόλον κοινωνικὸν ἔργον τοῦ Βυζαντίου καὶ εἰς τὰς καρποφόρους σχέσεις Ὁρθοδοξίας καὶ Ἑλληνισμοῦ. Ὁ π. Δημήτριος, ὁμιλῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ, εἶπεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς:

«Ὁ Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλὰ καὶ γενικότερα τῆς διασποράς, μιλώντας γιὰ Ὁρθοδοξία, ἐννοεῖ ὄχι μόνον τὴν πίστη, ἀλλὰ καὶ τὴν παρουσία τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐλληνικῆς παραδόσεως. Γιὰ μᾶς αὐτοὶ οἱ ὄροι συνάπτονται. Ὑπάρχει μιὰ ἀλληλοπεριχώρηση μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιβιώσει ὁ Ἕλληνας τῆς διασποράς ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία... Γι' αὐτὸ προσπαθοῦμε διὰ τῆς Ἐκκλησίας νὰ διατηρήσουμε τὴν ἐλληνικότητα. Δηλαδή νὰ διατηρήσουμε τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα, τὸ κοινωνικὸ ἦθος, τὸ οἰκογενειακὸ ἦθος, τὶς οἰκογενειακὰς ἀξίες. Ξέρετε, ἡ ἐλληνοαμερικανικὴ οἰκογένεια εἶναι δυνατὴ, στέκεται πολὺ καλά, σὲ σύγκριση μὲ τὶς οἰκογένειες ἄλλων μειονοτήτων, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἀμερικανῶν. Γιὰ παράδειγμα θὰ σᾶς πῶ, ὅτι τὰ διαζύγια στὶς ΗΠΑ ἔχουν φθάσει τὸ 50% ἐνῶ στὶς ἐλληνικὰς οἰκογένειες δὲν ξεπερνοῦν τὸ 12% ἐπὶ τῶν γάμων. Αὐτὸ ποῦ θέλω νὰ τονίσω εἶναι ἡ θρησκεία μας, οἱ παραδόσεις μας, τὰ ἰδανικά μας, οἱ ἀρχές μας ἔχουν στηρίξει τὴν ἐλληνικὴ οἰκογένεια...».

Τὸ Πατριαρχικὸν Ὁρθόδοξον Ἰνστιτούτον Berkeley Η.Π.Α.

Ἐν τῷ αὐτῷ Συνεδρίῳ ἐγένετο γνωστὴ καὶ ἡ λαμπρὰ ἐν Η.Π.Α. δρᾶσις τοῦ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ὁρθόδοξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀμερικῆς λειτουργοῦντος Πατριαρχικοῦ Ὁρθόδοξου Ἰνστιτούτου Berkeley Η.Π.Α.

Τὸ ἀκτινοβόλον τοῦτο Ἰδρυμα, ὅπερ ἐξεπροσωπήθη εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐκδήλωσιν περὶ τῆς «Ἔσθρας τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας» ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου καὶ δραστηριωτάτου Διευθυντοῦ αὐτοῦ κ. Ἀποστόλου Γ. Μανώλη, ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν προώθησιν σθεναρᾶς καὶ διαφωτιστικῆς Ὁρθόδοξου παρουσίας εἰς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν χώρον τῶν Ἠνωμένων Πολι-

τειῶν. Τὸ Ἰνστιτούτον τοῦτο, ὅπερ ἐπιδιώκει ὅπως ἀποτελῆ κέντρον μελέτης καὶ διαδόσεως τῆς Ὁρθόδοξου σκέψεως καὶ παραδόσεως, εἶναι σημαντικὸν μέλος τῆς «Ἀνωτάτης Θεολογικῆς Ἐνώσεως», ἣτις εἶναι κέντρον μεταπτυχιακῶν θεολογικῶν σπουδῶν 17 διαφορετικῶν δογμάτων καὶ προσφέρει ἔδαφος πρὸς διεκκλησιαστικὸν καὶ διαθρησκειακὸν διάλογον. Διὰ τῆς ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ ἰδρύσεως Ἐδρας Ἀλεξάνδρου Γ. Σπανοῦ πρὸς πραγματοποίησιν Ὁρθόδοξων Μελετῶν ἔχει καταστήθῃ δυνατόν νὰ διδάσκωνται τακτικῶς μεταπτυχιακὰ μαθήματα Ὁρθόδοξου ἱστορίας καὶ σκέψεως.

Τὸ Ἰνστιτούτον εἶναι «Πατριαρχικὸν Ἰδρυμα» δι' ἀποφάσεως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱεράς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ὑπάγεται ἐκκλησιαστικῶς εἰς αὐτό. Ἐχει πανορθόδοξον χαρακτήρα καὶ ἐκπροσωπεῖ ὀλόκληρον τὴν Ὁρθόδοξίαν, τοῦθ' ὅπερ ἀπεικονίζεται εἰς τὸ ὅτι ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ αὐτοῦ ἀντιπροσωπεύονται αἱ ποικίλαι Ὁρθόδοξοι παραδόσεις τῆς Ἀμερικῆς.

Τὸ Ἰνστιτούτον ὁργανώνει τόσον σειρὰν Διαλέξεων διακεκριμένων Ὁρθόδοξων μελετητῶν, προσελκυσσῶν εὐρῆα ἀκροατήρια ὁμοδόξων καὶ ἑτεροδόξων, ὅσον καὶ Συμπόσια διορθόδοξου καὶ οἰκουμενικοῦ χαρακτήρος. Ἡ διακεκριμένη Βιβλιοθήκη τοῦ Ἰνστιτούτου, ἣτις συλλέγει βιβλία, περιοδικὰ καὶ ἀρχεῖα, σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθόδοξίαν, περιλαμβάνει σήμερον 10.000 τόμων. Ὡσαύτως ἡ χορήγησις ὑποτροφιῶν διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν μεταπτυχιακῶν θεολογικῶν σπουδῶν καὶ ἡ ἔκδοσις τοῦ ἐνημερωτικοῦ Δελτίου «Ὁρθοδοξία», καὶ ἄλλων ἐντύπων καὶ βιβλίων, συντελοῦν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰνστιτούτου.

Αὕτη ὑποβοηθεῖται καὶ ὑπὸ πνευματικῶν συναντήσεων καὶ μυσταγωγικῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Ἄνετοι εἶναι οἱ ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ χώροι συγκεντρώσεων καὶ μελέτης.

Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἡ κ. Ἑλένη Λάμπρου· Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Γεώργιος Παϊδῆς· Γραμματεὺς ὁ Γερουσιαστὴς κ. Νικόλαος Πετροῦς· Ταμίας ὁ κ. Νικόλαος Τάροσον· Ἐφημέριος ὁ Αἰδεσιολογιώτατος π. Ἀναστάσιος Πασπαλιάρης.

Ἰωάννης Καλογήρου (†)

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ Θεολογικοὶ Κύκλοι τῆς καθ' ὅλου Ὁρθοδοξίας, ὡς καὶ ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν, μετὰ λύπης ἐπληροφόρηθησαν τὸ γεγονός, ὅτι αἱ Θεολογικαὶ Σχολαὶ τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης προέπεμψαν προσφάτως εἰς τὴν τελευταίαν κατοικίαν τῶν δύο ἐξ ἡμῶν μεταστάντα διακεκριμένα μέλη τῶν καὶ οὕτως ἐστερήθησαν τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν τῶν. Πρόκειται διὰ τοὺς Ἰωάννην Καλογήρου, Ὁμότιμον Καθηγητὴν τῆς δευτέρας καὶ Ἰωάννην Παναγόπουλον, Καθηγητὴν τῆς πρώτης Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ὁ ἀείμνηστος Ὁμότιμος Καθηγητὴς Ἰωάννης Καλογήρου διεκρίθη οὐ μόνον διὰ τὰς σπουδὰς, τὴν πανεπιστημιακὴν ἐξέλιξιν καὶ δρασίαν, τὴν πλουσίαν ἐκκλησιαστικὴν, ἐθνικὴν καὶ κοινωνικὴν προσφοράν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ συγγραφικὸν θεολογικὸν ἔργον του, ὅπερ κυρίως ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Δογμάτων, εἰς τὴν ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου προώθησιν τῆς ιδέας τῶν οἰκουμενικῶν διαλόγων, εἰς τὴν ἀναίρεσιν προκαταλήψεων καὶ παρεξηγήσεων τῶν ἑτεροδόξων καὶ εἰς τὴν ἔξαρσιν τῆς ὑπεροχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰ ζητήματα τῆς πίστεως καὶ τῆς ζωῆς. Ἰδιαιτέρως μάλιστα πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἡ συστηματικὴ μακρὰ ἐνασχόλησις τοῦ Καθηγητοῦ Ἰ. Καλογήρου τόσον περὶ τὸν διάλογον Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν, ὅσον καὶ περὶ τὴν θέσιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Μαρίας εἰς τὸ ἔργον τῆς Θείας Οἰκονομίας, τοῦθ' ὅπερ συνετέλεσεν εἰς τὴν παμψηφεί ἐκλογὴν του ὑπὸ τῆς ἐν Ρώμῃ Ποντιφικῆς Διεθνούς Μαρριανικῆς Ἀκαδημίας (Pontificia Academia Mariana Internationalis) ὡς ἀντεπιστέλλοντος μέλους αὐτῆς. Εἴη αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη!

Ἰωάννης Παναγόπουλος (†)

Ὁ Καθηγητὴς Ἰωάννης Παναγόπουλος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον εἰσέτι νέος, ἀφοῦ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἀντιμετώπισε τὰς ἐκ τῆς φοβερᾶς νόσου ὀδύνας μετὰ χριστιανικῆς ἡρωϊκῆς ὑπομονῆς καὶ ὀλοκληρωτικῆς παραδόσεως ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας καὶ τὰς ἀνεξιχνιάστους βουλὰς τοῦ Κυρίου. Ὁ προῶρος ἐξ ἡμῶν μεταστάς, ὅστις εἶχε γαλουγηθῆ πνευματικῶς καὶ θεολογικῶς εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ἐνεπνέετο πάντοτε ὑπὸ τῶν παραδό-

σεων αὐτῆς καὶ ὑπὸ τοῦ φατεινοῦ παραδείγματος ἐξαιρετῶν διδασκάλων καὶ διακεκριμένων συμφοιτητῶν.

Ὁ Ἰωάννης Παναγόπουλος διεκρίθη διὰ τὰς σπουδὰς του, διὰ τὴν λαμπρὰν δρᾶσίν του ἐν Ἑλλάδι, Γερμανίᾳ καὶ ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Ἰνστιτούτῳ (Bossey), διὰ τὸ ἐξαιρετὸν διδακτικὸν ἔργον του, διὰ τὴν καρποφόρον συμμετοχὴν του εἰς τοὺς οἰκουμενικοὺς διαλόγους, διὰ τὰ ἀνωτέρας ποιότητος θεολογικά του συγγράμματα καὶ ἰδίως διὰ τὸ ρηξικέλευθον ἐρμηνευτικὸν του ἔργον, ὅπερ ἰδιαιτέρως προέβαλλε τὴν Πατερικὴν Ἐρμηνευτικὴν, ἣτις ἐνεπνέετο ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Γνωσιολογίας καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ὁ ἀείμνηστος συνάδελφος ἐπεδίωκε νὰ ἀποκαλύψῃ τὰς κατηγορίας καὶ προϋποθέσεις τῆς ἐμψυχούσης τὸ ἐξηγητικὸν ἔργον τῶν Πατέρων λαμπρᾶς Θεολογίας τῶν, δοθέντος ὅτι, ὡς εὐστόχως οὗτος ἔχει ἐπισημάνει, «ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει τὸ ἀναμφισβήτητο προνόμιον νὰ διατηρῆ ὡς σήμερα ζωτικὴ καὶ ἀκέραιη σὲ ὅλες τὶς περιοχὰς τῆς θεολογικῆς, πνευματικῆς καὶ ἱστορικῆς τῆς ζωῆς, τὴν (θεολογικὴν) παράδοσιν αὐτὴ καὶ νὰ ζωογονῆται ἀνεξάντλητα ἀπὸ τὸν δυναμισμό της». Ὁ Ἰ. Παναγόπουλος ἰδιαιτέρως προέβαλλε τὴν ἐπίδρασιν «τῆς βιβλικῆς ἀποκαλύψεως στὴν διαμόρφωσιν ὄλων τῶν μορφῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ὅπως τῆς μοναστικῆς καὶ αἰσθητικῆς, τῆς λειτουργικῆς, εἰκονογραφικῆς, ὑμνογραφικῆς καὶ κανονικῆς παραδόσεως, ὅπως καὶ τῆς ἐρμηνείας τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀπὸ τὶς Οἰκουμενικὰς Συνόδους». Αὐτὰ ἐξηγούν διατὶ ἐξεδήλωνε τὴν ἀντίθεσίν του εἰς τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐρμηνευτικῆς εἰς ψευδοπροοδευτικὰς ἰδεολογικοπολιτικὰς σκοπιμότητας καὶ εἰς τὴν παραθεώρησιν τοῦ αἰτήματος, κατὰ τὸ ὅποιον εἰς τὴν ἐρμηνευτικὴν προσπάθειαν ἐντὸς τοῦ ἐκάστοτε ἱστορικοκοινωνικοῦ γίνεσθαι δὲν πρέπει νὰ παραθεωρῶνται ἢ δυναμικὴ ἐνέργεια τῆς παραδόσεως καὶ ὁ βιωματικὸς ἐμποτισμὸς τοῦ ἐρμηνευτοῦ ὑπ' αὐτῆς. Τὸ αἶτημα αὐτὸ — ὡς ἔχομεν ἐπανειλημμένως τονίσει — εἶναι καὶ αἶτημα τῆς νεωτέρας φιλοσοφικῆς Ἐρμηνευτικῆς (Schleiermacher, Dilthey, Heidegger, Gadamer). Κύριος τάξαι τὴν ψυχὴν τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Παναγοπούλου ἐν σκηναῖς δικαίων.

Ε. Δ. Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Τὸ Σαββατοκύριακο 22 καὶ 23 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε τὸ κατ' ἔτος συγκαλούμενο Θεολογικὸ Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας στὴν Φραγκαβίλλα Ἀμαλιάδος. Ἡ ἑναρξίς ἐγίνε τὸ Σάββατο στὸ Οἰκοτροφεῖον «Ἀπόστολος Παῦλος» Φραγκαβίλλας Ἀμαλιάδος, ἐνῶ ἡ πρωινὴ συνεδρία τῆς Κυριακῆς εἰς τὴν Αἶθουσαν τοῦ θρησκευτικοῦ Συλλόγου Ἀμαλιάδος «Ἡ Θεία Οἰκοδομή».

Γενικὸ θέμα τοῦ Συνεδρίου ἦταν: «Ποιμαντικὴ γάμου καὶ οἰκογενείας πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ 21ου αἰῶνα». Βασικὸς εἰσηγητὴς ὁ κ. Ἀλέξανδρος Σταυρόπουλος, Ἀναπληρωτὴς Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Στὸ Συνέδριο συμμετείχαν Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοὶ Θεολόγοι ἐξ Ἡλείας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Πάτρα, Κόρινθο, Τρίπολη, Καλαμάτα, Ζάκυνθο κ.λπ., μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Ἡλείας κ. Γερμανὸ καὶ Ἐρζεγοβίνης κ. Ἀθανάσιον Γιέφτιτς.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

1. Στὸ συνέδριο ἐγίνε παρουσίαση Ὁρθοδόξων θέσεων πάνω στὰ διαγραφόμενα προβλήματα τῆς οἰκογένειας ἀπὸ τὸν κύριο εἰσηγητή.

2. Ἐγίναν ἐπίκαιρες παρεμβάσεις σχετιζόμενες μὲ καιρία ἐρωτήματα τῆς ἐποχῆς μας, ὅπως πολιτικὸς γάμος, τηλεσυνουχέσια, προβλήματα δημιουργίας οἰκογένειας κ.τ.λ.

3. Ἐγίνε ἐκθεση πατερικῶν ἀπόψεων καὶ κατευθύνσεων γιὰ τὰ προβλήματα ποὺ ὑφίστανται οἱ σημερινὲς οἰκογένειες καὶ τονίστηκε ἡ ἀνάγκη προσωπικῆς διακριτικῆς μελέτης αὐτῶν.

4. Ἐγίναν προτάσεις γιὰ προσπάθειες διαμόρφωσης καὶ διάρθρωσης Γραφείων συμπάραστασης οἰκογένειας σὲ ἐπίπεδο Μητροπόλεων μὲ καταρτισμένο προσωπικό. Ἀπαραίτητοι ὄροι γι' αὐτὸ ἡ στάθμιση σημαντικῶν προβληματικῶν παραγόντων, καθὼς καὶ ἡ γνώση τοῦ προβλήματος ὡς ὅλου.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ:

1. Τὸ 96% τῶν ἐρωτηθέντων, σὲ σχετικὴ πρόσφατη ἐρευνα σὲ χώρες τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης, πιστοποίησε ὅτι διατηροῦν ὡς πρώτη ἀξία στὴ ζωὴ τους τὴν οἰκογένεια.

2. Διεπιστώθη ὅτι ὑπάρχουν προβλήματα στὴν οἰκογένεια, ποὺ πηγάζουν ἀπὸ τὴν σύγχρονη κοινωνία καὶ τὴν δομὴ τῆς καὶ εἶναι ἀποτελέσματα τοῦ ἀπόλυτου ἐγωκεντρισμοῦ καὶ ἀνθρωποκεντρισμοῦ.

3. Ἡ Ὁρθόδοξη οἰκογένεια ὑπερβαίνει τὰ προβλήματα σταυρικὰ καὶ ἀναστάσιμα μὲ θυσίες, χαρὲς καὶ λύπες, γιὰ τὴν θεωρεῖ ἑαυτὴν ὡς «μυστήριον ἀγάπης» καὶ «ἐκκλησία μικρά». Ἐτσι, ἀπαλλαγμένη ἀπὸ

θρησκοληψίες, ἠθικισμούς, εὐσεβισμούς καὶ ἠθικολογίες, συνιστᾷ συμβολικὴ εἰκόνα τῆς ἐκκλησίας καὶ σ' αὐτὴν ἀποτυπώνονται τὰ γνωρίσματά της: α) Ἐνότητα, β) Ἀγιότητα, γ) Καθολικότητα, δ) Ἀποστολικότητα, κυρίως δὲ ἡ Ἀγάπη.

4. Ὁ Ὁρθόδοξος γάμος ἐδράζεται σχηματικὰ στὴ διαχρονικὴ του διάσταση, στὴν κοινωνία του μὲ τὸν Θεὸ γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ζεύγους, στὴν διαπροσωπικὴ σχέση τῶν συζύγων, καὶ τέλος στὸ «ἀνοιγμα» τοῦ ζευγαριοῦ πρὸς τὰ παιδιά καὶ τὸν κόσμο.

5. Ἐτσι ἡ Ὁρθόδοξη οἰκογένεια καλεῖται Ἄνωθεν νὰ ἐκφράζει ἀενάως, σὲ μιὰ πρώτη κεντρομόλο στιγμὴ τῆς κοινωνίας της, καὶ νὰ ἐρευνᾷ τὴν ἐνότητα τῆς σχέσεώς της. Ἀπὸ τὴν μοναδικότητά της δέ, ἐμβαθύνοντας τὴν δική της καθολικότητα, ἐρχεται σὲ σχέση μὲ τὸ σύνολο τῶν Ὁρθοδόξων ζευγαριῶν. Σὲ μιὰ δευτέρη στιγμὴ κεντρόφυγο ἢ οἰκογένεια, ἔχοντας βρεῖ τὴν ταυτότητά της, τίθεται κατὰ μέρος γιὰ νὰ ἀνοίγει πρὸς τὸν Θεό, τὰ παιδιά καὶ τοὺς ἄλλους.

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΨΗΦΙΣΜΑ

Κληρὸς καὶ λαὸς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας σύσσωμοι συγκεντρωθήκαμε σήμερα Κυριακῆ τῶν Ἀπόκρεω (2 Μαρτίου 1997) στὴν Αἶθουσα Διαλέξεων Αἰγίου, γιὰ νὰ διακηρύξουμε:

1. Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου – πνευματικὴ καὶ σωματικὴ – εἶναι θεοδωρὸ ἀγαθὸ στὸν ἄνθρωπο, συνεπῶς καὶ ἀδιαπραγμάτευτο!

2. Καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς Πατρίδος μας, γιὰ τὴν ὁποία χύθηκαν ποταμοὶ αἵματος, εἶναι ἐπίσης ἀδιαπραγμάτευτη! Χωρὶς νὰ ἀρνοῦμεθα τὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα, θέλουμε νὰ εἴμεθα καὶ νὰ παραμείναμε κύριοι στὰ τοῦ Οἴκου μας. Δὲν ἀναγνωρίζουμε σὲ κανένα ξένο τὸ δικαίωμα νὰ καθορίζη τὰ τῆς ζωῆς μας καὶ νὰ μᾶς διαφεντεύη!

3. Ἡ Συνθήκη τοῦ Σένγκεν (Shengen) καταργεῖ τὴν αὐτονομία μιᾶς Χώρας, καθὼς ὑποτάσσει τὰ πάντα σὲ μιὰ Κεντρικὴ Διοίκηση, τῶν Βρυξελλῶν, καὶ σ' ἓνα ὑπερμεγέθη ἠλεκτρονικὸ ὑπολογιστῆ, τῶν Βρυξελλῶν ἐπίσης, τὸ ἐπονομαζόμενο «Θηρίο»!

4. Ἡ Συνθήκη τοῦ Σένγκεν ὀδηγεῖ ὑποχρεωτικῶς κάθε πολίτη στὸ ἠλεκτρονικὸ φακέλωμα! Τοῦτο θὰ καταστῇ δυνατὸν μὲ τὶς νέου τύπου ταυτότητες, ποὺ θὰ λάβουν σὲ λίγο ὅσοι προσχωρήσουν στὴ Συνθήκη τοῦ Σένγκεν!

5. Ὑπάρχει ἐκεῖ, δηλ. στὶς νέες ταυτότητες, πλὴν τοῦ πολυσυζητημένου ἀριθμοῦ 666, καὶ μιὰ μαγνητικὴ λωρίδα, ὅπου θὰ ἀναγράφονται στοιχεῖα ἀπὸ τὴν

προσωπική μας ζωή, χωρίς να είμεθα ικανοί να τὰ ἀναγνώσουμε!

6. Ἐν τούτοις τὰ στοιχεῖα αὐτὰ θὰ εἶναι στὴ διάθεση παραγόντων πέρα καὶ ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος! Ἄρα τίθεται αὐτομάτως καὶ θέμα ἐθνικῆς ἀσφαλείας!

7. Ἡ Κυβέρνησις, ἔπειτα ἀπὸ δισταγμοὺς καὶ ἀμφιταλαντεύσεις τεσσάρων χρόνων, σὲ καιροὺς ἀπεργιῶν καὶ κοινωνικῆς ἀναταραχῆς, πρωθεὶ ἑξαφνικὰ στὴ Βουλὴ πρὸς ψήφισιν τὸ σχέδιον Νόμου «περὶ προστασίας τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὴν ἐπεξεργασία δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτήρα», ὥστε ἔπειτα νὰ προχωρήσῃ στὴν κύρωση τῆς Συνθήκης τοῦ Σένγκεν!

8. Οἱ περὶ τὰ ἠλεκτρονικὰ ἐνδιατρίβοντες λέγουν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀκόμη σύστημα ἐπεξεργασίας δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτήρος μὲ ἠλεκτρονικὸ ὑπολογιστὴ, τὸ ὁποῖον νὰ εἶναι ἀπαρabiαστο! Παράδειγμα οἱ λεγόμενοι «χάκερς», οἱ ὁποῖοι «ἔσπασαν» τοὺς κωδικούς ἀριθμοὺς τῆς Ν.Α.Σ.Α. καὶ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Πενταγώνου καὶ κατῴρθωσαν νὰ ἀναγνώσουν ἀπόρρητα στοιχεῖα τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Ἀεροναυτικῆς καὶ Διαστήματος, καθὼς ἐπίσης καὶ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Πενταγώνου!

9. Ἐπομένως μὲ τίς διατάξεις τῆς Συνθήκης τοῦ Σένγκεν καὶ τὸ ἠλεκτρονικὸ φακέλωμα παραβιάζεται ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου καὶ προσβάλλεται ἡ προσωπικότης!

10. Τὰ κόμματα τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, πλὴν τῆς Ν.Δ., κατεδίκασαν τὸ Νομοσχέδιο καὶ δήλωσαν ὅτι θὰ τὸ καταψηφίσουν! Ὁ Βουλευτὴς τοῦ ΠΑΣΟΚ κ. Γ.-Ἄ. Μαγκάκης, ὡς Ὑπουργὸς παλαιότερα, εἶχε δηλώσει: «Οἱ κίνδυνοι ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς Συνθήκης εἶναι μεγάλοι, διότι ἡ ζωὴ τῶν πολιτῶν κινδυνεύει νὰ γίνῃ κοινὸ ἀνάγνωσμα ἀπὸ τὴν συνένωση ἀρχείων, ὅπως ἰατρικῶν, φορολογικῶν, δικαστικῶν ἀκόμα καὶ πολιτικῶν»!

11. Χῶρες ὅπως ἡ Μεγάλῃ Βρετανία καὶ ἡ Ἰρλανδία ἀρνήθηκαν ἤδη νὰ προσχωρήσουν στὴ Συνθήκη τοῦ Σένγκεν. Μεγάλῃ ἀναταραχῇ παρατηρεῖται τὴν ὥρην καὶ στὴν Ἰταλία!

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ζητᾶμε ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση νὰ ἀποσύρῃ ἀμέσως ἀπὸ τὴ Βουλὴ τὸ ἐπίμαχο Νομοσχέδιο. Τὰ Μέσα Μαζικῆς Ἐνημερώσεως καλοῦνται νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸ ζήτημα καὶ νὰ φωτίσουν τὸν Ἑλληνικὸ Λαό! Ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ Βοστίτσα καὶ τὰ ἡρωϊκὰ Καλάβρυτα καλοῦμε σὲ ἐργήγορση τὸν Ἑλληνικὸ Λαό! Ἀδελφοὶ Ἕλληνες, στώμεν καλῶς! Κινδυνεύουν καὶ οἱ προσωπικῆς μας ἐλευθερίες καὶ ἡ ἐθνικὴ μας ἀξιοπρέπεια!

† Ὁ Μητροπολίτης Καλαβρύτων
καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ὁ ἱερός κληρὸς καὶ
ὁ εὐσεβὴς λαὸς τῆς ἐπαρχίας μας.
Ἐπονται ὑπογραφεὶς

Ἴερά Μητρόπολις Κορίνθου

Ἡ Ἀποστολικὴ Μητρόπολις τῆς Κορίνθου, πάντο-

τε μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Παντελεήμονος, ἔδωσε καὶ ἐφέτος 61 Βιβλιάρια τῶν 50.000 δρχ. ἤτοι ποσὸν 3.050.000 δρχ. διὰ τὴν προικοδότησιν ἀπόρων ἀγάμων κορασιδῶν τοῦ Νομοῦ.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐκδήλωση ἐγίνε στὶς 16 Φεβρουαρίου μὲ τὸν καθιερωμένον ἑσπερινὸν πρὸς τιμὴν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης, γιὰ ὁδοφορὰ εἰς τὸν περιλαμπρὸν Ναὸν «ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ» τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Γηροκομείου Ἀνδρῶν.

Τὴν ἀνωτέρω ἐκδήλωση παρακολούθησε πλῆθος κόσμου ἐν μέσῳ συγκινήσεων ἀπὸ τὰ μικρὰ κορίτσια.
(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἰνστιτούτον Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου

Ὅπως ἔχει ἤδη γίνῃ γνωστὸ, ἀρχισε ἀπὸ τὸ χειμερινὸ ἐξάμηνο 1995/96 καὶ λειτουργεῖ μὲ ἐπιτυχία στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Μονάχου Τμῆμα Ὁρθοδόξου Θεολογίας, στὸ ὁποῖο διδάσκουν τέσσαρες ὀρθόδοξοι καθηγητῆς καὶ δύο ἐπιστημονικοὶ συνεργάτες. Μέχρι καὶ τὸ χειμερινὸ ἐξάμηνο 1996/97 ἐνεγράφησαν 24 (κυρίως ὀρθόδοξοι) φοιτητῆς διαφόρων ἐθνικοτήτων. Οἱ ὀρθόδοξοι καθηγητῆς καλύπτουν τοὺς βασικοὺς κλάδους: Κανὴ Διαθήκη στὰ πλαίσια τῆς Βιβλικῆς Θεολογίας, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ Πατρολογία στὰ πλαίσια τῆς Ἱστορικῆς Θεολογίας, Δογματικὴ καὶ Ἠθικὴ στὰ πλαίσια τῆς Συστηματικῆς Θεολογίας καὶ Λειτουργικὴ στὰ πλαίσια τῆς Πρακτικῆς Θεολογίας.

Στὸ Τμῆμα Ὁρθοδόξου Θεολογίας μποροῦν νὰ σπουδάσουν οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον λυκείου καὶ νὰ λάβουν πτυχίον Ὁρθοδόξου Θεολογίας. Οἱ ἐγγραφῆς γιὰ τὸ θερινὸ ἐξάμηνο (2 Μαΐου - 31 Ἰουλίου) διενεργοῦνται κατὰ τὸ μῆνα Ἀπρίλιο, γιὰ δὲ τὸ χειμερινὸ ἐξάμηνο (1 Νοεμβρίου - 28/9 Φεβρουαρίου) κατὰ τὸ μῆνα Ὀκτώβριον ἐκάστου ἔτους στὴν Ὑπηρεσία Ἀλλοδαπῶν τοῦ Παν/μίου. Σημειώνεται ὅτι γιὰ ἐνδιαφερομένους ἀπὸ χῶρες ἐκτὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ἢ προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως γιὰ ἐγγραφή στὸ θερινὸ ἐξάμηνο εἶναι ἡ 15ῃ Ἰανουαρίου καὶ στὸ χειμερινὸ ἡ 15ῃ Ἰουλίου κάθε ἔτους.

Ἀναφορικὰ μὲ τὴν γερμανικὴ γλώσσα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ πρωταρχικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐγγραφή, πρέπει, ὅσοι δὲν κατέχουν κάποιο ἀποδεικτικὸ ἱκανοποιητικὸν ἐπίπεδον, νὰ συμμετάσχουν στὶς ἐξετάσεις γλώσσας τοῦ Πανεπιστημίου, ποὺ διενεργοῦνται γιὰ μὲν τὸ θερινὸ ἐξάμηνο περὶ τὸ τέλος Μαρτίου, γιὰ δὲ τὸ χειμερινὸ ἐξάμηνο περὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους.

Περὶσσότερες πληροφορίες δίδονται ἀπὸ τὶς ἀκόλουθες ὑπηρεσίες: Studentenkantlei, Τηλ.: (089) 2180 2337 ἢ Hochschulzugang, Τηλ.: (089) 2180 2216, ποὺ στεγάζονται στὸ κεντρικὸ κτίριον τοῦ Πανεπιστημίου (Geschwister-Scholl-Platz 1, D-80539 München, Germany) καθὼς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτον Ὁρθοδόξου Θεολογίας στὸ Τηλ. (& Fax) 0049-89-2180 2198 ἢ

στη διεύθυνση: Institut für Orthodoxe Theologie der Universität München, Ludwigstrasse 29, D-80539 München Germany.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ ἡλικίας 79 ἐτῶν διαπρεπῆς ΡΚαθολικὸς Ἱερεὺς, Θεολόγος καὶ Φιλόσοφος Ὁμότιμος Καθηγητὴς Eugen Biser, — ὅστις εἶναι Κοσμήτωρ (Decanus) τῆς «Τάξεως Γενικῆς Θεολογίας» (Classis Theologiae Universalis) ἐν τῇ «Εὐρωπαϊκῇ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν» (Academia Scientiarum et Artium Europaea), καὶ ἔχει ἤδη προβληθῆ ἐν τῷ περιοδικῷ «Θεολογία» ὡς συγγραφεὺς βαθυστοχάστων ἔργων, τὰ ὁποῖα προβάλλουν καὶ τὴν Ὁρθόδοξον μυστικὴν παράδοσιν καὶ εἰκονογραφίαν—, ἐτιμῆθαι προσφάτως ἐν Μονάχῳ ὑπὸ τῆς «ΡΚαθολικῆς Ἀκαδημίας τῆς Βαυαρίας» διὰ τοῦ «βραβείου Ρομάνο Γκουαρντίνι» (Romano Guardini-Preis). Ἡ διάκρισις αὐτῆ ἀπονέμεται εἰς προσωπικότητας, αἱ ὁποῖαι καθ' ὑποδειγματικὸν τρόπον ἐρμηνεύουν ἀπὸ χριστιανικῆς σκοπιᾶς τὴν σύγχρονον ἐποχὴν καὶ τὸν σύγχρονον κόσμον. Τοῦτο πράττει ὁ Eugen Biser ἀπὸ δεκαετιῶν οὐ μόνον διὰ τῶν βιβλίων του, ἀλλὰ καὶ διὰ κηρυγμάτων, ραδιοτηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν, συμποσίων, συζητήσεων στρογγυλῆς τραπέζης καὶ τῶν λαμπρῶν εισηγήσεων του ἐν ταῖς συνεδρίαις τόσοσιν τῆς Θεολογικῆς «Τάξεως», ὅσον καὶ τῆς Ὀλομελείας ἐν τῇ «Εὐρωπαϊκῇ Ἀκαδημίᾳ». Ὁ διαπρεπῆς θεολόγος καὶ φιλόσοφος ἀπὸ τοῦ 1974 μέχρι τοῦ 1986 κατεῖχεν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου τὴν αὐτὴν ἔδραν, τὴν ὁποῖαν κατεῖχε παλαιότερον καὶ ὁ Romano Guardini, ἦτοι τὴν ἔδραν τῆς «Χριστιανικῆς Κοσμοθεωρίας καὶ Φιλοσοφίας τῆς Θρησκείας».

—Τὸ ἐν Γερμανίᾳ «(Ρ)Καθολικὸν Ἰνστιτούτον διὰ τὴν Ἐπικοινωνίαν» καὶ ἡ «(Ρ)Καθολικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὰ φιλμ» προέβαλον προσφάτως τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδόμενον ἀπὸ ἐτῶν ἐξαίρετον περιοδικὸν «Film-Dienst». Τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὴν «συστηματικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀναγνώστων» διὰ τὴν ὑγίαν παρακολούθησιν ταινιῶν κινηματογράφου, τηλεοράσεως καὶ video. Τὸ σύνθημα τοῦ δεκαπενθημέρου περιοδικοῦ εἶναι «κριτικῶς νὰ βλέπωμεν, κριτικῶς νὰ ἀκούωμεν, κριτικῶς νὰ σκεπτόμεθα».

—Ἐν Regensburg τῆς Γερμανίας ὠργανώθη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν τῆς περιοχῆς Συμπόσιον μὲ θέμα: «Τέχνη καὶ Ἐκκλησία» (Kunst und Kirche).

—Καθ' ἃ ἐπληροφορήθημεν ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Süddeutsche Zeitung», ἐν Garmisch-Partenkirchen τῆς Βαυαρίας ἐξουδετερώθη ἡ ἀντίδρασις ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀπέκρουον τὸ νὰ ὑπηρετοῦν καὶ νεάνιδες παραπλεύρως πρὸς νέους παρὰ τὸ ἰ. θυσιαστήριον κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Θείας Λειτουργίας. Οὕτως ὑπηρετοῦν ἤδη νεάνιδες ὡς «Ministrantinnen». Ἡ ἔρις, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ministrantinnen-

streit», ἀπασχόλησε, ἐξογκωθεῖσα, καὶ τὰ Μαζικὰ Μέσα Ἐπικοινωνίας.

Ε.Θ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὸ περιοδικὸν οἰκουμενικῆς ἐνημερώσεως ΚΝΑ (= Katholische Nachrichten Agentur) μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος εἰς δηλώσεις του ἐν Φαναρίῳ πρὸς ἐκπροσώπους τοῦ Τύπου, οἵτινες ἐπεσκέφθησαν Αὐτὸν ἐξ ἀφορμῆς τῆς κατὰ τὸ τέλος Ἰουνίου συγκληθησομένης ἐν Graz (Αὐστρία) Β' Εὐρωπαϊκῆς Οἰκουμενικῆς Συνελεύσεως, ἐξέφρασεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν μεγάλην ἐλπίδα του, ὅτι προσεχῶς ἡ ΡΚαθολικὴ Ἐκκλησία θὰ γίνῃ πλήρες μέλος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Προσέθεσεν, ὅτι «ἐκ τοῦ θελήματος τοῦ κοινοῦ Κυρίου, Ἰησοῦ Χριστοῦ» ἐξαρτᾶται ὁ χρόνος τῆς «πλήρους μελλοντικῆς ἐνώσεως τῶν Χριστιανῶν» καὶ ὅτι πᾶς ἐκφραζόμενος ἐναντίον τῆς ἐπιθυμητῆς ἐνώσεως ταύτης, ἐνεργεῖ ἐναντίον τοῦ θελήματος τοῦ Κυρίου.

Ὁ Σεπτὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐπεσήμανεν ἐπίσης, ὅτι μερικοὶ ἔχουν ἀπολέσει τὸ ὄραμα τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος. «Μερικοὶ —εἶπεν— ἔχουν ἐξελιχθῆ εἰς ἐπαγγελματίας οἰκουμενιστὰς καὶ εἰς γραφειοκράτας». Δι' αὐτὸ οὗτοι καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν συντελοῦν εἰς τὸ νὰ ἀπόλλυται ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου καὶ νὰ ἀσχολῆται τοῦτο περὶ θέματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀσχολοῦνται καὶ ἄλλοι ὄργανισμοί. Οἱ ἐπιλείμενοι ἑορτασμοὶ τῆς 50ετηρίδος τοῦ Π.Σ.Ε. πρέπει νὰ τὸ ὀδηγήσουν εἰς αὐτοκριτικὴν καὶ ἀναθεώρησιν τῶν στόχων του.

Ἐξ ἄλλου ὁ Προκαθήμενος τῆς Πρωτοθρόνου ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐτόνισεν, ὅτι τὸ μέγα πρόβλημα ἐν τῇ Οἰκουμένῃ εἶναι τὸ Παπικὸν Πρωτεῖον. Ὡσαύτως τὸ πρόβλημα τῆς Οὐνίας εἶναι μέγα ἐμπόδιον εἰς τὴν πρόοδον τοῦ Ἐπισημοῦ Διαλόγου μεταξὺ ΡΚαθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐπειτα ὁ Διάλογος μετὰ τοῦ Ἰσλάμ καὶ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ πρέπει, κατὰ τὸν Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, ὅχι μόνον νὰ συνεχισθῆ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐντατικοποιηθῆ (ΚΝΑ, 25.2.1997, σ. 2).

—Ὁ Πρόεδρος τῆς ΡΚαθολικῆς Ὁργανώσεως «Cor Unum» Ἀρχιεπίσκοπος Paul Josef Cordes ἐπεσήμανε προσφάτως ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦ «προσηλυτισμοῦ» ἐξακολουθεῖ νὰ δυσχεραίνῃ τὰς σχέσεις μεταξὺ τῆς ΡΚαθολικῆς καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ προσφερομένη ὑπὸ τῶν ΡΚαθολικῶν ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια εἰς τὴν Ρωσίαν δημιουργεῖ προσηλυτιστικὰς τάσεις, τοῦθ' ὅπερ δημιουργεῖ ἀγωνίαν εἰς τοὺς Ὁρθοδόξους Ρώσους (L' Osservatore Romano, γερμ. ἐκδ., 14.2.1997, σ. 2).

Ε. Θ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Γαβριηλίας Μοναχής, Η ΑΣΚΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
– Γερónτισσα Γαβριηλία Παπαγιάννη (1897-1992),
Σειρά «Τάλαντο», α΄ έκδ. Δεκ. 1996, β΄ έκδ. Φε-
βρ. 1997, σσ. 464.

Μέσα στα βιβλία που κυκλοφόρησαν στις αρχές του 1997 είναι κι ένα που θα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα. Τò χρεωστούμε στις δραστήριες Έκδόσεις «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ». Ένα βιβλίο που μέσα σε ένα μήνα εξάντλησε την α΄ έκδοσή του και ανατυπώθηκε. Έχει τίτλο που ξαφνιάζει και μιὰ θεματολογία που πραγματικά έλειπε. Τήν πλουσιώτατη ζωή, τήν όντως σπάνια και εξαιρετική ιεραποστολική δράση και τέλος τήν πνευματική παρακαταθήκη ενός γνησίου τέκνου, ή μάλλον μιās γνησίας θυγατέρας τής Όρθοδόξου Έκκλησίας μας – τής Μητέρας Γαβριηλίας Παπαγιάννη.

Τò βιβλίο, γραμμένο σε άπλή και άμεση γλώσσα, περιέχει μεταξύ άλλων τή Βιογραφία, τς Όμιλίες και τ΄ Άποφθέγματα της καθώς και τήν όντως συγκλονιστική Άλληλογραφία της.

Η Βιογραφία της, σκιαγραφημένη σχεδόν έξ ολοκλήρου από τήν ίδια, χάρη στα γράμματά της, μάς πηγαίνει πρώτα στη γενέτειρά της, τήν Κωνσταντινούπολη των αρχών του αιώνας κι από κει αρχίζει σιγά-σιγά να ξετυλίγει τόν μίτο τής ξενάγησής μας. Μετά τήν Καταστροφή του 1922 τήν βρίσκουμε σάν τή δεύτερη Έλληνίδα φοιτήτρια του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου τής Θεσσαλονίκης, στη Φιλοσοφική Σχολή, με Καθηγητές τούς Δ. Γληνό, Γ. Άποστολάκη, Μ. Τριανταφυλλίδη και Άλ. Δελμούζο. Τήν ακολουθούμε στην Άγγλία όπου πήγε μέ... «μιὰ χάρινη λίρα», όπως διαβάζουμε. Έκει έμεινε όλα τὰ χρόνια του Πολέμου, όπου σπούδασε κι άπεφοίτησε τò 1946 ως Φυσιοθεραπεύτρια. Ήταν ένα από τὰ τρία διπλώματά της.

Μέσα από τς σελίδες του βιβλίου ανακαλύπτουμε, πολλές φορές εκπληκτοι, μιάν άπίστευτη ιεραποστολική δράση σε Άσία, Άμερική, Άφρική κι Εύρωπη, μιὰ προσφορά αγάπης ενός ανθρώπου που ξεκίνησε *όλομόναχος, τελείως ανάργυρος*, πάνω σε άπάτητα για τήν εποχή εκείνη «μονοπάτια», *με οδηγò τήν αγάπη του Χριστού και τήν άπόλυτη ύπακοή στο θέλημα του*, όπως έλεγε.

Διαβάζουμε ότι ξεκίνησε ως λαϊκή στην αρχή κι ότι πολò άργότερα έκαρη Μοναχή στην Ίερά Μονή τής Βηθανίας στα Ίεροσόλυμα. Πάντως δέν μπορούμε να μñ αναρωτηθούμε πώς και γιατί έμεινε τόσο καλά κρυμμένη από τὰ μάτια των συμπατριωτών της μιὰ τέτοια ζωή, ένα τέτοιο ανάστημα, τή στιγμή μάλιστα που άλλες Όμολογίες προβάλλουν συστηματικά

τὰ δικά τους τέκνα... Έντούτοις γνώρισε και γνωρίστηκε από μεγάλες διεθνείς προσωπικότητες του αιώνα μας. Άναφέρονται μερικά όνόματα: π. Σωφρόνιο του Essex, Γέροντα Άμφιλόχιο τής Πάτμου, Άρχιεπίσκοπο Άλβανίας Άναστάσιο, Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη, π. Χρυσόστομο Παπασαραντόπουλο, π. Θεοδόσιο ήγούμενο Μονής Βηθανίας, Martin Luther King, Μητέρα Θηρεσία, Nehru, Indira Gandhi, Rabindranath Tagore, Rose Kennedy, Helen Keller, Baba Amte.

Αυτό που θα ήθελα να εκφράσω είναι τò συναίσθημα που μου προκάλεσε ή άνάγνωση του βιβλίου αυτού: τήν έντονη επιθυμία μιās δεύτερης και μιās τρίτης άνάγνωσης. Και κάτι άλλο που ταυτίζεται με μιὰ φράση που διάβασα στις τελευταίες του γραμμές: *ή όλη εργασία ήταν, όσο διήρκεσε, μιὰ καθ΄ όλα συντριπτική έμπειρία, μιὰ διαρκής και επώδυνη υπενθύμιση τής αξιολύπητης φτώχειας και μηδαμινότητάς μας μπροστά στην μεγαλωσύνη τής ψυχής και τής καρδιάς της...*

Νομίζω ότι δέν χρειάζεται να σημειώσω άλλα για τò βιβλίο αυτό. Θα προτιμήσω να τελειώσω παραθέτοντας μερικά άποσπάσματα των Όμιλιών και των Άποφθεγμάτων τής Μοναχής Γαβριηλίας:

«Όλοι με άγχος! Τί τρέχει εδώ; Κάτι τι... Χάθηκε ή έννοια τής Χαράς. Είναι πολò σοβαρό! Έκει στην Ίνδια, περιμένουν τόν Χριστό και μ΄ αυτήν τήν άναμονή, περιμένουν χαρούμενα. Έμεις Τόν “έχουμε” και Τόν άντικατοπιρίζουμε. Είμεθα πολò ένοχοι. Φοβερά ένοχοι. Άφου είμαι ύποτακτική στο Θέλημα του Θεού, δέν μπορώ να πάθω... άγχος».

«Όυτε που πās, ούτε τί κάνεις, ούτε πώς ζεις, ούτε αν βοηθείς τούς άλλους. Ένα έχει σημασία. Τò Ποιόν και τò Ποσόν τής Άγάπης που δίνεις παντού. Χωρίς διακρίσεις».

«Άν ήταν Παρών και Όρατòς ό Κύριος, τί θα έκανες; Θα έκανες αυτό; Άν ήταν Παρών, θα έκανες τò άλλο; Κι αυτό, σε φυλάει από κάθε άμαρτία».

«Άμα γίνουμε έμεις ό καθρέφτης όπου βλέπει ό Άλλος τò πρόσωπό του, κι αυτός ό καθρέφτης είναι χαρούμενος, δέν μπορεί παρò να δει κι εκείνος κάτι».

«Τρία πράγματα χρειαζόμαστε. Πρώτον Πίστη, δεύτερον Πίστη, τρίτον Πίστη».

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΛΕΚΚΟΣ

Κυριακού Μελιγγούτου, ΠΕΡΙ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΣ, Έκδ.

«Έπί χάρτου», Άθήνα 1996, σελ. 5+64 (έπιμ. Κων. και Εύφ. Παπαθανασίου).

Είναι ή πρώτη έκδοση «Έπί χάρτου» που φτάνει

στά χέρια μου. Και είναι μια έκδοση έντυπωσιακή, πράγματι. Προσφέρεται και το θέμα, «Περί χρονολογίας», αλλά και ο συγγραφέας του το καθιστά περιεργό είδος: και για τη γλώσσα του και για τα στοιχεία που μας δίνει και είναι πάντα επίκαιρα. Όταν υπογράφει στον πρόλόγο του «Τοῖς ἐντευξομένοις τῶν Ἑλλήνων», ὡς «Κυριακὸς Ἰω(άννης), τοῦτίπλην Μελιόρτυτος ὁ Θεσσαλονικεὺς», σὲ συναρπάζει πολυλαπλῶς καὶ θέλεις νὰ τὸ καταπιεῖς, ὄντως. Καὶ ἡ σημερινὴ έκδοση (γιὰ τὴν ὁποία πρέπει νὰ συγχαροῦμε πρῶτα τὸν κ. καὶ τὴν κ. **Κ. Παπαθανασίου**, πού εἶχαν τὴ φιλολογικὴ ἐπιμέλεια, καὶ ὕστερα τὸν κ. **Μπ. Λέγγα**, πού εἶχε τὴν ἐκδοτικὴ-τυπογραφικὴ ἐπιμέλεια), εἶναι τόσο γοητευτικὴ, πού νομίζει κανεὶς πὼς ἔγινε «Ἐν Ὀδησσῷ, 1835, Μηνὶ Δεκεμβρίῳ!» Δὲν εἶναι τὸ ἀρχαῖο, πού τὸ θαυμάζουμε, ἀλλὰ τὸ παλαιό, πού τὸ πονάμε! Αὐτὸς ὁ Θεσσαλονικεὺς εἶναι ὄντως Μελιόρτυτος, καὶ ἄξιζε τὴν ἐπιμελημένη αὐτὴ έκδοση, καὶ μὲ τὸ παραπάνω.

Ὅπως θὰ ἰδεῖ ὁ φιλομαθὴς καὶ φιλότεχνος ἀναγνώστης, τὸ βιβλίον (ἐκδιδόμενον στὴν Ὀδησσό, τὸ 1835, «ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Σχολῆς τῶν ἀποίκων Ἑλλήνων ἐμπόρων») ἀποτελεῖ μόνον τὸ α' Μῆρος τοῦ βιβλίου «Χρονολογία ἱστορικὴ» τοῦ Κυριακοῦ Μελιόρτυτου. Οἱ σημερινοὶ ἐκδότες ἀπέσπασαν αὐτὸ τὸ πολὺ ἐνδιαφέρον τμήμα τοῦ ἔργου καὶ τὸ ἐκδίδουν ξεχωριστά, μὲ τὸν τίτλον «Περί Χρονολογίας». Ὅπως σημειώνεται στὸ Ἐπίμετρο - Ἐπιλεγόμενα τῶν ἐκδοτῶν, «τὸ Περί Χρονολογίας ἀποτελεῖται ἀπὸ δεκαεπτὰ κεφάλαια καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὰ θέματα τοῦ χρόνου, τῶν ὥρῶν, τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νύχτας, τῆς ἑβδομάδας, τῶν ἐποχῶν, τοῦ ἔτους καὶ ἐκθέτει τὰ γεγονότα κατὰ διάφορες ἐποχάς. Ἐπιδίωξη τοῦ συγγραφέα εἶναι νὰ καλύψει κάθε περιοχὴ τοῦ ἐπιστητοῦ πού σχετίζεται μὲ τὸ χρόνο, καὶ γι' αὐτὸ γράφει καὶ περὶ **Μουσικῆς**. Χαρακτηριστικὸ, ἐπίσης, εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ξεκινάει μὲ τὴν φράση «Θεὸς ὁ δημιουργὸς πάντων ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων...» καὶ ὁλοκληρώνει μὲ τὸ κεφάλαιο περὶ **Συντελείας τοῦ κόσμου**, κατ' ἐξοχὴν θεολογικὸ καὶ ἐσχατολογικὸ θέμα». Τὰ ἐπιλεγόμενα, πού πρέπει νὰ διαβαστοῦν ὡς Προλεγόμενα, μᾶς εἰσάγουν στὸν κόσμον τῆς ἐποχῆς καὶ στὰ θέματα τοῦ βιβλίου, τὸ ὁποῖο ἐκδίδεται σὲ καθαρὴ καὶ διορθωμένη ἐν πολλοῖς φωτογραφικὴ έκδοση (ἀχνὰ ἢ σπασμένα στοιχεῖα), ἀλλὰ δίχως ἐπεμβάσεις πού θ' ἀλλοίωσαν τὴν εἰκόνα τοῦ πρωτοτύπου. Στὸ τέλος δημοσιεύεται καὶ «τῶν παρατηρηθέντων τυπογραφικῶν ἀμαρτημάτων διόρθωσις».

Μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ τονιστεῖ ἐδῶ, πὼς, πέρα ἀπὸ τὴν χρησιμότητα τοῦ βιβλίου, πού ἀποτελεῖ μὴ ὠραία Εἰσαγωγή στὸ χρόνο καὶ στὰ προβλήματα του, ἡ μορφή του ἢ ἐκδοτικὴ μᾶς γοητεύει, προσφέροντάς μας εὐχάριστη μελέτη τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σύμπαντος. Μιὰ έκδοση μὲ πολὺ μεράκι. Εὐγε!

Π. Β. ΠΑΣΧΟΣ

Ἀρχιμανδρίτου **Εὐσεβίου Βίττη**, **ΕΠΨΑΥΣΕΙΣ ΑΚΡΩ ΔΑΚΤΥΛΩ**, ἔκδ. Π. Πουρναρᾶ, Θεσσαλονίκη 1996, σελ. 284.

Θεωρῶ πολὺ καλὴ τὴν ἰδέαν τοῦ συγγραφέα καὶ τὴν προσπάθειαν τοῦ ἐκδότη, νὰ συγκεντρώσουν τὰ καλύτερα δοκίμια - μελετήματα τοῦ ἐρημίτου Μοναχοῦ **π. Εὐσεβίου** καὶ νὰ τὰ προσφέρουν σὲ μιὰ κομψὴ έκδοση. Ἡ ἐπιτυχία τους ὅταν πρωτοδημοσιεύτηκαν ἔγινε φήμη καὶ ἔκαμε φτερά, οἱ ἀναγνώστες τὰ ζητοῦσαν σὲ βιβλίον, ἀλλὰ ὁ συγγραφέας τους, μὲ τὴν γνωστὴ μετριοφροσύνη του, ὅλο καὶ τὸ παρέπεμπε στὸ μέλλον. Τώρα, πού ἦρθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, μποροῦν οἱ ἀναγνώστες νὰ χαροῦν ἑπτὰ συγκλονιστικὰ κείμενα, βαθύτατα πνευματικά, ὑπεύθυνα, μὲ συμμετοχὴ καὶ ἀγωνία τοῦ γράφοντος γιὰ τὰ θέματα τῶν δοκιμίων. Ἐπτὰ δοκίμια, πού δὲν γράφονται γιὰ νὰ γεμίσουν ἀδιάφορα σελίδες, μὰ νὰ συνομιλήσουν μὲ τὸν καλοπροαίρετον ἀναγνώστη τους. Ἀναφέρω τοὺς τίτλους τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν κειμένων:

1. Ἀγωγή εἰς ἐλευθερίαν, σελ. 9-42.
2. Ἡ (Δια)μαρτυρία τῆς φθορᾶς τῶν λέξεων, σελ. 43-86.
3. Ἡ συνάντηση, σελ. 87-114.
4. Ὁ χωρισμός, σελ. 115-130.
5. Ὁ χρόνος κ' ἐγώ, σελ. 131-212.
6. Γιὰ μιὰ βαθύτερη βίωση τῆς νηστείας, σελ. 213-234.
7. Ὁ «λόγος» τῶν Πατέρων τῆς Ἐρήμου, σελ. 235-283.

Οἱ ἀπόψεις τοῦ σ. εἶναι πολλὲς φορὲς πρωτότυπες, ἀλλὰ ὅταν τις σκεφτεῖ κανεὶς καὶ τις ἰδεῖ ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τοῦ πατερικοῦ καὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ τους περιεχομένου, θὰ τοῦ φανοῦν πολὺ παραδοσιακῆς. Ὁ π. Εὐσεβίος δένει τὸ νῆμα τοῦ σύγχρονου θεολογικοῦ λόγου καὶ δοκιμίου μὲ τὴν παλιὰ παράδοση, τὴν γνήσια ἐκκλησιαστικὴ μόνον πού χρησιμοποιεῖ σύγχρονα ἐκφραστικὰ μέσα. Οἱ πολλὲς ξένες γλώσσες καὶ ἡ βαθειὰ παιδεία του φαίνεται σὲ ὅσα, μὲ σαφήνεια καὶ σοφία, ἐκθέτει, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ψηλώσει ὁ νοῦς του καὶ νὰ θεωρήσει τὸν ἑαυτό του αὐθεντία. Ἀφήνει τὴν αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς νὰ μιλήσει, μέσ' ἀπὸ τὴν πέννα καὶ τὴν κατανυκτικὴ καὶ πολὺ ποιητικὴ, ἐνίοτε, γλώσσα του: «Γι' αὐτὸ "δραπετεύω" τὴ σωτήρια δραπέτευση στὸ "χώρο" τοῦ Θεοῦ. Στὸ χῶρον ὄχι τοῦ ἀφηρημένου Θεοῦ τῶν φιλοσόφων, ἀλλὰ τοῦ ζώντος Θεοῦ τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἰακώβ. Στὸ χῶρον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, ὅπως μοῦ ἀποκαλύφθηκε διὰ τοῦ σαρκωθέντος Υἱοῦ καὶ Λόγου, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Καταφεύγω στὸ χῶρον τοῦ Θεοῦ, πού ἐδῶ στὴ γῆ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ» (σελ. 175). Οἱ «Ἐπισημάνσεις» τοῦ π. Εὐσεβίου εἶναι βιβλίον γι' ἀπαιτητικὸς ἀναγνώστης πνευματικῶν προβληματισμῶν καὶ ἀναβάσεων.

Π. Β. ΠΑΣΧΟΣ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 595

ΗΜΕΙΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει:

α) Τās ιερās ήμών ύποχρεώσεις πρός τὸ χριστε-
πώνυμον πλήρωμα τής 'Ιερās Μητροπόλεως Θηβών
καί Λεβαδείας, ὅπως αὐταί ύπαγορεύονται ύπό τών
Εύαγγελικών έπιταγών καί τών 'Ιερών Κανόνων,

β) Τās διατάξεις τών άρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2
καί 67 τού Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου
τής 'Εκκλησίας τής 'Ελλάδος»,

γ) Τὸ άρθρον 20 παρ. 2 τού ύπ' άριθ. 1/1969 Κανο-
νισμού «Περί ὀργανισμού διοικήσεως έκκλησιαστικών
Σωμάτων καί 'Οργάνων» (ΦΕΚ 185 - τ. Α' - 1970),

δ) Τόν κίνδυνον αλλοιώσεως τής πνευματικής κα-
ταστάσεως καί φυσιογνωμίας τής περιοχής τών Οίνο-
φύτων καθώς καί τήν δημιουργίαν καί συσσώρευσην
ποικίλων προβλημάτων, λόγω τής μετεγκαταστάσεως
εις τήν περιοχήν τών βιομηχανικών μονάδων καί έργο-
στασιών έκ τής 'Αττικής,

ε) Τήν ύπ' άριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ήμών
πρός τήν 'Ιεράν Σύνοδον,

στ) Τήν άπό 10.1.1997 έγκριτικήν 'Απόφασιν τής
Δ.Ι.Σ.,

άποφασίζομεν

τήν ίδρυσην καί λειτουργίαν έκκλησιαστικού ιδρύματος,
ύπό τήν άμεσον εξάρτησιν τής 'Ιερās Μητροπόλεως
Θηβών καί Λεβαδείας, εις τὰ Οινόφυτα Βοιωτίας, ύπό
τήν έπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟ-
ΝΙΑΣ ΟΙΝΟΦΥΤΩΝ», τὸ ὁποίον θά λειτουργή ως
Ν.Π.Ι.Δ. με δαπάνην τής 'Εκκλησίας καί άνευ έπιβα-
ρύνσεως τού Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η παρούσα νά δημοσιευθῃ εις τήν 'Εφημερίδα τής
Κυβερνήσεως καί τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Έν Λεβαδεία τῇ 16ῃ 'Ιανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† 'Ο Θηβών καί Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «ΚΕΝΤΡΟΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΟΙΝΟΦΥΤΩΝ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Άρθρον 1

Συνιστάται εις τὰ Οινόφυτα Βοιωτίας, ύπό τήν άμε-

σον εξάρτησιν τής 'Ιερās Μητροπόλεως Θηβών καί
Λεβαδείας, έκκλησιαστικὸν ίδρυμα, ύπό τήν έπωνυμίαν
«ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΟΙΝΟΦΥ-
ΤΩΝ».

Άρθρον 2

Σκοποί τού ιδρύματος είναι:

α) ή καλλιέργεια καί ή ανάπτυξις τής ὀρθοδόξου,
πολιτιστικής καί πολιτισμικής συνειδήσεως τών κατοί-
κων τής περιοχής τού Δήμου Οίνοφύτων,

β) ή προβολή καί διαφύλαξις τής ὀρθοδόξου πί-
στεως,

γ) ή καλλιέργεια κοινωνίας καί αγάπης μεταξύ τών
έντός τών ὀρίων τού Δήμου Οίνοφύτων διαβιούντων,

δ) ή πληρεστέρα ποιμαντική δράσις καί πνευματική
έγρηγορις τής ένορίας τών Οίνοφύτων,

ε) ή αναζωπύρωσις τού λόγου καί τού πνεύματος,
ή διαφύλαξις τής παραδόσεως καί τού πολιτισμού τού
Γένους,

στ) ή προσπάθεια καλλιεργείας οίκολογικής συνει-
δήσεως καί ευαισθησίας δια τήν προστασίαν τού περι-
βάλλοντος, τήν μείωσιν τής ρυπάνσεως τής άτμοσφαι-
ρας καί τής περιοχής, τήν καλύτεραν ποιότητα ζωής
καί διαβιώσεως,

ζ) ή αντιμετώπισις τών διαφόρων πνευματικών καί
κοινωνικών προβλημάτων τής περιοχής, λόγω τών ί-
διαίτεροτήτων αυτής.

Άρθρον 3

Μέσα πρός έπίτευξιν τών σκοπών είναι:

α) ή ένεργοποίησις καί αξιοποίησις τού ανθρωπί-
νου δυναμικού,

β) ή έκ μέρους τής 'Ιερās Μητροπόλεως παρεχο-
μένη βοήθεια καί ενίσχυσις,

γ) ή λειτουργία φιλανθρωπικών, θρησκευτικών, ψυ-
χαγωγικών, πολιτιστικών, οίκολογικών καί άθλητικών
προγραμμάτων,

δ) ή διοργάνωσις διαλέξεων, σεμιναρίων, έκδηλώ-
σεων,

ε) ή λειτουργία βιβλιοθήκης,

στ) διάφοραι έκδόσεις.

Άρθρον 4

α. Τὸ ίδρυμα διοικείται ύπό πενταμελούς Διοικητι-
κού Συμβουλίου άποτελουμένου έκ τού έκάστοτε Μη-
τροπολίτου Θηβών καί Λεβαδείας, ως Προέδρου, άνα-
πληρουμένου νομίμως, καί τεσσάρων μελών, μετά τών
άναπληρωτών των, τὰ ὁποία προτείνονται ύπό τού Σε-

βασμιωτάτου Προέδρου και διορίζονται υπό του Μητροπολιτικού Συμβουλίου, επί τριετεί θητεία.

β. Αί θέσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τιμητικά και άμισθοι.

γ. Το Διοικητικόν Συμβούλιον συνεδριάζει τῆ προσκλήσει του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου και εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτία παρόντων τριῶν τουλάχιστον μελῶν.

δ. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν και εἰς περιπτώσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχέει ἡ ψήφος του Προέδρου.

ε. Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογῶτως, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως του Σεβ. Προέδρου.

Άρθρον 5

α. Το Διοικητικόν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοίκησιν, λειτουργίαν και διαχείρισιν του ἰδρύματος.

β. Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμὸν και Ἀπολογισμὸν του ἰδρύματος και ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἐγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

γ. Το Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεργάζεται μετὰ τῶν ἐφημερίων και τῶν μελῶν του ἐκκλησιαστικού συμβουλίου τῆς ἐνορίας του Δήμου Οἰνοφύτων, τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως και πάσης Ἀρχῆς, διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν του Κέντρου Ἐκκλησιαστικῆς Διακονίας.

Άρθρον 6

Ὁ Πρόεδρος του ἰδρύματος, ἢ ὁ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐννόμους αὐτοῦ σχέσεις και εἰς πᾶσαν ἄλλην ἀρχήν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἐγγράφα και συμβάσεις του ἰδρύματος.

Άρθρον 7

Πόροι του ἰδρύματος εἶναι:

α. Εἰσφοραὶ του ἱεροῦ Ναοῦ του Δήμου Οἰνοφύτων.

β. Προαιρετικά εἰσφοραὶ και δωρεαί.

γ. Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομίαι και κληροδοσιαὶ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ὑπὲρ του Πνευματικού Κέντρου.

δ. Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

ε. Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

Άρθρον 8

Οἱ πόροι του ἰδρύματος διατίθενται:

α. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας του Κέντρου, ὡς και τῶν προγραμμάτων αὐτοῦ.

β. Διὰ τὴν συντήρησιν του κτιρίου.

γ. Διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης ὀφειλῆς ἀναγραφόμενης εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν.

Άρθρον 9

Τὸ ἴδρυμα τηρεῖ Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Κτηματολόγιον, Βιβλίον Πράξεων του Διοικητικού Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εἰσπράξεων και ἐντάλματα πληρωμῶν, ἅπαντα ἠριθμημένα και θεωρημένα ὑπὸ του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 10

Τὸ ἴδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν εἰς δύο κύκλους τὴν ἐπωνυμίαν του ἰδρύματος «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΟΙΝΟΦΥΤΩΝ» και τὰς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εἰς δὲ τὸ μέσον τὴν εἰκόνα του Ἁγίου Σπυρίδωνος.

Άρθρον 11

Πᾶν θέμα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν του παρόντος Κανονισμοῦ και δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ, ρυθμίζεται με ἀπόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρον 12

Εἰς περιπτώσιν διαλύσεως του ἰδρύματος, κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως του Δ.Σ., ἅπαντα ἡ κινητὴ και ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν και Λεβαδείας.

Άρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς του παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως και τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Άρθρον 14

Ἀπὸ τὰς διατάξεις του παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος του προϋπολογισμοῦ του Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν και Λεβαδείας, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῆ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῆ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν και Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 596

ΗΜΕΙΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

α) Τὰς ἱερὰς ἡμῶν ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ χριστε-

πώνυμον πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν και Λεβαδείας, ὅπως αὐταὶ ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν και τῶν Ἱερῶν Κανόνων,

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου

της Έκκλησίας της Ελλάδος»,

γ) Το άρθρον 20 παρ. 2 του υπ' αριθ. 1/1969 Κανονισμού «Περί οργανισμού διοικήσεως εκκλησιαστικών Σωμάτων και Όργάνων» (ΦΕΚ 185 — τ. Α' — 1970).

δ) Τας ποιμαντικές ανάγκας των δύο ένοριών της κοινότητας Δαυλείας,

ε) Την υπ' αριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ήμῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον,

στ) Την ἀπὸ 10.1.1997 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.,

ἀποφασίζομεν

τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος, εἰς τὸ ὑπὸ ἀναστήλωσιν Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλήμ τῆς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΔΑΥΛΕΙΑΣ», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῆ ὡς Ν.Π.Ι.Δ. με δαπάνην τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῆ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῆ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΔΑΥΛΕΙΑΣ» ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Ἄρθρον 1

Συνιστάται εἰς τὴν κωμόπολιν Δαυλείας, εἰς τὸ ὑπὸ ἀναστήλωσιν Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλήμ, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΔΑΥΛΕΙΑΣ», με ἔδρα τὴν Δαύλειαν.

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὀρθοδόξου, πολιτιστικῆς καὶ πολιτισμικῆς συνειδήσεως τῶν ἐνοριῶν τῆς Δαυλείας καὶ κυρίως τῶν νέων,

β) ἡ προβολὴ καὶ διαφύλαξις τῆς ὀρθοδόξου πίστεως,

γ) ἡ καλλιέργεια κοινωνίας καὶ ἀγάπης μεταξὺ τῶν ἐνοριῶν,

δ) ἡ πληρεστέρα ποιμαντικὴ δρᾶσις καὶ προφητικὴ ἐγγρήγορις αὐτῶν,

ε) ἡ ἀναζωπύρωσις τοῦ λόγου καὶ τοῦ πνεύματος, ἡ διαφύλαξις τῆς παραδόσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Γένους.

Ἄρθρον 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν εἶναι:

α) ὁ ὑπὸ ἀναστήλωσιν χώρος τοῦ Μετοχίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλήμ, ὁ ὁποῖος φιλοξενεῖ τὰς δραστηριότητας τῶν δύο ἐνοριῶν,

β) ἡ ἐνεργοποίησις καὶ ἀξιοποίησις τοῦ ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ,

γ) ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως παρεχομένη βοήθεια καὶ ἐνίσχυσις,

δ) ἡ λειτουργία σεμιναρίων, φιλανθρωπικῶν, θρησκευτικῶν, ψυχαγωγικῶν, πολιτιστικῶν καὶ ἀθλητικῶν προγραμμάτων, διαλέξεων, ἐκδηλώσεων, βιβλιοθήκης,

ε) ἡ διοργάνωσις σεμιναρίων, διαλέξεων καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων,

στ) ἡ λειτουργία βιβλιοθήκης,

ζ) ἐκδόσεις.

Ἄρθρον 4

α. Τὸ ἴδρυμα διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὡς Προέδρου, ἀναπληρωμένου νομίμως, καὶ δύο μελῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, τὰ ὁποῖα προτείνονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετῆ θητεία.

β) Αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικαὶ καὶ ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῆ προσκλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτία παρόντων δύο τουλάχιστον μελῶν.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχέει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογήτως, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου.

Ἄρθρον 5

α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοικήσιν, λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἰδρύματος.

β) Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν τοῦ ἰδρύματος καὶ ὑποβάλλει τούτους εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον πρὸς ἐγκρίσιν.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεργάζεται μετὰ τῶν ἐφημερίων καὶ τῶν μελῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων τῶν ἐνοριῶν τῆς Κοινότητος Δαυλείας διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου.

Ἄρθρον 6

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἰδρύματος, ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐννόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πάσαν ἄλλην ἀρχήν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἐγγράφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἰδρύματος.

Ἄρθρον 7

Πόροι τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) Εἰσφοραὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν τῆς Κοινότητος Δαυλείας.

β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.

γ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομίαι καὶ κληροδοσίαι φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ὑπὲρ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου.

δ) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

ε) Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

Ἄρθρον 8

Οἱ πόροι τοῦ ἰδρύματος διατίθενται:

α) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου, ὡς καὶ τῶν προγραμμάτων αὐτοῦ.

β) Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ κτιρίου.

δ) Διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης ὀφειλῆς ἀναγραφόμενης εἰς τὸν Προϋπολογισμόν.

Ἄρθρον 9

Τὸ ἴδρυμα τηρεῖ Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Κτηματολόγιον, Βιβλίον Πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, ἅπαντα ἠριθμημένα καὶ θεωρημένα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἴδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν εἰς δύο κύκλους τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἰδρύματος «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΔΑΥΛΕΙΑΣ» καὶ τὰς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εἰς δὲ τὸ μέσον γραμμικὸν σχέδιον τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου.

Ἄρθρον 11

Πάν θέμα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 12

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἰδρύματος, κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἅπασα ἢ κινήτῃ καὶ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ἄρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἄρθρον 14

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῆ 17ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 597

ΗΜΕΙΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

α) Τὰς ἱερὰς ἡμῶν ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ χριστιανικὸν πληρῶμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὅπως αὐταὶ ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων,

β) Τὰ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969 Κανονισμοῦ (ΦΕΚ 185 – τ. Α' – 1970),

γ) Τὴν ἀνάγκην δημιουργίας καὶ νέων ἐγκαταστάσεων διὰ τὰς θερινὴν διαμονὴν μαθητῶν, σπουδαστῶν, φοιτητῶν, ἐργαζομένων νέων καὶ ἐνηλίκων.

δ) Τὸν σχεδιασμόν καὶ τὴν διευκόλυνσιν τῶν ποιμαντικῶν προγραμμάτων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ πλαίσια τῶν θερινῶν διακοπῶν,

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 321/12.11.1996 πρότασιν ἡμῶν πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον,

στ) Τὴν ἀπὸ 10.1.1997 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.,

ἀποφασίζομεν

τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος,

τοῦ, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλήμ Δαυλείας, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΘΕΡΙΝΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῇ ὡς Ν.Π.Ι.Δ. μὲ δαπάνας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῆ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
«ΕΚΚΛΗΣ. ΚΕΝΤΡΟΝ ΘΕΡΙΝΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Ἄρθρον 1

Συνιστάται, εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβα-

δείας καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΘΕΡΙΝΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ». Τὸ ἴδρυμα θὰ λειτουργήσῃ εἰς περιοχὴν πλησίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλήμ Δαυλείας.

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

- α) ἡ δημιουργία νέων προτύπων ἐγκαταστάσεων διὰ τὴν διαμονὴν νέων καὶ ἐνηλίκων,
- β) ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ποιμαντικῶν προγραμμάτων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θερινῶν διακοπῶν,
- γ) ἡ καλλιέργεια τῆς ὀρθοδόξου ἀγωγῆς καὶ παιδείας,
- δ) ἡ γνωριμία καὶ ἐπικοινωνία τῶν μελῶν τοῦ Σώματος τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας,
- ε) ἡ φιλοξενία ὀρθοδόξων νέων ἀπὸ ἄλλας χώρας καὶ ἡ καλλιέργεια τοῦ πνεύματος τῆς κοινῆς,
- στ) ἡ στήριξις τῆς οἰκογενείας.

Ἄρθρον 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν εἶναι:

- α) Αἱ ἐγκαταστάσεις καὶ ὁ κατάλληλος ἐξοπλισμὸς τοῦ Κέντρου,
- β) ἡ ἐνεργοποίησις, ἀξιοποίησις καὶ ἐθελοντικὴ διακονία τοῦ ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως,
- γ) ὁ σχεδιασμὸς καὶ ἡ ἐκτέλεσις θεολογικῶν, μορφωτικῶν, πολιτιστικῶν καὶ ψυχαγωγικῶν προγραμμάτων,
- δ) ἡ παραμονὴ τῶν νέων (κεχωρισμένως δι' ἄρρενας καὶ θήλειες) καὶ τῶν ἐνηλίκων κατὰ τὰς ἀναλόγους περιόδους καὶ κατὰ ἡλικίαν.

Ἄρθρον 4

Διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰ προγράμματα θερινῶν διακοπῶν ἀπαιτεῖται ἐγγραφή τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἅμα τῇ κοινοποιήσῃ τῶν προγραμμάτων ὑπὸ τοῦ Κέντρου.

Ἄρθρον 5

α) Τὸ ἴδρυμα διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου νομίμως, καὶ δύο μελῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν, τὰ ὁποῖα προτείνονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετῇ θητείᾳ.

β) Αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικαὶ καὶ ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῇ προσκλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων δύο τουλάχιστον μελῶν.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογητῶς, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου.

Ἄρθρον 6

α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοίκησιν, λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἰδρύματος.

β) Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν τοῦ ἰδρύματος καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 7

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἰδρύματος, ἢ ὁ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐνόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πάσαν ἄλλην ἀρχὴν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἐγγραφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἰδρύματος.

Ἄρθρον 8

Πόροι τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

- α) Εἰσφοραὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν.
- β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.
- γ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομίαι καὶ κληροδοσίαι φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ὑπὲρ τοῦ Κέντρου.
- δ) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.
- ε) Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

Ἄρθρον 9

Οἱ πόροι τοῦ ἰδρύματος διατίθενται:

- α) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Κέντρου, ὡς καὶ τῶν προγραμμάτων καὶ τοῦ ἐξοπλισμοῦ αὐτοῦ.
- β) Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Κέντρου.
- γ) Διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης ὀφειλῆς ἀναγραφόμενης εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἴδρυμα τηρεῖ Βιβλίον φιλοξενουμένων, Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Βιβλίον Πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, ἅπαντα ἠριθμημένα καὶ θεωρημένα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 11

Τὸ ἴδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν εἰς τὸ μέσον τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἰδρύματος «ΚΕΝΤΡΟΝ ΘΕΡΙΝΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ», γύρωθεν δὲ τὰς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ.

Ἄρθρον 12

Πάν θέμα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 13

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἰδρύματος, κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἅπαντα ἢ κινητὰ καὶ ἀκίνητα περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Άρθρον 14

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Άρθρον 15

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προ-

καλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 598

ΗΜΕΙΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣ. ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Άρθρον 1

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

α) Τὰς ἱερὰς ἡμῶν ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ χριστιανώτατον πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὅπως αὐταὶ ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων,

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

γ) Τὸ ἄρθρον 20 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ ὀργανισμοῦ διοικήσεως ἐκκλησιαστικῶν Σωμάτων καὶ Ὄργάνων» (ΦΕΚ 185 — τ. Α' — 1970).

δ) Τὸ ὀξύτατον ποιμαντικὸν καὶ κοινωνικὸν πρόβλημα τῶν ὀρφανῶν παιδῶν ἢ ἐκείνων τῶν διαλελυμένων οἰκογενειῶν καὶ ἄλλων τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀνάγκη στήριξεως,

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ἡμῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον,

στ) Τὴν ἀπὸ 10.1.1997 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.,

ἀποφασίζομεν

τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τὴν εὐθύνην καὶ τὴν φροντίδα τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Λεβαδείας, εἰς τὴν θέσιν ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΕΡΑ ΧΩΡΙΟΥ τῆς πόλεως τῆς Λεβαδείας, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῇ ὡς Ν.Π.Ι.Δ. με δαπάνην τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῇ 17ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρον 2

Σκοπὸς τοῦ ἰδρύματος εἶναι ἡ δωρεὰν παροχὴ στέγης, διατροφῆς, ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ πάσης ἐτέρας περιθάλψεως, προστασίας, φροντίδος, ἀγάπης, παιδείας καὶ μορφώσεως εἰς παιδιὰ ὀρφανὰ, διαλελυμένων οἰκογενειῶν ἢ ἄλλων, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀνάγκη στήριξεως.

Άρθρον 3

α) Ἡ εἰσαγωγή ἐνὸς ἐκάστου ἐκ τῶν τροφίμων γίνεται κατόπιν αἰτήσεως τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ ἢ πρωτοβουλίας κοινωνικοῦ φορέως, ὡς καὶ βεβαιώσεως καὶ πιστοποιητικοῦ ὑγείας.

β) Οἱ τρόφιμοι τῆς Παιδικῆς Πολιτείας δέον νὰ προέρχονται, κατὰ προτίμησιν, ἐκ τῆς περιφέρειας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

γ) Εἰς τὴν Παιδικὴν Πολιτείαν γίνονται δεκτὰ παιδιὰ ἡλικίας 3-12 ἐτῶν. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ διὰ τὸ θέμα τῆς ἡλικίας κατ' ἐξαιρέσιν, ὅταν ἐπιβάλλουν τούτο εἰδικαὶ συνθήκαι.

Άρθρον 4

α) Τὸ ἴδρυμα διοικεῖται ὑπὸ ἐπταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου 1) ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὡς Πρόεδρου, 2) ἐνὸς ἐκ τῶν ἐφημερίων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἁγίου Γεωργίου Λεβαδείας, πρὸς τούτο διοριζομένου, ὁ ὁποῖος ἀναπληροῖ καὶ τὸν Σεβ. Πρόεδρον ἀπουσιάζοντα, ὡς Ἀντιπρόεδρου, καὶ 3) πέντε μελῶν, προερχομένων ἐκ τοῦ Συνδέσμου Ἀγάπης Γυναικῶν τῆς ἐνορίας Ἁγίου Γεωργίου, τὰ ὁποῖα προτείνονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτά-

του Προέδρου καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετῆ θητεία.

β) Αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικά καὶ ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῇ προσκλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τριῶν τουλάχιστον μελῶν.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχῆς ἢ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον, ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογήτως, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδριάξεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παρ. α τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 5

α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοικήσιν, λειτουργίαν καὶ διαχειρίσιν τοῦ ἱδρύματος, συντάσσον ἐιδικὸν πρὸς τοῦτο Κανονισμόν.

β. Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τοῦ ἱδρύματος, διορίζει καὶ παύει τὸ προσωπικόν, καθορίζει καὶ συνιστᾷ τὰς θέσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν, συμφώνως πρὸς τὴν κειμένην ἐργατικὴν Νομοθεσίαν.

Ἄρθρον 6

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἱδρύματος, ἢ ὁ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἱδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐννόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἀρχὴν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἔγγραφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἱδρύματος.

Ἄρθρον 7

Πόροι τοῦ ἱδρύματος εἶναι:

α) Αἱ ὑπὲρ αὐτοῦ προσφοραὶ τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν αὐτῆς.

β) Εἰσφοραὶ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Λεβαδείας καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἀγάπης αὐτοῦ.

γ) Προαιρετικά εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.

δ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομία καὶ κληροδοσία φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων.

ε) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

στ) Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

Ἄρθρον 8

Οἱ πόροι τοῦ ἱδρύματος διατίθενται:

α) Διὰ τὴν διατροφήν, διαβίωσιν, παιδείαν καὶ μορφωτικὴν καλλιέργειαν τῶν παιδῶν.

β) Διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ.

γ) Διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ συντήρησιν τοῦ κτιρίου.

δ) Διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης ὀφειλῆς ἀναγραφομένης εἰς τὸν Πρῦπολογισμόν.

Ἄρθρον 9

Τὸ ἱδρυμα τηρεῖ Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Βιβλίον τροφίμων, Κτηματολόγιον, Βιβλίον Πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, Βιβλίον Ἀποθήκης, ἅπαντα ἠριθμημένα καὶ θεωρημένα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἱδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν εἰς δύο κύκλους τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἱδρύματος «ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ» καὶ τὰς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εἰς δὲ τὸ μέσον τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Ἄρθρον 11

Πάν θέμα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 12

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἱδρύματος, κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἅπανα ἢ κινητῆ καὶ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ἄρθρον 13

Τὸ ἱδρυμα ἐορτάζει τὴν 18ην Ἰανουαρίου, μῆμην τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, καὶ τὴν 2αν Μαΐου, μῆμην τῆς ἀνακομιδῆς τῶν ἱερῶν αὐτοῦ λειψάνων.

Ἄρθρον 14

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχειται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἄρθρον 15

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῆ.

Ἐν Λεβαδίᾳ τῇ 17ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 599

ΗΜΕΙΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει:

α) Τους ιερούς κανόνες, —ΛΑ' των Άγίων Άποστόλων, Δ' και ΚΔ' τής Δ' έν Χαλκηδόνι Οικουμενικής Συνόδου, Ι' και ΛΓ' τής έν Καρθαγένη Συνόδου, Ε' Άντιοχείας, ΣΤ' τής έν Γάγγρα Συνόδου, Β' άγίου Κυρίλλου Άλεξανδρείας—, τής κατ' Άνατολάς Όρθοδόξου Έκκλησίας,

β) Τās ιερās ήμών ύποχρεώσεις πρός τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τής Ίερās Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, άπορρεούσας έκ τών Εύαγγελικών επίταγών,

γ) Τήν μέριμναν και εύθύνην τού Έπισκόπου ύπέρ τής συντηρήσεως τών εκκλησιαστικών μνημείων και τής ιερότητος τού χαρακτήρος αὐτῶν,

δ) Τήν άδυναμίαν καλύψεως τών άπαιτουμένων δια τήν συντήρησιν δαπανών έκ μέρους τών Ίερών Μονών, έλλείψει ίδιων πόρων λόγω τής άπογυμνώσεως αὐτῶν δια τών άλλεπαλλήλων άπαλλοτριώσεων,

ε) Τās διατάξεις τών άρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, και 67 τού Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Έλλάδος», έν συνδυασμῷ πρός τὸ άρθρον 20 τού υπ' άριθμ. 1/1969 Κανονισμού (ΦΕΚ 185 — τ. Α' — 1970),

στ) Τήν υπ' άριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ήμών πρός τήν Ίερὰν Σύνοδον,

ζ) Τήν από 10.1.1997 έγκριτικήν άπόφασιν τής Δ.Ι.Σ.,

άποφασίζομεν

τήν σύστασιν και λειτουργίαν εκκλησιαστικού ιδρύματος, υπό τήν άμεσον εξάρτησιν τής Ίερās Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, και τήν έπωνυμίαν «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ», τὸ όποίον θά λειτουργή ώς Ν.Π.Ι.Δ. με δαπάνας τής Έκκλησίας και άνευ επιβαρύνσεως τού Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ή παρούσα νά δημοσιευθή εις τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και τὸ περιοδικόν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Έν Λεβαδεία τῆ 17ῆ Ίανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ό Θηβών και Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
«ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ
ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Άρθρον 1

Συνιστάται, έν Λεβαδεία και έν τοίς Γραφείοις τής

Ίερās Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, εκκλησιαστικόν ίδρυμα, υπό τήν άμεσον εξάρτησιν τής Ίερās Μητροπόλεως και τήν έπωνυμίαν «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ».

Άρθρον 2

Σκοποί τού ιδρύματος είναι:

α) ό συντονισμός τών προσπαθειών δια τήν εκπόνησιν σχεδίων, τήν εκτέλεσιν αναστηλωτικών έργασιών, υπό τήν επίβλεψιν άρμοδίων επιστημονικών φορέων,

β) ή διάσωσης, συντήρησις, διαφύλαξις, καταλογογράφησις τών ιερών κειμηλίων τής χριστιανικής αρχιτεκτονικής, γλυπτικής, διακοσμητικής, άγιογραφικής και μωσαϊκής τέχνης,

γ) ή συμμετοχή εις προγράμματα διαφύλαξεως και διατηρήσεως τής θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομίας,

δ) ή προσπάθεια εξευρέσεως πόρων δια τās προαναφερομένης εργασίας,

ε) ή προσπάθεια τής μη μεταβολής και αλλιώσεως τού λατρευτικού χαρακτήρος τών ιερών Μονών και τών χριστιανικών μνημείων,

στ) ή διοργάνωσις ήμερίδων, διαλέξεων και συμποσίων δια τήν πληρεστέραν ενημέρωσιν και εύαισθητοποίησην τού πληρώματος τής τοπικής Έκκλησίας,

ζ) ή συνεργασία μετά τού Κέντρου Ίστορικών και Αρχαιολογικών Μελετών δια τήν ίδρυσιν εκκλησιαστικού μουσείου εις τήν πόλιν τής Λεβαδείας,

η) ή ενεργοποίησης και αξιοποίησης τού εξειδικευμένου επιστημονικού ανθρώπινου δυναμικού τής Ίερās Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας,

θ) ή συνεργασία με τούς άρμοδίους φορείς τού Υπουργείου Πολιτισμού και τήν Αρχαιολογικήν Υπηρεσίαν, δια τήν συντήρησιν και διάσωσιν τών Χριστιανικών Μνημείων.

Άρθρον 3

α) Τὸ ίδρυμα διοικείται υπό τριμελούς Διοικητικού Συμβουλίου άποτελουμένου έκ τού εκάστοτε Μητροπολίτου Θηβών και Λεβαδείας, ώς Προέδρου, αναπληρουμένου νομίμως, και δύο μελών, μετά τών αναπληρωτῶν των, τά όποία προτείνονται υπό τού Σεβασμιωτάτου Προέδρου και διορίζονται υπό τού Μητροπολιτικού Συμβουλίου, επί τριετεί θητεία.

β) Αί θέσεις τών μελών τού Διοικητικού Συμβουλίου είναι τιμητικά και άμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικόν Συμβούλιον συνεδριάζει τῆ προσκλήσει τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου και εύρίσκεται έν άπαρτία παρόντων δύο τουλάχιστον μελών.

δ) Αί άποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν και εις περίπτωσην ίσοψηφίας υπερισχύει ή ψηφος τού Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μη ενδιαφερόμενον ή μη

μετέχον, άδικαιολογήτως, εις τρεις συνεχείς συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, αντικαθίσταται υπό νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως του Σεβ. Προέδρου.

Άρθρον 4

α) Το Διοικητικόν Συμβούλιον άποφασίζει επί πάσης υποθέσεως άφορώσης εις την διοργάνωσιν, διοίκησιν, λειτουργίαν και διαχείρισιν του ίδρύματος.

β) Συντάσσει τον Προϋπολογισμόν και Άπολογισμόν του ιδρύματος και υποβάλλει τούτους προς έγκρισιν εις το Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

γ) Έπιβλέπει την πορείαν των άνασθηλωτικών έργων και των προγραμμάτων του ίδρύματος.

Άρθρον 5

Ο Πρόεδρος του ιδρύματος, ή ό προς τούτο όριζόμενος άναπληρωτής αυτού, εκπροσωπεί το ίδρυμα εις όλας τās έννόμους αυτού σχέσεις και εις πάσαν άλλην άρχήν, υπογράφει δέ τās πάσης φύσεως έγγραφα και συμβάσεις του ιδρύματος.

Άρθρον 6

Πόροι του ιδρύματος είναι:

α) Είσοφοι τής Έιρας Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας και των ιερών Ναών.

β) Προαιρετικά είσοφοι και δωρεάι.

γ) Έπιχορηγήσεις, κληρονομία και κληροδοσία φυσικών ή νομικών προσώπων υπέρ του Κέντρου.

δ) Ποσά προερχόμενα έκ πάσης άλλης νομίμου πηγής.

ε) Τόκοι έκ κεφαλαίων.

Άρθρον 7

Οί πόροι του ιδρύματος διατίθενται:

α) Διά την κάλυψιν των σκοπών, όπως αυτοί περιγράφονται εις το άρθρον 2 του παρόντος Κανονισμού.

β) Διά την άπόδοσιν πάσης όφειλής άναγραφομένης εις τον Προϋπολογισμόν.

Άρθρον 8

Το ίδρυμα τηρεί Βιβλίον Πράξεων του Διοικητικού

Συμβουλίου, Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εισπράξεως και έντάλματα πληρωμών, άπαντα ήιριθμημένα και θεωρημένα υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 9

Το ίδρυμα έχει σφραγίδα κυκλικήν φέρουσαν εις δύο κύκλους την έπωνυμίαν του ιδρύματος «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ» και τās λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, και εις το μέσον τον Τίμιον Σταυρόν (σχέδιον έκ θωρακίου τέμπλου Ναού).

Άρθρον 10

Πάν θέμα το όποιον άνακύπτει κατά την έφαρμογήν του παρόντος Κανονισμού και δέν προβλέπεται ρητώς εις τās άρθρα αυτού, ρυθμίζεται με άπόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρον 11

Εις περίπτωσιν διαλύσεως του ιδρύματος, κατόπιν ήτιολογημένης άποφάσεως του Δ.Σ., άπασα ή κινητή και άκίνητος περιουσία αυτού περιέρχεται εις το Νομικόν Πρόσωπον τής Έιρας Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας.

Άρθρον 12

Η ισχύς του παρόντος άρχεται άπό τής δημοσιεύσεως του εις την Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και το Περιοδικόν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Άρθρον 13

Άπό τās διατάξεις του παρόντος Κανονισμού προκαλείται δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού του Νομικού Προσώπου τής Έιρας Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, το ύψος τής όποίας δέν είναι δυνατόν νά προσδιορισθί.

Έν Λεβαδεία τή 17η Έανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο Θηβών και Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 600

ΗΜΕΙΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει:

α) Τās έιρας ήμών υποχρεώσεις προς το χριστιανικόν πλήρωμα τής Έιρας Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, όπως αύται ύπαγορεύονται υπό των Εύαγγελικών έπιταγών και των Έιρών Κανόνων,

β) Τās διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, και 67 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου

τής Έκκλησίας τής Έλλάδος», έν συνδυασμώ προς τās διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 2, του υπ' άριθ. 1/1969 Κανονισμού «Περί όργανισμού διοικήσεως εκκλησιαστικών Σωμάτων και Όργάνων» (ΦΕΚ 185 — τ. Α' — 1970),

γ) Την ανάγκην μελέτης, σπουδής, άξιοποιήσεως και προβολής του ιστορικού και άρχαιολογικού πλούτου τής Βοιωτίας,

δ) Την υπ' άριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ήμών προς την Έιραν Σύνοδον,

ε) Τὴν ἀπὸ 10.1.1997 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.,

ἀποφασίζομεν

τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος, εἰς τὸ ἀναστηλούμενον Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Λουκά, τῶν Ἁγίων Θεοδώρων Ζάλτσας, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῆ ὡς Ν.Π.Ι.Δ. μὲ δαπάνας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῆ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἐν Λεβαδείᾳ τῆ 17ῆ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «ΚΕΝΤΡΟΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Ἄρθρον 1

Συνιστάται εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ». Τὸ ἴδρυμα στεγάζεται εἰς τὸ ἀναστηλούμενον Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Λουκά, τῶν Ἁγίων Θεοδώρων Ζάλτσας.

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) ἡ μελέτη, σπουδῆ, ἔρευνα, ἀξιοποιήσις καὶ προβολὴ τοῦ ἱστορικοῦ καὶ ἀρχαιολογικοῦ πλοῦτου τῆς Βοιωτίας, ἰδίως αὐτοῦ τῶν Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Χρόνων,

β) ἡ στενὴ συνεργασία μετὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου ἀναστηλώσεως ἱστορικῶν Μονῶν καὶ Χριστιανικῶν μνημείων διὰ τὴν δημιουργίαν ἐκκλησιαστικοῦ Μουσείου εἰς τὴν πόλιν τῆς Λεβαδείας,

γ) ἡ ἐνημέρωσις καὶ εὐαισθητοποίησις τοῦ πληρώματος τῆς Βοιωτικῆς Ἐκκλησίας διὰ πολιτισμικὰ καὶ ἱστορικὰ θέματα, καὶ ἰδιαίτερος τῆς μαθητιώσεως νεολαίας.

Ἄρθρον 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν εἶναι:

α) αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ Κέντρου εἰς τὸ ἀναστηλούμενον Μετόχιον,

β) ἡ ἐνεργοποίησις καὶ ἀξιοποίησις τοῦ ἐπιστημονικοῦ δυναμικοῦ τῆς Βοιωτίας,

γ) ἡ συνεργασία μὲ ἐπιστημονικοὺς φορεῖς καὶ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ,

δ) ἡ διοργάνωσις ἡμερίδων, διαλέξεων καὶ ἐπιστημονικῶν συμποσίων,

ε) ὁ σχεδιασμὸς καὶ ἡ ἐκτέλεσις προγραμμάτων, στ) ἡ συνεργασία μετὰ τῶν φορέων τῆς ἐκπαιδεύσεως,

ζ) ἡ συγγραφή, ἐπιμέλεια καὶ χορηγία ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν μελετῶν,

η) ἡ δημιουργία βιβλιοθήκης καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς τῆς ἤδη ὑπαρχούσης.

Ἄρθρον 4

α) Τὸ ἴδρυμα διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὡς Προέδρου, νομίμως ἀναπληρουμένου, καὶ δύο μελῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, τὰ ὁποῖα προτείνονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετεί θητεία.

β) Αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικαὶ καὶ ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῆ προσκλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων δύο τουλάχιστον μελῶν.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογῆτως, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου.

Ἄρθρον 5

α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοίκησιν, λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἰδρύματος.

β) Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν τοῦ ἰδρύματος καὶ ὑποβάλλει τούτους εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον πρὸς ἐγκρίσιν.

Ἄρθρον 6

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἰδρύματος, ἢ ὁ πρὸς τούτο ὀριζόμενος ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ἐκπρὸσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐννόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πάσαν ἄλλην ἀρχὴν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἐγγράφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἰδρύματος.

Ἄρθρον 7

Πόροι τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) Εἰσφοραὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν.

β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.

γ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομίαι καὶ κληροδοσίαι φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ὑπὲρ τοῦ Κέντρου.

δ) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

Άρθρον 8

Οί πόροι του ιδρύματος διατίθενται:

α) Διά την αντιμετώπισιν τών εξόδων λειτουργίας του Κέντρου, ως και τών προγραμμάτων και του εξοπλισμού αυτού.

β) Διά την συντήρησιν του Κέντρου.

γ) Διά την απόδοσιν πάσης όφειλής αναγραφομένης εις τόν Προϋπολογισμόν.

Άρθρον 9

Τò ίδρυμα τηρεί Βιβλίον Πράξεων του Διοικητικού Συμβουλίου, Βιβλίον Πρωτοκόλου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εισπράξεων και έντάλματα πληρωμών, άπαντα ήριθμημένα και θεωρημένα υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 10

Τò ίδρυμα έχει σφραγίδα κυκλικήν φέρουσαν εις τò μέσον την έπωνυμίαν του ιδρύματος «ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ» και τας λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εις δε τò μέσον γραμμικόν σχέδιον παλαιοχριστιανικού συμβόλου, προερχομένου έκ μνημείου τής Βοιωτίας.

Άρθρον 11

Πάν θέμα τò όποίον ανάκύπτει κατά την έφαρμο-

γήν του παρόντος Κανονισμού και δέν προβλέπεται ρητώς εις τὰ άρθρα του Κανονισμού αυτού, ρυθμίζεται με απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρον 12

Είς περίπτωσιν διαλύσεως του ιδρύματος, κατόπιν ήτιολογημένης απόφάσεως του Δ.Σ., άπασα ή κινητή και άκίνητος περιουσία αυτού περιέρχεται εις τò Νομικόν Πρόσωπον τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδεία.

Άρθρον 13

Ή ισχύς του παρόντος άρχεται από τής δημοσιεύσεώς του εις την Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και τò Περιοδικόν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Άρθρον 14

Άπό τας διατάξεις του παρόντος Κανονισμού προκαλείται δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού του Νομικού Προσώπου τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, τò ύψος τής όποίας δέν δύναται να προσδιορισθή.

Έν Λεβαδεία τη 17η Ίανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο Θηβών και Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 601

ΗΜΕΙΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Έχοντες ύπ' όψει:

α) Τας εύαγγελικας έπιταγας δια την προς τόν πλησίον αγάπην και μάλιστα προς τόν πάσχοντα συνάνθρωπον,

β) Τους θείους και ιερούς κανόνες τής κατ' Άνατολάς Όρθοδόξου Έκκλησίας,

γ) Τας ιεράς ήμών ύποχρεώσεις προς τò χριστεπώνυμον πλήρωμα τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας,

δ) Τα διατάξεις τών άρθρων 1 παρ. 4, 29 και 67 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος», έν συνδυασμώ προς τας διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 του ύπ' άριθμ. 1/1969 Κανονισμού (ΦΕΚ 185 - τ. Α' - 1970),

ε) Την ανάγκην οικονομικής ύποστηρίξεως και ένισχύσεως δοκιμαζομένων αδελφών μας,

στ) Την ύπ' άριθμ. 321/12.11.1996 πρότασιν ήμών προς την Ίεράν Σύνοδον,

στ) Την από 10.1.1997 έγκριτικήν απόφασιν τής Δ.Ι.Σ.,

άποφασίζομεν

την σύστασιν και λειτουργίαν εκκλησιαστικού ιδρύμα-

τος, υπό την άμεσον εξάρτησιν τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, και την έπωνυμίαν «ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ», τò όποίον θα λειτουργή ως Ν.Π.Ι.Δ. με δαπάνας τής Έκκλησίας και άνευ έπιβαρύνσεως του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ή παρούσα να δημοσιευθή εις την Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και τò περιοδικόν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Έν Λεβαδεία τη 17η Ίανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο Θηβών και Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
«ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Άρθρον 1

Συνιστάται, εις την Ίεράν Μητρόπολιν Θηβών και Λεβαδείας, εκκλησιαστικόν ίδρυμα, υπό την άμεσον εξάρτησιν τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας και την έπωνυμίαν «ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ».

Άρθρον 2

Σκοποί του ιδρύματος είναι:

α) ή παροχή πάσης υλικής βοήθειας και ενίσχυσεως εις δοκιμαζομένους αδελφούς (πάσχοντας, ένδεείς, άστέγους, φυλακισμένους, γέροντας κ.ά.) τής Μητροπολιτικής ήμών περιφέρειας,

β) ή οικονομική ένίσχυσις άπόρων μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών,

γ) ή προικοδότησις άπόρων κορασίδων,

δ) ή οικονομική ένίσχυσις άπόρων πολυτέκνων οίκογενειών,

ε) ή ένίσχυσις άσθενών δια την άντιμετώπισιν τών έξόδων τής νοσηλείας αύτών,

στ) ή ένίσχυσις δια τού θεσμού τών ύποτροφιών.

Άρθρον 3

α) Τό Ίδρυμα διοικείται υπό τριμελοϋς Διοικητικού Συμβουλίου άποτελουμένου έκ τού έκάστοτε Μητροπολίτου Θηβών και Λεβαδείας, ώς Προέδρου, άναπληρωμένου νομίμως, και δύο μελών, μετά τών άναπληρωτών των, τά όποία προτείνονται υπό τού Σεβασμιωτάτου Προέδρου και διορίζονται υπό τού Μητροπολιτικού Συμβουλίου, επί τριετεί θητεία.

β) Αί θέσεις τών μελών τού Διοικητικού Συμβουλίου είναι τιμητικά και άμισθοι.

γ) Τό Διοικητικόν Συμβούλιον συνεδριάζει τή προσκλήσει τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου και εύρίσκεται έν άπαρτία παρόντων δύο τουλάχιστον μελών.

δ) Αί άποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν και εις περίπτωσιν ίσοψηφίας ύπερισχύει ή ψηφος τού Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μη ένδιαφερόμενον ή μη μετέχον, άδικαιολογήτως, εις τρείς συνεχείς συνεδρίασις τού Διοικητικού Συμβουλίου, άντικαθίσταται υπό νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τού Σεβ. Προέδρου.

Άρθρον 4

α) Τό Διοικητικόν Συμβούλιον άποφασίζει επί πάσης ύποθέσεως άφορώσης εις τήν διοργάνωσιν, διοίκησιν, λειτουργίαν και διαχείρισιν τού ίδρύματος.

β) Συντάσσει τόν Προϋπολογισμόν και Άπολογισμόν τού ίδρύματος και ύποβάλλει τούτους πρòς έγκρισιν εις τó Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

γ) Συνεργάζεται μετά τών Έκκλησιαστικών Συμβουλίων και τών Συνδέσμων Άγάπης Γυναικών δια τήν άντιμετώπισιν διαφόρων περιπτώσεων και τήν ανακούφισιν έκ τών αναγκών τών αδελφών μας.

Άρθρον 5

Ό Πρόεδρος τού ίδρύματος, ή ό άναπληρωτής αύτου, εκπροσωπεύει τó Ίδρυμα εις όλας τās έννόμους αύτου σχέσεις και εις πάσαν άλλην άρχήν, ύπογράφει δε τά πάσης φύσεως έγγραφα και συμβάσεις τού ίδρύματος.

Άρθρον 6

Πόροι τού ίδρύματος είναι:

α) Είσοφοι τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας και τών ιερών Ναών.

β) Είσοφοι τού Μητροπολίτου και τών Κληρικών τής Ίεράς Μητροπόλεως.

γ) Άλλα προαιρετικά είσοφοι και δωρεά.

δ) Έπιχορηγήσεις, κληρονομία και κληροδοσία φυσικών ή νομικών προσώπων ύπερ τού Κέντρου.

ε) Ποσά προερχόμενα έκ πάσης άλλης νομίμου πηγής.

στ) Τόκοι έκ κεφαλαίων.

Άρθρον 7

Οι πόροι τού ίδρύματος διατίθενται:

α) Δια τήν κάλυψιν τών σκοπών, όπως αύτοι περιγράφονται εις τó άρθρον 2 τού παρόντος Κανονισμού.

β) Δια τήν άπόδοσιν πάσης όφειλής άναγραφομένης εις τόν Προϋπολογισμόν.

Άρθρον 8

Τό Ίδρυμα τηρεί Βιβλίον Πράξεων τού Διοικητικού Συμβουλίου, Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια είσπράξεων και έντάλματα πληρωμών, άπαντα ήρθιμημένα και θεωρημένα υπό τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 9

Τό Ίδρυμα έχει σφραγίδα κυκλικήν φέρουσαν εις δύο κύκλους τήν έπωνυμίαν τού ίδρύματος «ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ» και τās λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εις τó μέσον δε τήν εικόνα τού Καλού Σαμαρείτου.

Άρθρον 10

Πάν θέμα τó όποϊον ανακύπτει κατά τήν έφαρμογήν τού παρόντος Κανονισμού και δέν προβλέπεται ρητώς εις τά άρθρα αύτου, ρυθμίζεται με άπόφασιν τού Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρον 11

Εις περίπτωσιν διαλύσεως τού ίδρύματος, κατόπιν ήτιολογημένης άποφάσεως τού Δ.Σ., άπασα ή κινητή και άκίνητος περιουσία αύτου περιέρχεται εις τó Νομικόν Πρόσωπον τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας.

Άρθρον 12

Η ίσχύς τού παρόντος άρχεται από τής δημοσιεύσεώς του εις τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και τó Περιοδικόν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Άρθρον 13

Άπό τās διατάξεις τού παρόντος Κανονισμού προκαλείται δαπάνη εις βάρος τού προϋπολογισμού τού Νομικού Προσώπου τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, τó ύψος τής όποίας δέν είναι δυνατόν να προσδιορισθῆ.

Έν Λεβαδεία τῆ 16ῆ Ιανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ό Θηβών και Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Άρχιεπισκοπή Άθηνών

Έχοντες ύπ' όψει τας διατάξεις τών άρθρων 37, παράγρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977, «Περί Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος», ως και τας διατάξεις τών άρθρων 33 και 34 του ύπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού «Περί ιερών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων», προκειμένου, ίνα προβώμεν εις ανακήρυξιν ύποψηφίου πρός πλήρωσιν κενής θέσεως τακτικού Έφημερίου έν τώ Ίερώ Ναώ

Άγίου Νικολάου Πευκακίων

καλοῦμεν τούς βουλομένους, ίνα καταλάβωσιν την Έφημεριακήν ταύτην θέσιν και έχοντας τὰ ύπό του άρθρου 34/1α του αυτού ως άνω Κανονισμού προβλεπόμενα κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης ύποβάλωσιν ήμίν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διά τὰ περαιτέρω.

Έν Άθήναις τή 18η Φεβρουαρίου 1997

Ό Άρχιεπίσκοπος

Έντολή Αυτού

Ό Πρωτοσύγκελλος

† Ό Μαραθώνος ΜΕΛΙΤΩΝ

Ί. Μητρόπολις Γουμένισσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου Έπισκοπικό Δικαστήριο

Άρ. Πρωτ.: 63

ΚΛΗΤΗΡΙΟ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

πρός τόν Πρεσβύτερο Γεώργιο Μιχαλόπουλο, του Σπυριδωνος, Κληρικό της Ίεράς Μητροπόλεως Γουμένισσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου (νύν άγνώστου διαμονής).

Καλείσαι να έμφανισθείς αυτοπροσώπως ένώπιον του Έπισκοπικού Δικαστηρίου της Ίεράς Μητροπόλεως Γουμένισσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου, την 13η Μαΐου 1997, ήμέρα Τρίτη και ώρα 11.00 π.μ., στη Γουμένισσα και στα Γραφεία της Ίεράς Μητροπόλεως, Ίερά Μονή Παναγίας Γουμένισσης, για να δικασθείς για έν άποδιδόμενο σε σένα κανονικό παράπτωμα, τó όποιο, λόγω της φύσεώς του, κρίνεται σκόπιμο να μην αναφερθεί σύμφωνα με τó άρθρο 110 παρ. 3 του Ν. 5383/1932 «Περί Έκκλησιαστικών Δικαστηρίων

και της πρός Αυτών διαδικασίας». Σε περίπτωση μη έμφανίσεώς σου στην προαναφερόμενη ήμέρα και ώρα, σου γνωστοποιούμε ότι θα δικασθείς έρήμην.

Γουμένισσα, 17 Φεβρουαρίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ό Γουμένισσης, Άξιουπόλεως
και Πολυκάστρου
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Διάκονος Θεόκλητος Κόκκινος

Ίερά Μητρόπολις Μονεμβασίας και Σπάρτης

Έχοντες ύπ' όψει τας διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 2 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος» και τών άρθρων 33 - 37 του ύπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού της Ίεράς Συνόδου «Περί ιερών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων», προκειμένου να πληρώσωμεν την κενήν όργανικήν θέσιν τακτικού έφημερίου του Ίεροῦ Ναοῦ

Παναγίας της Μυρτιδιωτίσσης, της Ένορίας Δαιμονιάς

καλοῦμεν τούς βουλομένους και έχοντας τὰ κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης ύποβάλωσιν ήμίν τὰ άπαιτούμενα δικαιολογητικά διά την κατάληψιν της άνωτέρω κενής θέσεως.

Έν Σπάρτη τή 21η Φεβρουαρίου 1997

† Ό Μονεμβασίας και Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Έχοντες ύπ' όψει τας διατάξεις: α) τών άρθρων 38, παράγρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977, β) του Ν.Δ. 1398/1973, γ) του Ν. 673/1977 και προκειμένου ίνα προβώμεν εις ανακήρυξιν ύποψηφίων πρός πλήρωσιν τών κενών θέσεων τακτικών Διακόνων έν τοίς ί. ναοίς

1) Άγίου Νικολάου Βόλου, 2) Άγίου Βασιλείου Βόλου και 3) Άναλήψεως του Χριστού Βόλου καλοῦμεν τούς βουλομένους ίνα καταλάβωσι τας Διακονικάς ταύτας θέσεις και έχοντας τὰ ύπό

του ύπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Βόλῳ τῆ 4ῃ Μαρτίου 1997

† Ὁ Δημητριάδος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Τιμίου Προδρόμου Ἀφειῶν καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Βόλῳ τῆ 6ῃ Μαρτίου 1997

† Ὁ Δημητριάδος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καρπενησίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Δημητρίου Κλαυσείου - Εὐρυτανίας καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καρπενησίῳ τῆ 7ῃ Μαρτίου 1997

† Ὁ Καρπενησίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ὁ Ναυπάκτου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.

Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ἡ Ἐκθεσις ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» καὶ τὰ μηνύματα αὐτῆς.

Μητροπ. Μεσσηνίας Χρυσοστόμου, Ὁ πολιτικὸς γάμος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ δημιουργηθέντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προβλήματα.

Μητροπ. Νικαίας Ἀλεξίου, Ὁ ἱερὸς θεσμὸς τοῦ Ἐπισκόπου στὴν Ἐκκλησία.

Μητροπ. Ἠλιουπόλεως καὶ Θείρων Ἀθανασίου Παπα, Ἐνας εὐάγγελος τῆς Βασιλίδος στὸ μαγικὸν κόσμον τῆς Ἀπὸ Ἀνατολῆς (ὀδοπορικῆ).

Μητροπ. Φιλαδελφείας Μελίτωνος, Μαρτύριον καὶ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀνδρέου Φυτράκη, Ἡ προσφορὰ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, Μητροπολίτου Πενταπόλεως, ὡς Διευθυντοῦ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς (1894-1908).

Χαρ. Σωτηρόπουλου, Ἡ Εὐρώπη κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἱεροῦ Φωτίου.

Ἀρχιμ. Ἐμμανουὴλ Καλύβα, Ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς ἀγαμῆς μητρότητας.

Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Τσέτση, Ὁ Οἰκουμενισμὸς ὡς ποιμαντικὸν πρόβλημα

Ἀρχιμ. Χρυσ. Π. Ἀβαριανοῦ, Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσὸς στομὸς Doctor Eucharistiae.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισία.

Πράξεις συστάσεως Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων.

Παράρτημα.